AMDA

AMDA Activities in Mongolia

(Since 2006)

Global Partnership for Sustainable Peace

AMDA モンゴル事業 相互扶助の軌跡

AMDA モンゴル事業
相互扶助の軌跡

目次：

◆第一章：発刊によせて (p1)
-AMDA グループ代表 菅波茂 (p2)
−駐日モンゴル国特命全権大使 ダンバダルジャー・バッチジャルガル閣下 (p4)
-AMDA モンゴル支部長 オユンチメグ・マグワンノルフ (p6)
-AMDA インターナショナル顧問 ニンジン・ギリヤセド (p8)

◆第二章：モンゴル眼科事業 (p10)
-概要 (p11)
-AMDA 眼科医療奉仕団 (p12)
-メガネの三城との協力 (p13)
-関係者各位による感想
・岡山後楽ライオンズクラブ 医師 清水直樹 (p14)
・日本眼鏡技術者協会教育部長 内田豪 (p15)
・モンゴル国立医科大学教授 J・バサンフー／モンゴル保健省眼科部長 T・ブルガン (p16)
・検眼士 チョイジル・エルデンバット (p18)
・川崎医療福祉大学医療技術学部教授 高﨑裕子 (p20)
・日本視能訓練士協会顧問 守田好江 (p21)
-2018 年モンゴル眼科健診に参加した大学生たちの感想 (p22)

◆第三章：モンゴル国立大学事業 (p26)
-概要 (p27)
-内視鏡プロジェクト (p27)
・東亜大学医療学部教授／AMDA 理事 佐藤拓史（2019 年度）(p28)
・モンゴル消化器学会会長 ダヴァアドルジ・ドゥゲル (p31)
・モンゴル国立医科大学消化器科内視鏡室センター長 カサグ・オユンツェツェグ(p31)
・患者さんからのメッセージ (p32)
-医学生を対象とした講演 (p33)
-モンゴル国立大学医学生への菅波奨学金 (p33)
-『持続的な交流が続いた 10 年間』モンゴル国立医科大学卒後研修センター長 D.アマルサイハン (p34)
-付録 (p36)

◆第四章：緊急医療セミナー (p37)
-概要 (p38)
-2013 年度 (p38)
-2014 年度 (p38)
-2015 年度 (p39)
-2017 年度 (p40)
-2018 年度 (p42)
-2019 年度 (p43)
・ウランバートルエマージェンシーサービス 103 署長 プレヴダッシュ (p46)
・オルホン県保健局病院健康サービス課課長 バトムンフ・ウルトナサン (p46)

◆第五章：AMDA の活動における岡山とモンゴルの関わり (p47)
-概要 (p48)
-岡山県国際貢献『ローカル・トゥ・ローカル』技術移転事業 (p48)
-関係者各位による感想
・モンゴル国立医科大学内視鏡医 ムンフバヤル・バトラッフ (p49)
・前・岡山県県民生活部部長 小林章人 (p50)
・岡山県国際交流協会業務執行理事 肥塚秀文 (p51)
・岡山済生会総合病院総合教育長 浜家一雄 (p52)
・岡山済生会総合病院内科診療部長・内視鏡センター長 那須淳一郎 (p53)
・モンゴル国立医科大学内視鏡医 アユシ・エンフー・アマル (p54)
・岡山済生会総合病院内科主任医長 伊藤 守 (p56)
-おかやま国際塾 (p57)
-第 1 期生達のコメント
・瓜生綾乃 (p57)
・本田（旧姓：柳浦）睦美 (p59)
・川尻智香 (p60)
-健診事業：高杉こどもクリニック合同医療プログラム (p62)

◆第六章：その他関連事業 (p64)
-事業一覧（時系列順）(p65)

◆付録 (p75)
-新聞掲載記事 (p75)
-AMDA モンゴル事業年表 (p81)
-編集後記 (p85)

第一章

発刊によせて

◇発刊によせて

AMDA グループ代表／特定非営利活動法人 AMDA
理事長　菅波　茂

モンゴル国における医療協力

モンゴル国における医療協力がはや 12 年を過ぎる年月になりました。時の経過の速さに驚くばかりです。同時に、いかに多くの方々と出会い、またお世話になったかとあらためてお礼を申し上げたい気持ちです。

1995 年 1 月 17 日に発生した阪神大震災被災者のためにモンゴル政府派遣の航空機は 5 千枚の毛布を関西空港に届けてそのまま帰国の途に就きました。2011 年 3 月の 11 日に発生した東日本大震災の時には、ウランバートル市民の方々が日本大使館の前にて被災者のためにローソクを立て祈っていただいたと当時の駐モンゴル日本大使から聞いています。

世界で最も親日的なモンゴル国の人たちのために、AMDA を通して、日本の医療技術が少しでもお役に立つことができたとするならばこれ以上の喜びはありません。

今後も、日本とモンゴル国との、心と心のつながるパートナーシップにもとづいた、相互理解と相互信頼の推進に引き続き尽力をしたいと思っています。

末筆ながら、AMDA を支援していただいた日本の多くの方々に心から感謝を申し上げます。

グチンウスにて（2017 年）

現地関係者より馬を贈られた菅波代表

СУГАНАМИ ШИГЭРҮ, **AMDA** группын ерөнхийлөгч, **АМДА** ашгийн бус байгууллагагын ТУЗ-ын дарга

МОНГОЛ УЛСЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРТ ХАМТДАА ХИЙЖ ИРСЭН БИДНИЙ ҮЙЛС

Монгол улсын эрүүлийг хамгаалах салбарт болон нийгмийн халамж, хүмүүнлэгийн чиглэлээр манай байгууллага хамтын үйл ажиллагаа явуулаад 12 гаруй жилийн хугацааг үдэн өнгөрөөлөө. Цаг хугацаа асар хурдан урсан одож буйд гайхаад баршгүй. Энэхүү хугацаанд Монголын олон сайхан хүмүүстэй учран нөхөрлөж, хамтдаа ажиллаж ирсэн сэтгэлийн баяраа энэхүү завшаанаар дамжуулан талархалаа илэрхийлэхийг минь болгооно уу.

1995 оны 1-р сарын 17-нд Японы Баруун бүсэд болсон “Ханшин Аважи” их газар хөдлөлтийн гамшигт нэрвэгдсэн хүмүүст зориулан Монголын засгийн газраас илгээсэн тусгай үүргийн онгоц 5000 ширхэг тэмээний ноосон хөнжил Кансай нисэх онгоцны буудалд хүргэж өгөөд тэр даруйдаа буцаад нисч байсан. Мөн, 2011 оны 3-р сарын 11-нд Японы Зүүн хойд хэсэгт болсон хүчтэй газар хөдлөлтийн үеэр Улаанбаатар хотын иргэд Японы элчин сайдын яамны өмнө зул өргөн залбирч байсныг тухайн үеийн элчин сайд сэтгэл хөдлөн дурсаж билээ.

Дэлхийн улс орнууд дундаас онцгой ойр дотно байдаг монголчуудынхаа төлөө АМДА байгууллагаараа дамжуулан Японы анагаах ухааны дэвшилтэт технологи, ур чадварыг нэвтрүүлэхэд бага ч болов хувь нэмрээ оруулж чадвал тэрэн шиг сайхан баяр баясгалантай зүйл үгүй билээ.

Бид цаашид ч Япон, Монгол Улстай хамтын ажиллагааг сэтгэл зүрхээр холбогдсон нөхөрлөлөөр дамжуулан улам их хөгжүүлэхийн тулд чармайж явах болно гэдгээ хэлмээр байна.

Төгсгөлд нь АМДА-г байнга дэмжиж байдаг Та бүхэндээ сэтгэл зүрхнээсээ талархалаа илэрхийлье.

モンゴル国立医科大学の皆さんと同校にて（2018 年）

駐日モンゴル国特命全権大使
ダンバダルジャー・バッチジャルガル閣下

読者の皆さんに本日のお礼を申し上げます。

モンゴル国の「第三の隣国」である日本国との戦略的パートナーシップを深化・発展させることは、我が国の対外政策の最優先方針のひとつであり、今日、モンゴルと日本の関係があらゆる分野で成功裡に発展していることを喜ばしく存じます。

今から約 30 年前に我が国が民主主義と市場経済の体制に移行した時期から始まり、日本国政府と国民の皆様は、私たちに心からの惜しみないご支援を、途切れることなく行なってきてくださいました。

日本は二国間の枠組みで支援を行なって、我が国にとって最大の支援国となったと同時に、国際社会に向けて、モンゴル国の民主的発展を支援することを呼びかけ、世界銀行と共にモンゴル支援国会合を 10 回主催してくださいました。

また日本の海部俊樹首相は、1991 年に西側先進国の総理大臣として初めてモンゴル国を訪問して、歴史にその名をきざみました。

モンゴル国は比較的短期間に民主主義と市場経済の価値観を確立し、今日の発展水準に到達しました。私たちには、成功も失敗もあります。成果や成功を最も早く分かち合うべき、私たちの敬愛するパートナー・友人が日本国政府と国民の皆様です。

10 年以上にわたりモンゴル国民の健康と快適で長生きする善行普及事業に心を捧げてきた AMDA 非営利団体の友人の皆様や日本の高い知識と能力を持つ教師・医師・病院専門職員の皆様に暖かいお祝いを申し上げるとともに感謝を申し上げます。

両国の戦略的パートナーシップが、今後もさらに発展繁栄し、多くの善きことが普及していきますよう祈ります。皆様のご成功とご健勝を祈ります。

駐日モンゴル国特命全権大使
ダンバダルジャー・バッチジャルガル

駐日モンゴル大使館にて AMDA 職員の表敬訪問を受ける
バッチジャルガル大使（2019 年 1 月）

ЭЛЧИН САЙДЫН МЭНДЧИЛГЭЭ

Эрхэм хүндэт уншигч Таны амар амгаланг айлтган мэндчилье.

Монгол Улсын стратегийн чухал түнш, “гуравдагч хөрш” Япон Улстай найрсаг харилцаа, хамтын ажиллагааг бүхий л чиглэлээр гүнзгийрүүлэн хөгжүүлэх нь манай улсын гадаад бодлогын тэргүүлэх чиглэлийн нэг билээ.

Одоогоос 30 шахам жилийн тэртээ манай улс ардчилал, зах зээлийн эдийн засгийн тогтолцоонд шилжих үеэс эхлэн Япон Улсын Засгийн газар, ард түмэн бидэнд сэтгэл харамгүй дэмжлэг туслалцааг тасралтгүй үзүүлж ирсэн билээ.

Япон Улс хоёр талын хүрээнд дэмжлэг үзүүлж, манай улсын хамгийн том хандивлагч улс болохын сацуу дэлхийн хамтын нийгэмлэгт хандан Монгол орны ардчилсан хөгжлийг дэмжихийг уриалж, Дэлхийн банктай хамтран Монголд хандивлагчдын уулзалтыг 10 удаа зохион байгуулсан.

Мөн Япон Улсын Ерөнхий сайд Тошики Кайфу 1991 онд барууны хөгжингүй орнуудаас анх удаа Монгол Улсад айлчилсан Ерөнхий сайд болж, түүхэнд бичигдсэн.

Монгол Улс харьцангуй богино хугацаанд ардчилал, зах зээлийн эдийн засгийн үнэт зүйлсийг төлөвшүүлж, өнөөгийн хөгжлийн түвшинд хүрч чадсан. Бидэнд ололт амжилт, алдаа оноо аль аль нь байгаа. Ололт амжилтаасаа хамгийн түрүүнд хуваалцах ёстой бидний эрхэм түнш, анд нөхөд бол Япон Улсын Засгийн газар, ард түмэн билээ.

Монголын ард иргэдэд эрүүл энхийн жаргалан бэлэглэх буянтай үйлсийг түгээн дэлгэрүүлэх үйлсэд өнгөрсөн 10 гаруй жил зүтгэж буй “АМДА” төрийн бус байгууллагын анд нөхөддөө, мөн Монгол түмний эрүүл энхийн манаанд нойр хоолоо хугаслан байж зүрх сэтгэлээ зориулан ажиллаж буй эрхэм хүндэт Японы эмч нар, эрүүл мэндийн ажилтнууддаа халуун баяр хүргэж, талархал илэрхийлье.

Манай хоёр улсын Стратегийн түншлэл ирэх он жилүүдэд улам хөгжин цэцэглэж, сайн үйлс бүхэн түгэн дэлгэрэх болтугай.

Хүндэтгэсэн,

ЭЛЧИН САЙД

ДАМБАДАРЖААГИЙН БАТЖАРГАЛ

AMDA モンゴル支部長
オユンチメグ・マグワンノルフ

私は 1999 年から 2001 年に東京大学の博士課程に留学していた時に初めて菅波茂医師にお会いしました。その時、菅波先生は、東京大学の客員教授として博士課程の学生たちに対し、「健康開発に向けた NGO の役割」と題した講義をされ、日本で創立された AMDA International の活動について話をしました。AMDA では世界 30 か国を超える支部が自然災害や人災に遭われた人たちのために支援活動を行っています。また被災直後のみならず、平時においても健康開発プログラムを立ち上げ、当事国政府と共に実施しています。

私は、AMDA が国連の協議資格を持っていることを知り、そのことに心を動かされて、AMDA の活動に参加したいと思いました。その後、「ゲル地区の人々に健康サービスを提供する」という目標を菅波代表に話し、協力を申し出ました。当時から AMDA は「お金を渡す」のではなく、お互いに助け合い、協力し合うという「相互扶助」の理念を掲げていました。地域ニーズや地域課題の対応に即した活動原則は、私の考え方に近いものでした。菅波先生は私の提案を尊重し、やさしく受け入れて下さいました。私を信頼し、私がやりたいと望んだ活動を応援して下さったことを心から感謝しています。

AMDA の支援で建てられた日本モンゴル友好病院は、ダンバダルジアのゲル地区にあり、健康保険を使えるサービスを安価で提供しています。

また 2014 年以来、併設するガンディルス保育園では、AMDA 本部の難波妙さんのサポートを受けて、25 名の子どもを受け入れており、未就学児童の教育と見守りを行っています。子供たちを受け入れ始めて今年で 5 年になりますが、モンゴルでは保育園不足のため、待機児童の問題が発生しています。子供たちの面倒を見る人が基本的におらず、親も仕事ができないため多くの人々が貧困に陥っている状態です。私はこういったモンゴル社会が抱える問題を解決するために、この病院の役割があると思っています。

ゲル地区に住んでいる人たちは基本的に低収入ですが、私たちは社会的な役割を果たすため、また国民の生活を改善させる上で、現実的な貢献を果たしていると自負しています。私たちの活動は政府からの支援が必須です。当病院や保育園のやっていることは、国民のために微力ながら役立っており、これも AMDA の支援と協力があった結果だと思います。

1990 年以来、私は現在に至るまでモンゴル国立医学大学で 30 年近く教えています。この間、健康保健分野はもとより、将来の発展を背負って立つ学生たちのために何か役に立てることをしたいとずっと思っていました。2007 年に設立された AMSA モンゴルは、2009 年に AMSA International のメンバーとなりました。AMSA モンゴルは多くの学生を受け入れ、学生たちが一致団結して沢山のことを学び、世代を牽引するリーダー的存在となっています。1980 年、AMSA International は菅波先生が学生だったときにを創立した組織です。現在では 27 か国に支部があります。年二回程度、研究報告会を行っており、AMSA モンゴルの代表も毎年参加しています。

今後もどうか物事が良い方向へと発展していきますように。

АМДА Монгол ТББ-ын тэргүүн, АМСА Монгол Оюутны Холбоог санаачилагч, үүсгэн байгуулагчдын нэг, “Япон-Монголын Найрамдал Эмнэлэг”-ийн үүсгэн байгуулагч, “Гандирсын хүүхдүүд цэцэрлэг”-ийн үүсгэн байгуулагч, АШУҮИС-ийн АУС-ын Уушги судлал, харшил судлалын тэнхимийн ахлах багш **Магванноровын Оюунчимэг.**

Би 1999 - 2001 онд Токиогийн Их Сургуулийн магистрантурт суралцаж байхдаа анх Шигеру Суганами эмчтэй танилцаж билээ. Тэр үед Суганами эмч Токиогийн Их Сургууль дээр зочин Профессороор уригдаж мастер, докторын оюутнуудад “Японы эрүүл мэндийн салбарын хөгжилд Төрийн Бус Байгууллагын гүйцэтгэх үүрэг” сэдвээр лекц уншсан бөгөөд өөрийн үүсгэн байгуулсан “AMDA International” ТББ-ын үйл ажиллагааны талаар бидэнд танилцуулсан юм.
Дэлхийн 30 гаруй оронд өөрийн салбараа үүсгэн байгуулж, байгалийн болон хүний буруу үйлдлээс үүдэлтэй гамшигийн үед АМДА-гийн олон улсын эмч нарын багаар гамшигт нэрвэгдсэн ард иргэдэд тусламж үйлчилгээ үзүүлдэг, зөвхөн гамшигийн үеийн тусламж үйлчилгээгээр үйл ажиллагаа нь хязгаарлагдахгүй, энхийн цагийн эрүүл мэндийн хөгжлийн хөтөлбөр дээр мөн хамтран ажилладаг, ингэхдээ тухайн орны засгийн газрын бодлоготой нягт уялдуулж, үйл ажиллагаагаа явуулдаг, НҮБ-д зөвлөх статустай энэхүү байгууллагын үйл ажиллагаатай танилцаад миний сэтгэл өөрийн эрхгүй татагдаж, хийж бүтээхээр хүсч мөрөөдөж явсан гэр хорооллын ард иргэдэд эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх зорилгоо Суганами эмчид танилцуулж, хамтран ажиллахыг хүсч билээ.

Тухайн үед АМДА байгууллагын хандив тусламж үзүүлнэ гэхээсээ илүү харилцан бие биедээ ач тустайгаар хамтарч ажиллана гэсэн зарчим (япон хэл дээр sogo-fujo), орон нутгийн хэрэгцээ, шаардлагаас урган гарсан санаачлагад тулгуурлах зарчим (local initiative based) нь сэтгэлд ойр санагдаж билээ. Суганами эмч миний хүсэлтийг хүндэтгэн үзэж, эерэг сэтгэлээр хүлээн авч, надад итгэл хүлээлгэж, хийх гэж зорьсон ажлыг минь дэмжиж тусалсанд би туйлын их талархаж явдаг юм.

АМДА байгууллагын тусламж дэмжлэгээр байгуулагдсан Япон-Монголын Найрамдал Эмнэлэг маань дотор, хөнгөвчлөх эмчилгээний чиглэлээр Дамбадаржаагийн гэр хорооллолд үйл ажиллагаа явуулж, өвчин, зовлонд шаналсан ард түмэнд эрүүл мэндийн даатгалын хөнгөлөлттэй тусламж үйлчилгээ үзүүлж байна.

2014 онд АМДА Интернейшнл байгууллагын гүйцэтгэх захирал хатагтай Tae Namba – гийн дэмжлэгтэй байгуулагдсан “Гандирсын хүүхдүүд” цэцэрлэг маань 25 хүүхдийн хүчин чадалтай, гэр хорооллын хүүхэд багачуудад сургуулийн өмнөх боловсрол олгох, асран хамгаалах, хүмүүжүүлэх, төлөвшүүлэх үүргийг гүйцэтгэж, эдүгээ 5 жил болсон байна. Бид цэцэрлэгийн хүртээмж муугаас цэцэрлэгт хамрагдах боломжгүй байгаа, үүнээс болж бага насны хүүхэд хараа хяналтгүй орхигдох, улмаар хүчирхийлэл болон бусад эрсдэлд өртөх, хүүхдийг нь харах хүнгүйгээс эцэг эх нь ажил хөдөлмөр эрхэлж чадахгүй байх, үүнээс болоод ядууралд өртөх зэрэг одоогийн Монгол оронд байгаа нийтлэг бэрхшээл, хүндрэлийг шийдэхэд зохих хувь нэмрээ оруулж байгаа билээ.

Гэр хорооллын ард иргэд ихэнх нь бага орлоготой байдаг тул энд үйл ажиллагаа явуулж буй хувийн хэвшлийн байгууллага ашиг орлого олно гэдэг ойлголт бараг байдаггүй, гэхдээ бид нийгмийн өмнө хүлээх хариуцлагаа ухамсарлаж, ард иргэдийн сайн сайхны төлөө өөрийн бодит хувь нэмрээ оруулж байгаа. Гагцхүү бидний үйл ажиллагаанд төр, засгийн дэмжлэг туслалцаа зайлшгүй хэрэгтэй байдаг.

Манай эмнэлэг, цэцэрлэгийн үйл ажиллагаа багахан ч болов ард түмэнд ач тус хүргэж байгаа бол энэ нь АМДА байгууллагын тусламж, дэмжлэг, бидний хамтын ажиллагаа, хамт олны минь хичээл зүтгэлийн үр шим билээ.

1990 оноос хойш эдүгээ хүртэл АШУҮИС-д бараг л 30 орчим жил багшилж байх хугацаанд манай улсын эрүүлийг хамгаалахын салбарын хойч ирээдүй, хөгжлийн түүчээ болсон эрхэм хүндтэй оюутан шавь нартаа зориулж, ямар нэг ач тустай зүйлийг хийж бүтээхсэн гэдэг хүсэл эрмэлзлэл миний сэтгэлд уяатай явдаг байсан. Яг л энэ сэтгэлийн дуудлагаараа 2007 онд хэсэг шавь нарын хамт “AMSA Mongolia ” оюутны холбоог санаачлан, үүсгэн байгуулсан бөгөөд 2009 онд AMSA International байгууллагын албан ёсны гишүүн болсон юм.

Эдүгээ “AMSA Mongolia ” нь олон арван оюутан залуусыг эгнээндээ нэгтгэсэн, ихийг сурч мэдэх, хийж бүтээх, хамтран хөгжих, ирээдүй өөд хамтдаа итгэлтэй тэмүүлэх оюутан залуусын эрдмийн, нөхөрлөлийн, манлайллын талбар болжээ.
1980 онд Шигеру Суганами эмч оюутан байхдаа AMSA International –ын үндэс суурийг тавьсан бөгөөд одоо 27 оронд салбартай, мэдлэг, үйл ажиллагаа, нөхөрлөлийг тулгуур зарчим болгож, идэвхитэй үйл ажиллагаа явуулдаг, жилд 2 удаа олон улсын оюутны эрдэм шинжилгээний хурал зохион байгуулдаг, үүнд нь жил бүр AMSA Mongolia холбооны гишүүд эх орноо төлөөлж, амжилттай оролцож байна.
Сайн үйлс бүхэн дэлгэрэх болтугай.

AMDA インターナショナル顧問
ニンジン・ギリヤセド

2006 年に初めて AMDA とのご縁がありました。それは私の人生における貴重な運命だったと思います。「地球を救うには“自然”と“人”をもっと愛するべきだ。そのためには国、文化を問わず、一人一人がそんな思いで生きていれば、花が咲いてくるよ」と語る菅波代表のお話に憧れた私は、AMDA の一員となり、皆さんと活動を共にすることができました。

AMDA はモンゴルでいくつかのプロジェクトを実施し、成功させました。AMDA は世界 30 ヵ国で人道支援活動を行う国際的な団体です。モンゴルの多くの方々のおかげで、その活動を母国に広げていくことができました。ハルハ戦争従軍者の遺族に対する白内障手術の実施、10 年に渡る子供たちの目を守るプロジェクト、国立医科大学の内科の先生方や緊急医の方々に患者の命を救うための高度な技術研修を行ったこと等、これらはいずれも AMDA を通じた日本の皆様からの心温まる贈り物であると感じています。「この心の暖かさを大切にしていきたい」、「この活動は一方的ではない」、「お互いに助け合う道を模索していきたい」 - 私はこのように願うとともに、AMDA の一員であることを誇りに思います。

AMDA をいつも応援して下さっている日本の皆様に、心より感謝を申し上げます。

2006 онд AMDA байгууллагатай хувь тавилангаар холбогдож, энэ нь амьдралын минь чухал нандин учралуудын минь нэг байсан билээ. "Эх Дэлхийгээ бид хойч үедээ өвлүүлэн үлдээхийн тулд илүү их нинжин сэтгэлтэй байж, Байгаль ба Хүнийг хайрлан хамгаалах ёстой. Улс орон, хэл соёлоос үл хамааран хүн бүр ингэж бодож чадвал дэлхий маань цэцэг мэт дэлгэрэн цэцэглэнэ" хэмээн өгүүлсэн АМДА-гийн ерөнхийлөгчийн Др.Суганамигийн үгнүүд нөлөөлж, энэ байгууллагын нэг гишүүн нь болж хамтдаа энэхүү үйлсийн төлөө зүтгэх боломж тохиосон юм.

АМДА нь Монгол улсад хэд хэдэн төслийг амжилттай хэрэгжүүлсэн. АМДА бол дэлхийн 30 гаруй оронд салбаруудаа нээн ажиллаж байгаа хүмүүнлэгийн тусламж үзүүлдэг олон улсын байгууллага юм. Монголд ч мөн үйл ажиллагаагаа амжилттай хэрэгжүүлж чадсан нь Монголын олон хүмүүсийн сэтгэлэйин дэмжлэг, тусламжийн ач юм. Халхын дайнд оролцсон ахмад дайчид болон ар гэрийнхэнд нь нүдний болорын мэс засал хийж өгөх, Хүүхдийн нүдийг хамгаалах 10 жил үргэлжилсэн хөтөлбөр, Анагаахын Шинжлэх Ухааны Их Сургуулийн дурангийн эмч нарт дурангийн нарийн мэргэжлийн оношилгоо үзлэг хийх арга болон Яаралтай Тусламжийн Төвийн эмч нарт дуудлагын үеэр өвчтөний амь насыг аврах нарийн аргачлал сургалтуудыг зохион байгууллаа. Энэхүү төслүүд нь бидний хамгийн үнэ цэнэтэй зүйл болох Монгол хүний эрүүл мэндийн төлөөх бөгөөд АМДА байгууллагаар дамжуулсан Японы ард түмний чин сэтгэлийн туслалцаа гэж боддог.

Бид, "Зовох цагт нөхрийн чанар" гэсэн зарчмаар харилцан бие биенээ дэмжиж явах урт удаан замыг хамтдаа туулах АМДА гийн гишүүн гэдгээрээ бахархаж явах болно.

АМДА –г үргэлж дэмжиж ирсэн Японы ард түмэнд талархал илэрхийлье.

第二章

モンゴル眼科事業

◇モンゴル眼科事業（2009 年～2018 年）

概要：

AMDA は 2008 年に岡山後楽ライオンズクラブがウランバートル市内に開設した診療所兼生活支援センターの立ち上げに協力しました。同ライオンズクラブに所属する清水直樹医師の協力を得て、この施設を中心に AMDA の眼科事業が少しずつ展開していくことになります。

眼鏡技術セミナー（2010 年 6 月）

2009 年に事前調査を実施し、2010 年よりお年寄りを対象とした白内障事業を開始しました。その際、当時ウランバートル眼科協の会長だった T・ブルガン先生（現・モンゴル保健省眼科部長）から「子ども達の目の健康を守る上で協力してほしい」との要請を受けました。

AMDA は 2010 年と 2011 年に、日本から医師や眼鏡の専門家をモンゴルに招いて、検眼や眼鏡技術関連セミナーを各地で実施しました。また 2012 年より、岡山県や国際協力財団の協力を得て、日本から視能訓練士の先生方を毎夏モンゴルに派遣し、現地の小学生を対象に眼科健診を行いました。

1,500 人を超える子ども達の検眼を行った功績が認められ、2012 年、モンゴル国眼科協会のブルガン会長から AMDA へ感謝盾が贈られました。

AMDA は就学前の児童を対象とした眼科健診を制度化する重要性をモンゴル眼科協会とともに訴え続けました。その結果、2017 年、モンゴル保健省が 9 月の第三日曜日を「子どもの目の日」として制定しました。翌年 9 月、約 10 年間におよぶ一連の活動に謝意を表し、モンゴル保健省ビャンバスレン副大臣より AMDA と高﨑、守田両氏に対して記念の盾が贈呈されました。

眼科健診の様子（2017 年）

2018 年 10 月、内外の眼科関係者 200 名以上が一堂に会し、『モンゴル眼科診療 90 周年式典』が開催されました。閉会式では、AMDA 理事の難波妙が登壇。前出ブルガン先生をはじめ、モンゴル眼科界の牽引役で AMDA の事業を常に応援して下さった J・バサンフー先生など、関係者の方々に心から感謝を述べました。

午後からのセッションでは、高﨑教授が過去3年間に行った健診のデータをもとに、モンゴルの子どもの目にまつわる現状と、適切な治療をする必要性を訴えました。式典会場ではこれまで活動を共にした多くの眼科医と再会し、セレンゲレル保健大臣からは、AMDA のこれまでの貢献に対し、感謝の言葉が贈られました。同 90 周年の記念誌には、AMDA の活動が紹介されています。

AMDA 眼科医療奉仕団

2008 年に始まった『AMDA 魂と医療のプログラム』から 2 年後、AMDA では、ハルハ河戦争（ノモンハン事件）に従軍した方やその家族に対して白内障手術を無償で行う事業を 2010 年に行いました。この白内障事業こそが、後の眼科健診プロジェクトへと発展していくことになります。

後楽ライオンズクラブの清水直樹先生を中心とした第一次奉仕団は、2010 年 6 月 23 日から 7 月 1 日までの間、白内障手術に加えて眼鏡技術研修の 2 つの事業を行っています。同年 8 月、第二次奉仕団は 6 月に手術を受けた患者さんの術後のフォローに加え、岡山後楽ライオンズクラブがウランバートル市内に建設した前出診療所兼生活支援センター周辺に暮らす子ども達に対し、清水先生とモンゴルの眼科医や検眼士が子どもの眼科健診を行いました。重度の弱視の子どもたちに適切な眼鏡を製作した結果、子ども達の目を守ることがその後の活動の主軸となっていきました。

第一次奉仕団による白内障手術
（2010 年 6 月）

白内障手術を受けたお年寄り。かつてハルハ河戦争に従軍した（2010 年 6 月）

第二次奉仕団が行った児童検眼
（2010 年 8 月）

眼鏡進呈証明書を手渡す
清水直樹医師（2010 年 8 月）

メガネの三城との協力

2011 年 5 月 19 日

モンゴルで検眼士養成学校を設立したいという希望があり、モンゴル眼科協会会長（当時）で眼科医のブルガン医師、エルデンバット検眼士、ゲルレ眼科医 3 名が岡山市のメガネの三城、専門学校ワールドオプティカルカレッジを訪問しました。最先端の検眼士養成の現場を見学し、技術とカリキュラムが非常に参考になったと喜ばれました。

その後、眼科医一名がオプティカルカレッジにおいて、三城光学研究所の近藤正己先生から詳しい内容の研修を受け、これが 6 月に実施したモンゴルで行った検眼士養成セミナー（120 名が参加）の開催に繋がりました。

2013 年 12 月 14 日

岡山市で AMDA が主催して開催した「国際医療貢献フォーラム」において眼鏡の三城、専門学校ワールドオプティカルカレッジの金子弘先生が「モンゴルへの眼鏡技術支援」と題してご発表下さいました。

2019 年 9 月 17 日

三城光学研究所（岡山県岡山市）より無償で子どもの眼鏡のフレーム 40 本のご寄贈を頂きました。

この眼鏡は、2011 年 5 月に眼鏡の三城、専門学校ワールドオプティカルカレッジを訪問したブルガン医師、エルデンバット検眼士に預けられました。そのうち 13 名分の眼鏡をエルデンバット氏の経営する眼鏡店で調整し、貧困地区在住で目に問題のある子どもたちに提供しています。

この後もご寄贈頂いた眼鏡は随時、眼鏡が買えない子どもたちのために、ブルガン医師とエルデンバット検眼士の下、レンズの調整を行い、一人一人の目に合わせて提供していく予定です。

＊＊

モンゴルの思い出

岡山後楽ライオンズクラブ
医師　清水直樹

2008 年 5 月 5 日、モンゴル国ウランバートル市ダンバダルジャー地区に診療所兼生活支援センター『ライオンズメモリアルセンター』が完成しました。このセンター建設にあたっては、ライオンズクラブ国際協会、ウランバートルセントラルライオンズクラブ、モンゴル政府、労働社会事業局、AMDA、岡山の企業など多くの方々にご支援、ご協力を頂きました。本センターの建設目的はウランバートル市貧困地域に医療提供と生活支援をすることでした。

第一歩は、施設の建設計画、設計、資金調達から始まりました。資金は岡山後楽ライオンズクラブとライオンズクラブ国際協会基金で用意しました。次に、センターの設置場所は、私と AMDA の調整員谷口敬一郎さんの二人がマイナス 20℃の酷寒の中、現地を訪れ、現地ライオンズクラブと行政府と協議し、結果、ダンバダルジャー寺院内に決定しました。しかし、諸事情があって寺院近くの『こども－真心の未来』センター内に変更となりました。ウランバートル市内から車で 40 分の距離です。2007 年 8 月に工事許可をとり、建設が開始されました。AMDA 調整員の小西司さんが設計から資材購入、会計管理、現場監督までウランバートルの安アパート、安ホテルに泊まり込んで、すべてやってくれました。その苦労を思うと本当に感謝の気持ちでいっぱいです。このセンターの自慢は水洗トイレと凍らない耐熱水槽と地下 52m まで掘って作った枯れない井戸です。このセンターでは住民健診、内職の技術指導、料理、手芸、ヨガ教室、学校に通えない子どもの教室としても使用されました。

その後、このセンターを拠点にモンゴル国内で白内障の手術や検眼技術研修、子ども弱視者への眼鏡の無料提供を行いました。眼鏡の無料提供は今も続いており、提供者は 300 人

を越えました。時々モンゴルの子どもの笑顔の写真が送られてきます。とても嬉しい瞬間です。

2010 年 8 月、問診する清水先生と通訳のノムナーさん。手前は患者さん。

最後に、この活動で大変お世話になった AMDA の菅波代表、難波妙さん、ウランバートルセントラルラインオンズクラブのバリ・フーさん、現地通訳のニンジン夫妻、私の健診活動の通訳をして下さったノムナーさん、モンゴル語通訳や眼鏡で大変お世話になったオーヨーさん、私のモンゴル訪問にいつも同行して下さった岡山理科大学教授の劉渤江先生、北川文夫先生、シティオプティックのエンデルバットさん、ゲルレ先生に深甚なる感謝を申し上げます。

＊＊＊

AMDA とモンゴルの思い出

（公社）日本眼鏡技術者協会　教育部長
東京眼鏡専門学校非常勤講師
内田　豪

2010 年、11 年とモンゴル国を眼鏡技術研修で訪問しました。両方とも訪問時期は 6 月中下旬です。最初の訪問時は 2 日程前に発熱（原因は歯痛）、紹介状を持って急遽病院を受診し点滴を 4 本ほど打ち成田空港へ、モンゴル国までのフライトは乗り継ぎ便が欠航で仁川に足止めのおまけ付き。最初の訪問は山盛り状態となった事もあり、その記憶は忘却曲線の常識を越え残っています。渡航が苦手でドキドキしていましたが、乗り継ぎ空港で AMDA の難波さんの優しい笑顔と出会えたときは血圧と心拍が落ち着いた事も記憶に残っています。と、まあ研修会が始まる前から記憶に残ることばかりのモンゴル国訪問、最初の研修会は PPT を用いたセミナーでした。

訪問相談を受けたのは前年の 12 月、年明け早々に訪問目的を東京で打ち合わせ、その時に現地で眼鏡の技術研修会を行いたいとの趣旨説明がありました。海外でのセミナー、実

は 2008 年 9 年と中国国内の数カ所でセミナーを行った事があります。この時は累進屈折力レンズ関連の内容でした。この他には台湾での経験もありました。セミナーで大切な事は通訳者の能力です。専門用語が多いので、セミナーの内容が理解出来ないと間違った事を伝えてしまいます。台湾や中国では専門家の協力がありました。中国での通訳者はその後、日本に留学、つい最近も会ったばかりです。モンゴル国セミナーでも素晴らしい出会いがありました。屈折測定や眼鏡関連の内容は広範囲に及び、眼鏡度数設定となると実技も大変です。実はセミナー会場で、大変に流暢な日本語で専門的な質問とアドバイスを受けました。これを AMDA の難波さんと相談、実技通訳の応援を頼みました。急遽決まった TV 局への出演や、現地眼鏡店での屈折測定実技実習など色々とありましたが、現地 AMDA スタッフの皆さんの応援、現地コーディネータのお心遣い、その他多くのご協力にて技術研修を乗り切ることが出来ました。

＊＊＊

私達の AMDA

バサンフー先生

モンゴル国立医科大学教授
J・バサンフー

モンゴル保健省眼科部長、モンゴル眼科協会前会長
T・ブルガン

AMDA 菅波茂代表の提案によりモンゴル眼科協会と協力し、2009 年にハルハ河戦争従軍者やその家族に白内障手術をしたことから AMDA との協力関係が始まりました。

モンゴルが抱える大きな課題の一つである“子ども達の目を守る”ため、早期診断や早期治療することをモンゴル側から依頼し、その後 10 年間に渡って AMDA と一緒に活動を続けてきました。岡山県からの医師派遣、日本眼鏡技術者協会からの専門家の派遣に始まり、川崎医療福祉大学の高﨑先生および日本視能訓練士協会顧問の守田先生によるセミナーを長年開催しました。

特に両先生とは、UB 市のウブルハンガイ県、グチンウス村やヒシグウンドォル村の 2,000 人の子ども達に共同で眼科健診を実施し、眼病等に関する早期診断と早期発見に努めました。健診結果からモンゴルの子ども達は斜視、弱視が世界の平均を上回っていることがわかり、AMDA とモンゴル眼科協会は、厚生省に対して、就学前の子ども達に眼科健診を行うことで、問題を早期に発見する必要性を何度も訴えました。その結果、厚生省が 2017 年から毎年 9 月の第三日曜日を子どもの眼科健診日とすることを決めたことは、モンゴルの子ども達の目を守る上で大きな一歩となりました。2019 年、こうして 10 年間におよぶプロジェクトは成功裡に終わりました。この間、蒙日双方で育まれた友情は私にとって一生の宝となりました。このプロジェクト

ブルガン先生

を推進するにあたり、AMDA 菅波茂代表をはじめ、難波妙さん、内田先生、高﨑先生、守田先生、その他このプロジェクトに関わった全ての方々に謝意を表するとともに、子ども達に眼鏡のフレームをご寄付下さった日本の支援者の皆様方、プロジェクト期間中にお世話になったモンゴル眼科協会や眼科関係者各位に感謝を申し上げます。この善意に満ちた行いは確実にモンゴルと日本の友好を深め、私達の記憶に刻まれていくものと確信しています。

БИДНИЙ АМДА

Азийн эмч нарын холбоо АМДА-ын тэргүүн Сүганами Шигэрүгийн санаачлагаар Монголын нүдний эмч нарын нийгэмлэгтэй хамтран 2009 онд Халхын голын дайнд хохирогсод болон тэдний гэр бүлийнхэнд хиймэл болор суулгах мэс засал хийснээр бидний хамтын үйл ажиллагаа эхэлсэн билээ.

Монгол талаас АМДА байгууллагад бидний өмнө тулгарч байсан хамгийн том асуудлын нэг болох бага насны хүүхдийн хараа хамгаалах, харааны гажгийг эрт илрүүлэн эмчлэх чиглэлээр хамтран ажиллах хүсэлт тавьсаны дагуу АМДА-тай эдүгээ 10 жилийн туршид хамтран ажиллах төсөл эхэлсэн.

Окаяма мужийн “Орон Нутгаас Орон Нутагт Технологи Дамжуулах Төсөл”-ийн санхүүжилтийн хүрээнд Японы Окаяма муж, Токио хотын нарийн мэргэжлийн эмч багш нар Монголын нүдний эмч, хараа зүйн ажилчид, өрхийн эмч, сургуулийн багш, эмч нарт мэргэжил дээшлүүлэх сургалтыг шат дараатайгаар олон жил явуулан ирсэн. Энэхүү төслийн хүрээнд Кавасаки их сургуулийн Эмчилгээ техникийн факультетэд нүдний эмч Гэрэлийг ортоптист эмчийн дагалдангаар сургасан явдал нь Монголын хувьд ортопти чиглэлээр бэлтгэгдсэн анхны мэргэжилтэн нь болсон. Үүний зэрэгцээ Улаанбаатар хотын захын хороолол, Өвөрхангай аймгийн Гучин-Ус, Булган аймгийн төв болон Хишиг-Өндөр сумын бага насны 2000 гаруй хүүхдэд харааны нарийн үзлэгийг хийж, эмгэгийг нь эрт илрүүлэн хяналтанд авч, дараа дараагийн ирэлтээр дахин үзэн хянаж ирсэн билээ. Энэхүү үзлэгийг мэргэжлийн талаас нь удирдсан Кавасаки хотын Эрүүл мэнд Нийгмийн халамжийн Их сургуулийн багш, профессор Такасаки тэргүүтэй багийн судалгаагаар монгол хүүхдэд мохос хараа, хялар, харааны эмгэгийн тохиолдол дэлхийн дундаж үзүүлэлтээс нилээдгүй өндөр байгааг баталгаажуулсан. Ийнхүү АМДА болон МНЭН-ийн зүгээс сургуулийн өмнөх насны хүүхдийн харааг эрт шалган хугарлын гажгийг эмчилж болох үед нь элрүүлэх зохистой арга хэмжээг зайлшгүй авах шаардлагатай байгааг холбогдох яам байгууллагуудад удаа дараа уламжилсаар ирсэн. Үүний үр дүнд 2017 оноос эхлэн жил бүрийн 9-р сарын гурав дах долоо хоногийн бүтэн сайн өдрийг Хүүхдийн хараа хамгаалах өдөр болгох шийдвэрийг ЭМЯ гаргасан нь монгол хүүхдийн хараа хамгаалах асуудалд томоохон ач холбогдол бүхий зүйл болсон юм. 2019 онд 10 жилийн хугацаатай төсөл амжилттай хэрэгжин албан есоор дууссан хэдий ч энэхүү хугацаанд бүрэлдэн тогтсон баг, үерхэл, багш шавийн барилдлага, хүндлэл үүрдийнх болон бэхжсэн юм.

Монгол хүүхдийн хараа хамгаалах төслийг удирдан зохион байгуулсан АМДА-ийн ерөнхийлэгч Суганами Шигэрү, захирал Намба Тай, Учида багш, проф.Такасаки Хироки, проф.Морита Ёшие болон төслийг зохион байгуулахад оролцсон бусад бүх хүмүүст, мөн хүүхдүүдийг үнэгүй нүдний шилээр хангаж байсан Японы хандивын байгууллага болоод хувь хүмүүст Монголын нүдний эмч нарын нийгэмлэг, бүх нүдний эмч болон бидний зүгээс гүнээ талархаж буйгаа илэрхийлж байна. Та бүгдийн энэхүү ариун үйлс нь Япон-Монголын ард түмний найрсаг хамтын ажиллагааг гүнзгийрүүлсэн ба цаашид олон жил дурсагдана хэмээн бид итгэж байна.

МНЭН-ийн тэргүүн Т.Булган

ЭМЯ-ны ерөнхий мэргэжилтэн Ж.Баасанхүү

Хараа зүйч Ч.Эрдэнэбат (2019.06.17 Улаанбаатар хот)

＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊

私の **AMDA**

検眼士　チョイジル・エルデンバット

長年海外に住み帰国した私は、AMDA の存在はもとより、日本人についてもよく知らず、全ては想像の範疇を越えませんでした。当初、モンゴル眼科協会のブルガン先生から、“AMDA という団体がハルハ河戦争関係者に対する白内障手術の実施について意見交換を行う”との連絡が入り、私は AMDA に対して、子どもの視力を守る上で重要となる眼科健診の実施を希望する意見を出しました。

私達モンゴル側の関係者は、2008 年に AMDA の菅波代表と難波さんにお会いしました。この時交わした熱い議論を昨日のことのようにはっきりと思い出します。モンゴルは、眼科や検眼のみならず、眼鏡産業に関しても発展途上にある国の一つです。また検眼を専門的に扱う学校がない為、AMDA と協力して、視力検査や屈折異常診断、眼鏡の調整等に特化したセミナーを数多く行いました。

私達は、難波さんをはじめ、川崎医療福祉大学の高﨑先生、日本視能訓練士協会の守田先生と一丸となり、数千キロに渡ってモンゴル国内を横断しました。そして、何千人もの子ども達に目の健診を施すことで、視力を守ることの大切さを伝えてまわりました。

ブルガン先生、高﨑先生、守田先生の御三方は、専門家の見地から、モンゴルの子ども達の中で一般的であった斜視弱視が想像以上に多く、その症例数が世界平均の 2 倍に達することを明確にしました。これにより、国民の関心が子ども達の問題に向けられたことこそ、今回のプロジェクトにおける最大の成果であったといえます。

モンゴル側のリーダー役を担ったブルガン先生、そして、菅波代表をはじめ、日本側の関係者の皆さんの努力なしでは、このプロジェクトは成功に至らなかったはずです。我が国では、その後、「子どもの目を守る日」が制定され、子どもに視力検査を受けさせる親の数が急増しました。

「やさしい」、「人間性に溢れている」、「困っている人に助けの手を差し伸べる」、「一生懸命」、「全てにおいて几帳面」 - AMDA を通じて、このような日本人特有の気質に触れた私は、今回多くの日本の方々と交流を深めました。彼らは皆、努力家です。AMDA の皆さんはモンゴルの子ども達の視力の改善に貢献したのみならず、多くの人の“地球を見る目”を広げた素晴らしい方々です。全世界の人達の目が見えるようになり、心が広くなりますように。

Миний АМДА

Олон жил гадаадад амьдарч байгаад нутагтаа ирсэн миний биеэ АМДА гэдэг байгууллага байтугай Япон хүний талаархи сэтгэгдэл төсөөлөл төдий байсан. Тэр үеийн нүдний эмч нарын нийгэмлэгийн тэргүүн Т.Булганаас Японы АМДА гэдэг хүмүүнлэгийн байгууллага Халхын голын дайнд хохирогсдод нүдний болор тавих талаар санал солилцохоор ирсэн гэсэн мэдээллийг аваад энэ байгууллагыг хүүхдийн хараа хамгаалах, хараа шалгах асуудалд дэмжлэг авах саналыг оруулсан юм. Проф. Булган бид хоёр 2008 онд анх АМДА байгууллагын төлөөлөгч Тай Намба тэргүүтэй төлөөлөгчидтэй халуухан яриа өрнүүлсэнийг өчигдөр болсон мэт тодхон санаж байна.

Төслийн хүрээнд Монголын нүдний эмч, өрхийн эмч, нүдний шилний бизнесс эрхэлдэг хүмүүст (Монгол улс нь оптометри мэргэжил эзэмших сургууль байдаггүй дэлхийн цөөхөн улсын нэг) нүдний хараа шалгах, хугарлын гажгийг эрт илрүүлэх, эмчлэх, нүдний шил зөв тааруулах талаар олон удаагийн сургалт зохиогдсон.

Тай Намба, Т.Булган бид ортоптист проф.Такасаки, проф.Морита нартай хамт нэг баг болж Монгол улсын олон мянган км замыг туулж, олон мянган хүүхдийн нүдний оношилгоог хийж, нүдний хараа хамгаалахын чухлыг сурталчилсан.

Т.Булган, Х.Такасаки, Ё.Морита нар мэргэжлийн хүмүүсийн хувьд манай улсын хүүхдийн дунд нилээд тархсан /эрт илрүүлж эмчлээгүйгээс үүдсэн/ мохос хараа буюу амблиопи нь дэлхийн дунджаас бараг хоёр дахин их байгааг тогтоон, олон нийтийн анхаарлыг энэхүү асуудалруу хандуулсан нь уг төслийн гол үр дүн гэж би боддог. Монголын талаас төслийг удирдсан Т.Булганаас гадна Японы АМДА байгууллагын тэргүүн Ш.Суганамигийн нөр их хүчин зүтгэлгүйгээр энэ ажил амжилттай явагдахгүй байсан болов уу.

Монгол улс хүүхдийн хараа хамгаалах өдөртэй болж, хүүхдийнхээ харааг шалгуулах эцэг эхчүүдийн тоо эрс нэмэгдсэн.

Миний бие АМДА байгууллагаар дамжуулан хүмүүнлэг, нягт нямбай, хичээнгүй зан чанартай Япон хүмүүсийн төлөөлөлтэй ойртон танилцаж сайн найзуудтай болсон.

Та бүхэн Монголын зөвхөн хүүхдүүдийн харааг сайжруулсанаас гадна олон хүнд ертөнцийг харах мэлмийг нь нээж өгсөн гавъяатай хүмүүс.

Дэлхийн бүх хүмүүсийн хараа хурц сэтгэл тэнүүн байг.

Ч.Эрдэнэбат

＊＊

「モンゴルの子どもの眼を救え」プロジェクトを終えて

川崎医療福祉大学 医療技術学部 感覚矯正学科 視能矯正専攻　教授
高﨑　裕子

私と AMDA との出会いは 2011 年の 5 月でした。当時、AMDA はモンゴルで検眼プロジェクトを展開しており、モンゴルの眼科医 2 名とオプトメトリスト 1 名が日本の眼鏡士養成施設を視察研修されていました。本学は検眼技術も修得した視能訓練士という国家資格保持者を養成しているため、AMDA の案内で来学されました。その際の話合いで、モンゴルと日本では小児眼科領域での専門知識や検査技術に大差があることを理解しました。これを契機に私にも、「モンゴルの子どもの眼を救え」のミッションが下されるとは、思いも依らないことでした。

2012 年、モンゴル眼科協会と AMDA による小児眼科セミナーがウランバートルで開催され、私は日本の視能訓練士として「弱視の治療」と「眼鏡で治療できる斜視」について講義と実習を行いました。本プロジェクトの活動で大切にしたことは、モンゴルの眼科医らが必要としていることについて world standard な知識を伝え、実地で学ぶことでした。

2013 年からは、視能訓練士の守田好江さんが本プロジェクトに加わってくれましたので、活動の幅が広がりました。2014 年は「小児の視覚健診」をテーマにして講義を行い、ウランバートル市の小学校で入学式直後の 1 年生 344 名の視力や屈折検査などの視覚健診 （以下、健診）を行いました。その結果、40 名に弱視があることが分かりました。これは世界的に見て 2.5 倍の比率でした。日本には 3 歳児視覚健診や学校での視力検査がありますが、モンゴル国にはそのような制度はありませんでした。眼に関する問題が早期発見され、早期治療される機会が無かったために、このような高い弱視頻度になっているのではないかと、考えられました。モンゴル眼科医協会やモンゴル国保健省の眼科政策医らも、健診制度の導入にむけて尽力されていましたが、厳しい状況でありました。

そこで、翌 2015 年から、私たちはモンゴル国に健診制度を導入するために、モンゴル眼科協会長ブルガン医師や、City Optic, Ltd. 代表のエルデンバット氏らと共に、健診を始めました。ウランバートルから北約 450 ㎞のボルガン県や、西方約 700 ㎞のウブルハンガイ県の地方で健診を行いました。2014 年からの 3 年間に健診をした小学 1 年生 506 名のうち、地方でも都市部でも 14% 程度の子ども達が見え方に問題があり、そのうちの半数は眼鏡を掛けるだけで視力が改善することが分かりました。また、弱視の頻度は 4.7% であることが明らかになりました。

私たちは、モンゴル保健省で開催された *“ Workshop -Child eye health in Mongolia-”* (2016 年) や ″視覚健診の専門家会議″(2017 年) で、上記の貴重な結果を報告しました。モンゴル国の眼科医らも、それぞれに実施した健診結果を両会議で報告されました。そして、私たちの報告は一つの根拠となり、2017 年 9 月に “小児の視力を測定する日”が法律制定されるに至りました。毎年 9 月の第 3 週に全国の 3 歳から 6 歳までの小児の視力が測定されるというニュースを聞いた時は、只々、嬉しく思いました。

私たちは2018年もモンゴル国の地方と都市部で合計 528 名の小児の健診を行いました。これまでの健診で何らかの検査ができた人数は 1,468 名 (6 歳児は 879 名) になり、このプロジェクトは役目を終えることと成りました。モンゴル国と日本では医療制度が異なるとはいえ、眼科医数は人口 10 万人あたり約 3 名で、決して多くはありません。今後は、健診を行う人材の育成やフォローアップ体制の確立、予算の充実化、健診の啓発活動などの課題があることと思われますが、これらはモンゴルの先生方に引き継がれ、実現されていくことでしょう。

本プロジェクトを通して、小児眼科医療の発展に熱意を注がれている方々に出会えましたことに心からの感謝と敬意を表します。川崎医療福祉大学視能矯正専攻生 14 名に健診参加の許可を下さいました AMDA 理事長の菅波茂様、理事の難波妙様はじめ支援者の皆様方に厚く御礼申し上げます。ミッション完了。（本プロジェクトは岡山県国際貢献ローカル・トゥ・ローカル技術移転事業の支援、モンゴル眼科協会、City optic, Ltd. 他、多くの民間支援を頂きました。）

＊＊

モンゴルの子どもたちの目プロジェクトに参加して

日本視能訓練士協会顧問　守田好江

モンゴルの青い空、雄大な雲、延々と続く道、ぐるりと回っても建物はない、日常を離れたその光景は時を忘れさせてくれた。ガタゴトと何時間も車に揺られながら、行く先々の大草原の中、時の流れがゆっくりとしていることを、深呼吸がこれほどすがすがしいものなのだということを体全体で感じた。一方、空港からウランバートル市内への道のりは訪れる度に増設されるビルや高層マンションの風景に一気に進んでいる都市化を見せつけられ、市内は車の渋滞と人の活気であふれていた。この国の壮大な自然と国の発展を願う人々のエネルギーははかりしれない！と思ったのは私だけだろうか？

声をかけてくださった高崎氏をはじめ何も知らずに無謀にも飛び込むことになった私を受け入れてくださったＡＭＤＡおよび国内外の関係者の皆様には感謝以外の言葉は浮かばない。このプロジェクトがモンゴル眼科医の熱心な働きかけによって実現し、医療関係者、教育関係者、保護者、住民の理解協力のもと行政を動かし、学校健診という制度確立の先駆けになったことは参加した一員として何よりもうれしいことだった。すべての作業の一つ一つが心地よい学びの体験として残っている。今後も機会があればまた学びにゆきたいと思う。モンゴルのさらなる発展を祈って。感謝。

◆2018 年モンゴル眼科健診に参加した大学生たちの感想◆

（左から高﨑先生、蜂谷さん、池本さん、永井さん、佐々木さん）

＊＊

川崎医療福祉大学医療技術学部感覚矯正学科　視能矯正専攻　佐々木　静香

今回、私たちはモンゴルのブルガン県というウランバートルから、470km 北に位置する県の三校で子どもたちの視機能健診を行いました。

検査はオートレフケラトメータ、立体視、視力、眼位、眼球運動でした。初めは言葉が通じないので不安で一杯でした。しかし、検査に必要なモンゴル語を教わり、片言のモンゴル語を使って、検査を行うと子どもたちの反応がとても良くなり嬉しくなりました。オートレフケラトメータでは、「チギーレ、ハラーレ」（まっすぐ見て）と言うと子どもたちは機械を覗いてくれたので、その瞬間ボタンを押すと上手く検査が出来るのだと学びました。立体視の検査では、「イーシェ、ハラ」、「ユー、ハラグダジュ、バイナ」、「マシン」、「オド」、「モール」、「ハーン、バン」、「サエン、バエン」などのモンゴル語を一番多く話しました。ゆっくり丁寧に説明すると検査を上手くすることができました。

私たちは健診に参加して、どの国の子どもでも子どもたちと向き合って声をかけながら楽しく検査することの大切さが良く分かりました。

モンゴルに行く前は、まだまだ未開拓の土地が多く、モンゴル全体に大草原が広がっているという印象を持っていました。行ってみると、首都のウランバートルは高層ビルが立ち並び、たくさんの車が走っていて、とても発展していると思いました。首都では、民族衣装を着ている人は

少なく、男性はスーツ、女性はハイヒールを身に着けており、私の想像していたモンゴルではないと思いました。

一方で郊外を訪れた時、民族衣装を着ている遊牧民もいれば、カジュアルな洋服を身に着けており、衣裳形態はさまざまでした。

モンゴルでは、来客者に馬乳酒やチーズ、家畜の丸焼きなどを振る舞うことが、おもてなしで伝統文化だと知りました。これは、日本では来客者にお茶とお菓子を振る舞うことと同じだと思いました。様々な地域で馬乳酒は作られているが、ブルガン県の馬乳酒が一番おいしいということを知りました。モンゴルの伝統料理はロシアや中国の影響が強く、大きな大陸として繋がっていると感じました。大草原の中のゲルに泊まらせていただいたときに、周りに家や建物がなく、一面に草原や丘陵が広がる広大な景色からパワーを感じ、何事も前向きに考え、行動していこうと思いました。日本に帰ってから、心に余裕を持つことができました。

これらの経験を糧に今後、検査技術やコミュニケーション能力の向上だけでなく、相互扶助精神の心を忘れずに、立派な視能訓練士になれるよう、日々努力していきたいと思います。

＊＊

視能矯正専攻 3 年　蜂谷雪乃

この度、モンゴルで子どもの眼を守る眼科健診プロジェクトに参加させていただきました。参加する前は初めての海外ということで言葉の壁や文化の違いに恐れていましたが、モンゴルの子どもたちの好奇心旺盛な笑顔を見ることで緊張はほぐれ、次第に不安な気持ちは解消されて落ち着いて検査に励むことができました。プロジェクトを通して、子どもの年齢に応じた検査や子どもたちと向き合って声をかけながら楽しく検査することの大切さを学びました。しかし、検査をすべて正確にこなすことはできず失敗することもありました。その失敗から解決策を学び得たとともに、検査をさせて頂くという大きな責任感を感じました。この経験を生かして今後の実習では、患者さんとのコミュニケーションも大事にして患者さん一人ひとりの意思に寄り添え柔軟に視能訓練を行える能力と、一つの検査に責任を持って十分に担える能力を高められるよう努力したいです。

プロジェクトに参加するにあたってモンゴル眼科医会の会長を初め、簡単にはお目にかかれない素晴らしい方々に温かく迎えていただき大変お世話になりました。モンゴル料理をご馳走になったり有名な観光地を紹介して下さったりと、非常に贅沢で貴重な体験ばかりでした。

私たちが宿泊したウランバートル市内は高層ビルが建ち並んで交通量も多く、とても賑やかな街並みの様子に驚きました。都市から車で北へ 7 時間という長い移動の間は地方に近づくにつれ景色は壮大になり、道路際に馬や牛などの家畜やモンゴルならではのゲルが車窓から観察することができてとても興味深かったです。日本では味わえない素晴

らしい景色から、大きな自然のエネルギーを感じとることができました。ゲルは今まで写真でしか見たことがなかったのですが、ゲルに宿泊させて頂き、その大きさに驚きました。中は家具で整い扉には花の絵が描かれており、まるで自分の家にいるように心地よく過ごすことができました。
様々な貴重な体験、学び、そして出会いによって大きく成長できたと感じます。支えて下さった多くの方々に対しての感謝の気持ちを忘れません。

＊＊

視能矯正専攻　永井優美

今回、モンゴルにおいて小児の眼を守るプロジェクトに参加させていただきとても貴重な体験ができました。モンゴルでは子どもの眼科健診のシステムが整っておらず、斜視や弱視があってもそれに気づかずそのまま未矯正の場合が多いと聞きました。小児の場合、早期治療したら治る可能性が大きいので子どもの眼科健診はとても必要なものです。今回のプロジェクトでは数人の子どもたちの斜視や弱視が発見されたので、早期治療に繋げてほしいと思いました。

モンゴルに行き、実際に検査をさせて頂いて思ったことは言語が通じなくても気持ちがあれば思いは伝わることが出来るということです。簡単なモンゴル語 [チゲーレ・ハラーレ（ここを見て）、やユー・ハラグダジュワイナ（何が見える）]を教えてもらいそれ以外の説明はジェスチャーを使ったり、ニンジンさんや、ブルガン先生に説明をしていただきながら子どもたちの検査を進めていくことが出来ました。また、検査結果に対する責任感、小児の検査の方法を知ることが出来ました。

モンゴルではたくさんの方達に出会うことができました。どの方も私たちを歓迎してくださりとても嬉しかったです。馬乳酒やチーズ、羊のお肉など日本で食べることが出来ない食べ物を食べたり、ゲルに泊まったり、遊牧民の方達の生活を見せて頂いたりとモンゴルの文化についても知ることが出来ました。

今回モンゴルに行って学んだことを糧にして、これからの学生生活に活かしていけるように日々努力をしていこうと思います。AMDA のプロジェクトに参加させていただき本当にありがとうございました。

＊＊

視能矯正専攻　池本　奈津希

今回初めてモンゴルという国を訪れ、異国の土地で初めて視覚健診を行った。

私にとってモンゴルは、社会の教科書に載っていたように「家畜の多い自然が豊かな国である」と思い、都市があるとは想像していなかった。また、広大な草原は本当に存在するのか、半信半疑な気持ちであった。

実際に訪れてみると、ウランバートルには日本の都心部のような高層の建物がたくさんあり、車がたくさん走る車線の多い道路もあったため、自分が想像していたモンゴルと違ったことに驚いた。

マイクロバスで 470km 北へ走ると、そこには教科書に載っていた広大な草原があり、想像していたとはいえ、日本では見たことがない土地に圧倒された。ゲルに宿泊して自然と間近で生活したり、日本で食べることのない食べ物を食べたりすることで、衣食住の違いを実感し、「外国に来た」ということに改めて感動した。

モンゴルで行った視覚健診では、高﨑先生や守田先生だけでなく、モンゴルの眼科医会からもたくさんの先生方が集まっていた。スペシャリストの方々が集まった中で、自分には何ができるのだろうか、初めはとても不安を感じていたが、健診をしていく中で、先生方が、健診が終わる最後まで、参加者のことを考えていたことが一番印象に残った。本来ならば、就学時前の子どもたちや小学生の子どもたちが対象の健診だったが、その保護者の親たちが検査してほしいと希望したら、眼の度数を測るだけでなく、今の眼の状態や今度のアドバイスも親身になって答えていた。その姿を見て、患者一人ひとりを大切にするという考え方を改めて学び、「この先生方と一緒に、自分も誰かのためになることをしたい」と思い、自信をもって健診を行うことができた。

このモンゴルで学んだことを、実際に自分の検査で活かすことが今後の課題である。
患者一人ひとりを大切にし、常に誰かのためを思って検査を行うように、日々精進していきたい。

第三章

モンゴル国立大学事業

日本モンゴル教育病院

◇モンゴル国立大学事業

概要：

◆内視鏡プロジェクト◆

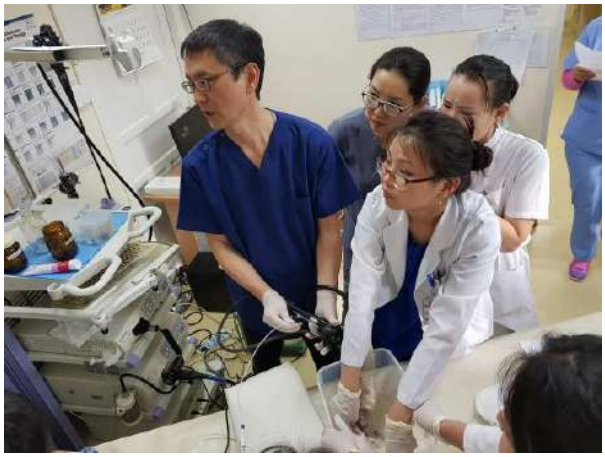

胃がん発生率が高いモンゴルでは、モンゴル国立医科大学付属病院は国民の健康に対して重要な役割を担っており、年間約 1,050 人が上部消化管内視鏡検査を、約 200 人が下部消化管内視鏡検査を受けています。発見される胃がんの 3/4 が進行がんであり、内視鏡的治療ができる状況を過ぎています。そこで保健省は、ガンの早期発見のための内視鏡医の検査、診断、治療の技術向上を図っています。

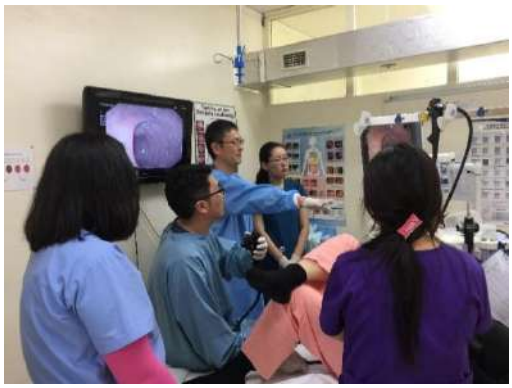

AMDA は、同大学との協力協定に基づき、東亜大学医療学部教授 佐藤拓史医師による内視鏡研修を 2017 年から同大学にて実施しています。2017 年 9 月に実施された研修では、日本が誇る内視鏡の最先端技術である内視鏡治療や診断技術を同大学内視鏡チームに伝えました。そして 2 回目となる 2018 年 3 月の研修は、内視鏡チームからの要望に応えたより実践的な研修となりました。内視鏡チームの診察に、同大学学長、副学長、同附属病院副医院長なども訪れ、佐藤医師の所見を求めました。今回の研修期間中に上部消化管内視鏡検査が 109 例、下部消化管内視鏡検査が 20 例、ポリープ切除術が 3 例、S 状結腸捻転整復術 1 例が施行され、食道がん 1 例、早期胃がん 1 例、進行性胃がん 1 例が発見されました。また、81 人のピロリ菌検査を施行し 53 名が陽性でした。

内視鏡実習の後は日本で行われている最新の内視鏡検査と治療についての講義も連日行われました。最終回の講義で佐藤医師は、「なぜ僕らは内視鏡の技術を身に付けることを志すのかよく考えてほしい。命を救うための技術であることを心にとめておいてほしい」と語りました。

＊＊

モンゴル国立医科大学における AMDA 内視鏡技術移転プロジェクト 2019

東亜大学医療学部教授・AMDA 理事　佐藤拓史

日本モンゴル教育病院

今年 2019 年で 3 回目となるモンゴル国立医科大学での内視鏡技術移転プロジェクトは、モンゴルの医療界全体が大きな転換期を迎えていることを実感させられるものであった。日本の ODA による 80 億円をかけて建設された「日本モンゴル教育病院」が 6 月に開院を迎える。これによってより高水準の医療研修とともに医療サービスが求められる。

今回の内視鏡研修は、4 月 29 日～5 月 2 日に行われ、まさにこれまでモンゴルの医療を牽引してきた現在の大学病院での最後の研修となった。この期間に、70 名の患者さんが上部、下部内視鏡検査を受けた。加えて、福岡徳洲会病院のご協力を得て日本から持ち込んだ大腸カメラのシミュレーターを使って、研修医 16 名が初めて大腸内視鏡検査を実践する機会となった。今回の研修が終了した翌日、5 月 3 日に内視鏡室は新しい大学病院への移転準備に入った。

大腸カメラのシミュレーターで研究

＊2016　モンゴル保健省/WHO の発表によるとモンゴル国内の死亡原因は、

1. 心疾患、脳卒中　2. 癌　3.不慮の事故

癌の内訳は、

男性の癌　1. 肝臓　2. 胃　3. 肺　4. 食道

女性の癌　1. 肝臓　2. 胃　3. 子宮頸部　4. 食道

発見される癌の 78%がステージ 3 か 4 であり、このうち 85%は 1 年以内に死亡している。これに対し、モンゴル厚生省は、2030 年までに循環器系疾患と癌で死亡する人の減

少を目標としている。

＊技術移転の必要な理由、
①癌の早期発見、早期診断、早期治療、
②国・患者個人の医療費削減への期待
③若手医師育成（日本モンゴル教育病院に日本から提供された医療機器を十分に活かす高度医療技術の獲得）

＊今回の内視鏡技術移転事業の実施について

初日より、ダヴァアドルジ教授（モンゴル消化器学会会長）、オユンツェツェグ教授（モンゴル国立医科大学内視鏡室長）も一緒に若手医師達の指導に取り組んだ。研修を受けた医師たちに、内視鏡検査を行った以上、その責任は重大であり早期の病変を見落としてはいけないこと、その上で患者さんにできるだけ負担をかけないバランスのとれた内視鏡施行を目指す必要性を伝えた。隅々まで詳細な観察を行い確実な診断を行うことを心掛けるよう、実際に内視鏡検査技術を見せながら、また内視鏡検査を行う医師に寄り添いながら繰り返し伝えた。今回の症例は、上部では逆流性食道炎、萎縮性胃炎、HP 感染、表層性胃炎、胃ポリープ、胃びらんなど、下部では潰瘍性大腸炎、虚血性腸炎、大腸ポリープ、大腸憩室、痔核など。生検を行ったケースはあったものの悪性の診断に至るものはなかった。

また、今回、ダヴァアドルジ教授の下で学ぶ医学生たちに話をする機会をいただいた。目の前の命に責任を持つこと、そして救える命のために日々努力を重ねて技術を身に付けていく、それが医師の責任であると話し、将来、一緒に国境を超えてお互いに協力し合える医師になってほしいとの期待を伝えた。

＊大腸シミュレーターによる実習

モンゴルにはまだ大腸シミュレーターはなく、16 名の研修生にとっても初めての経験となった。今年より母子保健センターで始まる小児内視鏡検査を担当する医師や、4000 症例を超える大腸カメラ施行経験のある若手医師なども含め研修を受けた医師全員が、このシミュレーターを使って大腸カメラの実技習得を試みた。当初、内視鏡初級者 5 名を盲腸までスコープを挿入することを目標としていたが、これは十分に果たせたと確信する。また、ある程度すでに経験のある医師たちに対しては、S 状結腸捻転などの症例をシミュレーターで想定して、治療できることを目的としたテストを行った。毎日、病院の閉まる時間まで研修は続いた。昨年、岡山県の事業で岡山済生会総合病院における内視鏡研修を受けたバトラッフ医師は、日本で学んだ詳細な内視鏡診断と手技を実践していた。日本の内視鏡技術が

見事に伝わっていることに大きな喜びを感じた。

研修生全員がシミュレーターでの実習を体験

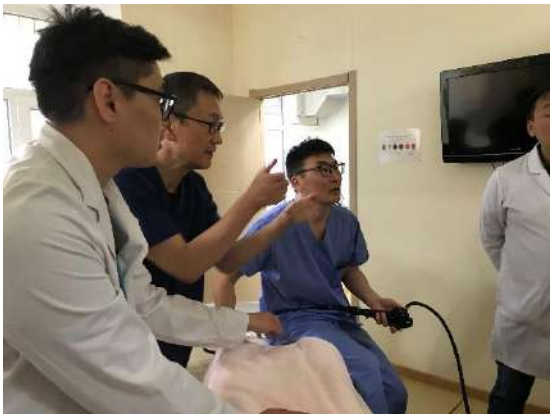

岡山済生会病院で研修をうけたバトラッフ医師への指導

＊日本モンゴル教育病院における動線の確認

6 月に開院予定である日本モンゴル教育病院内にある内視鏡センターを 4 月 30 日に訪問した。日本の最新の建築技術が結集された同センターには、日本から導入された内視鏡設備がすでに運び込まれていた。内視鏡治療室として、緊急内視鏡を行うための救急搬送口から内視鏡治療室までの動線の確認のほか、使用後の内視鏡カメラによる感染防止策などについてのアドバイスが求められた。 日本の標準的内視鏡治療ができる環境整備までにはまだ数年かかると見受けられる。

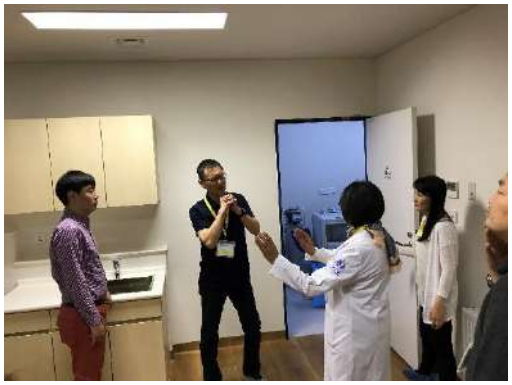

＊最後に

ダヴァアドルジ、オユンツェツェグ両教授から、これまで 3 年間にわたるＡＭＤＡの技術移転事業が確実に次世代の医師たちの技術向上に貢献していることに対しての感謝が述べられた。また、緊急内視鏡治療、EMR、ESD、ERCP、小腸バルーン内視鏡など、これから学んでいかなければならない更なる技術指導の継続を求められた。2019 年 9 月から 11 月まで、モンゴル国立医科大学内視鏡室より再度、アマル医師が岡山県の研修生として、岡山済生会総合病院で研修を受けることになっている。 日本の優れた内視鏡技術を学ぶ医師がまた一人増えることに大いなる期待を寄せている。

＊＊

モンゴル消化器学会会長 ダヴァアドルジ・ドゥグル

佐藤医師と談笑するダヴァアドルジ教授（左）

佐藤先生にはこれまで 2 度、モンゴルでの内視鏡技術指導を行っていただきました。今回で 3 回目になります。緊急内視鏡医療、ESD、大腸カメラなどモンゴルの若い次世代の医師にとって大切な技術を学ぶ機会となりました。長年にわたってご指導いただいている佐藤先生に心よりお礼を申し上げます。また、AMDA にもこれまでのご尽力に感謝いたします。

＊＊

モンゴル国立医科大学消化器科内視鏡室センター長　カサグ・オユンツェツェグ

モンゴル国立医科大学消化器科は 2017 年より AMDA と共同で複数回にわたるセミナーやワークショップを行い、学生や若い医師の実践的な知識ならびに理論習得の向上に努めて参りました。また岡山県による多大なご支援により、同科講師のバトラッフ医師を岡山済生会病院に派遣。2 か月におよぶ研修で技能習得の研鑽を積むことができました。これも AMDA のご縁によるものです。この協力関係がさらに充実したものとして継続していくことを期待しています。今後は先頃設立された日本モンゴル教育病院で AMDA や佐藤医師と協力し、消化器および内視鏡に関する知識や技術を伝えていくため、後進の指導にあたっていく所存です。これまでのプロジェクトを支えてくれた AMDA と佐藤医師に感謝申し上げます。

（2019 年 5 月）

Азийн эмч нарын холбоо (AMDA), Анагаахын шинжлэх ухааны үндэсний их сургууль (АШУҮИС), Анагаах ухааны сургуулийн Ходоод, гэдэс, элэг судлалын тэнхим 2017 оноос эхлэн хамтран ажилласан. 2017 онд Азийн эмч нарын холбооны ерөнхийлөгч ШИГЕРУ СУГАНАМИ болон ТАЕ НАМБА, Профессор САТО нартай АШУҮИС-ийн удирдлага, Ходоод, гэдэс, элэг судлалын тэнхмийн багш нар уулзалт хийж хамтын ажиллагаа эхлүүлсэн. Энэ хугацаанд оюутан, залуу эмч нарын мэдлэг, залуу эмч нарын ходоод, гэдэсний чиглэлээр мэдлэг, ур чадварыг дээшлүүлэн 2 удаагийн сургалт,

семинарыг амжилттай зохион байгууллаа. Түүнчлэн АШУҮИС, АУС-ийн Ходоод, гэдэс, элэг судлалын тэнхмийн залуу багш, дурангийн эмч М.Бадрахыг 2018 оны 08 сарын 01-ээс 2018 оны 10 сарын 01-ний хооронд Япон улсын Окаяама хотын Saiseikai General Hospital-ийн Дуран болон Элэг судлалын тасагт амжилттай сургасан. Цаашид бид Монгол оронд анх удаа үүсгэн байгуулагдаж, үйл ажиллагаа эхлэж буй Япон-Монголын хамтарсан Их сургуулийн эмнэлэгт AMDA болон Профессор CATO нартай хамтран Ходоод, гэдэсний уян дурангийн оношилгоо эмчилгээ, залуу эмч нарийн мэргэжлийн ур чадвар, мэдлэгийг дээшлүүлэх чиглэлээр олон ажил төлөвлөөд байна. Энэ бүх үйл ажиллагааг байнга дэмжин ирсэн AMDA болон Профессор CATO нартаа талархал илэрхийлье.

Хүндэтгэсэн,
АШУҮИС, АУС-ийн Ходоод, гэдэс, элэг судлалын тэнхим

＊＊＊

佐藤先生の内視鏡検査を受けた患者さんからのメッセージ

“昨年、大腸の検査をして、モンゴルのドクターにもう一度検査を受けるように言われていました。今回、結果は心配することはないとのことでしたので安心しました。年に一回必ず検査するように注意します。”（モルジャーガルさん（30 代男性））

“下血していたので何か異常があるのではないかと心配していました。大腸に炎症は無いことがわかり安心しました。”（カーブルさん（30 代男性）

“胃の痛みがあり、初めて胃の内視鏡をしました。どのような治療をするか知りませんでしたが、佐藤先生に症状についての詳しい説明と治療法をご指導いただきました。”
（ボルドバートルさん（50 代男性））

“喉の違和感がずっと続いており、診断もわからず、不安なまま放置していました。内視鏡で細かいところまで検査してくださったので、安心しました。”（ウネンバートルさん（50 代女性））

◆医学生を対象とした講演◆

2017年9月8日、モンゴル国立医科大学において、AMSAモンゴルの学生たちに向けて、自身のこれまでの海外での医療支援活動について、佐藤医師が講演を行いました。アフガニスタン、スーダン、カンボジア、ネパールなどでの活動に加えて、2016年の熊本地震の緊急医療支援活動について英語で説明をし、学生たちに医療の届かない人達が未だ多くいる中で医師としての役割と責任を果たす大切さを訴えました。講義終了後には、実際に海外でのボランティアに参加したいと申し出てくる学生もおり、学生たちの医療人としてのモティベーションを高める貴重な機会となりました。

モンゴル国立大学医学生への菅波奨学金

AMDA 菅波代表は、2009 年よりモンゴルの医学生に対して学費の一部として奨学金を授与しています。2017 年度、2018 年度ともに、モンゴル国立大学医学生 5 人（2 年生から 6 年生、各学年から 1 名）に対し、大学関係者と AMSA モンゴル、AMSA　モンゴル卒業生同席のもと、授与式を行いました。2018 年度の授与式後には、AMSA モンゴルの活動報告があり、医学生自らが企画した巡回診療等の事業の紹介がありました。2009 年から 2019 年の奨学金総額は 416 万 9,716 円となり、毎年 5 名に授与しました。

2018 年度の菅波奨学金授与式より

持続的な交流が続いた 10 年間

モンゴル国立医科大学卒後研修センター長

D.アマルサイハン

モンゴルの教育・保健分野において AMDA という名前を聞くようになってから 10 年が過ぎました。同時に AMSA（Asian Medical Students' Association）という名前がモンゴルで知られたのも偶然のことではなかったようです。医者になる夢を抱えてモンゴル国立医科大学に入学する学生にとって、菅波奨学金は「夢の実現を支えてくれる希望の奨学金」として知られるようになりました。奨学生として選ばれた学生たちは、学生時代における経済的な困難を乗り越えられるだけではなく、自立して学習する貴重な機会を手に入れることができます。

大学を卒業して就職してからも後輩達をサポートする AMDA 奨学生たちのネットワークができたことも特徴的です。モンゴルにおける AMDA の過去 10 年の活動を振り返ると、医学生への奨学金は次世代の専門家養成において、非常に有意義な事業であったと思います。

私は、モンゴル国立医科大学の副学長を務めていた時期に、AMDA の難波さんと知り合いになり、菅波奨学金のことを知りました。初回の奨学金授与セレモニーを開催したことを昨日のように覚えています。それ以来、AMSA の運営委員としてその活動をできるかぎり応援してきた次第です。AMSA は本学学生課所属の学生ボランティア団体として活動を行ってきましたが、学内にとどまらず、社会奉仕を志す団体として学外でもボランティア活動を行っています。AMSA モンゴル支部の活動をアジアの学生達に宣伝し、毎年、AMDA の運営委員会に報告を行うようになったのは持続的な協力関係の証であるように思います。

モンゴル国立医科大学と AMDA が協力関係を築いてから現在に至るまで、AMDA が本学の学部生並びに研修医の教育に対して、各種サポートを行って来たことに心よりお礼を申し上げます。皆様のご協力によって、2 名の若手医師が日本の先生たちの指導の下で内視鏡の先進技術を生かして専門能力を高めることができました。高名な佐藤先生による消化器医向けの臨床研修が開催できたのも、AMDA のサポートのおかげです。皆様のご協力を支えに、チームと一緒にボランティア活動を行うことを夢見てなりません。10 年間、持続的に発展してきた私たちの協力関係が現実の成果を上げていることに心より感謝し、今後も末永く続くことを願っております。

Хамтын ажиллагааны тогтвортой он жилүүд

АШУҮИС-ийн Мэргэжил Дээшлүүлэх Институтийн захирал

АУ-ны доктор, профессор Д.Амарсайхан

AMDA гэдэг нэр Монгол улсын Эрүүл мэнд, боловсролын салбарт сонсогдоод 10 жилийн нүүрийг үзжээ. AMDA гэдэг нэр AMSA (Asia Medical Students' Association) гэдэг нэртэй хамт сонсогдсон нь бас л учиртай болов уу. Оюутан ахуй цагаас нь эхлэн тэднийг сайн эмч болгохын тулд сурах боломж бололцоо, сэтгэлийн болон санхүүгийн хараат бус байдлаас үл шалтгаалан амжилттай сурах нөхцлийг нь бүрдүүлж өгч, хувь хүндээ ямар их сэтгэлийн дэм өгч байгааг хөндлөнгөөс нь харж байхад AMDA нь үнэхээрийн зөв менежмент бүхий чадварлаг хамт олон болохыг мэдэрсэн. Хувь хүнийг зөвхөн дэмжээд зогсохгүй тухайн суралцагч суралцах хугацаандаа сургалтын тэтгэлэгийн дэмжлэг авч төгсөөд ажлын байранд гарсан хойноо дараа үеийнхээ бэлтгэгдэж байгаа оюутан залуустаа боломжийн хирээр санхүүгээр туслах нөхцлийг агуулдагаараа бас онцлогтой тэтгэлэгт тооцогдоно. Өнөөдөр АШУҮИС-ийн оюутнуудын дунд "Сугинами сангийн тэтгэлэг" нэгэнт тодорхой байр сууриа эзэлж, оюутан залуусын авахыг хүсдэг тэтгэлэг болжээ.

Миний бие тус сургуулийн боловсрол эрхэлсэн дэд захирал байхдаа Таэ Намба гуайтай танилцан Сугинами сангийн талаар анх мэдээлэл авч оюутан залуустаа анхны тэтгэлэгийг гардуулах ажиллагааг зохион байгуулж байсан. Өнөөдөр ч гэсэн AMSA-гийн удирдах зөвлөлд ажиллаж үйл ажиллагааг нь дэмжин ажиллаж байна. Оюутны албаны дэргэд AMSA оюутны нийгэмлэг ажиллаж өөрийн үйл ажиллагаагаа сурталчилахын зэрэгцээ өөрсдийн сайн дурын үндсэн дээр хүмүүнлэгийн үйл ажиллагаанд оролцож, Азийн олон орнуудын оюутнуудад AMSA Mongolia нийгэмлэгээ сурталчилан ажиллаж байна. Нийгэмлэгийн оюутан залуус жилийн турш хийсэн ажлаа AMDA-гийн удирдлагуудаа тайлагнадаг сайхан уламжлал энэ сургуульд тогтжээ.

АШУҮИС болон AMDA байгууллагын хооронд хамтын ажиллагааны гэрээ байгуулагдсан цагаас эхлэн өнөөдрийг хүртэл төгсөлтийн өмнөх болон төгсөлтийн дараах сургалтанд суралцаж байгаа оюутан, эмч нарт тусалж дэмжиж ирсэн сангийн хамт олондоо чин сэтгэлээсээ талархаж байна. Тус сургуулийн үндсэн үйл ажиллагаа нь сургалт болохыг мэдэрч сурч боловсрох нөхцөлд нь тусалж төгсөлтийн дараах сургалтанд хамрагдаж байгаа эмч нарт нарийн мэргэжлийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх чадварыг олгох, тэднийг өндөр хөгжилтэй оронд дагалдуулан сургах замаар мэдлэгийг түгээх зорилготойгоор ажиллаж байгаагийн үр дүнд дурангийн чиглэлээр хоёр багшийг бэлтгэжээ. Сургалтын орчинд нь дадлагажуулах зорилгоор Японы мэргэжилтэн Сато

ирж олон олон гастроэнтерологийн эмч нарт орны дэргэдэх ходоод, шулуун гэдэсний дурангийн сургалтыг зохион байгууллаа. Азийн эмч нарын холбооны хамт олон та бүхэнтэйгээ, та бүхнийхээ бэлтгэсэн мэргэжилтнүүдтэй хэзээ нэгэн цагт хамтын багаар сайн үйлс бүтээх ажилд оролцоно байх гэдэгт итгэлтэй байна. Цаашдын хамтын ажиллагаандаа өндөр амжилт хүсэн ерөөе. Хамтын ажиллагаа арван жилээр биш арван зуунаар үргэлжлэх болтугай.

付録：モンゴル国立医科大学公式ウェブサイトに掲載された記事

http://mnums.edu.mn/newsView.php?post=2285&lang=mn

АШУҮИС

Нүүр | Имэйл шалгах | Шилэн данс | English | Холбоо барих

АШУҮИС-ийн тухай | Элсэлт | Сургалт | Эрдэм шинжилгээ | Оюутан | Багш, ажилтан | Захиргаа | Хамтын ажиллагаа

АШУҮИС-ЫН ИССНЭ-Т ЯПОН УЛСААС AMDA-ИЙН УЗГ, FUKUOKA ИХ СУРГУУЛИЙН ЭМНЭЛГИЙН ПРОФЕССОР НАР ИРЖ ДОТРЫН II-Р ТЭНХМИЙН ЭРДЭМТЭН БАГШ, ПРОФЕССОРУУДТАЙ ХАМТРАН АЖИЛЛАВ

Үүсгэсэн огноо: 2018-03-26

2018 оны 3 сарын 16-23-ны хооронд АШУҮИС-ийн их сургуулийн нэгдсэн эмнэлэг дээр Япон улсаас AMDA-ийн Удирдах зөвлөлийн гишүүн Tae Namba, Fukuoka их сургуулийн эмнэлгийн профессор Takushi Sato нар ирж Дотрын II-р тэнхимийн эрдэмтэн багш, профессоруудтай хамтран ажиллав.

АШУҮИС-ийн АУС-ийн Дотрын II тэнхимийн профессор багш нар болон Японы Fukuoka их сургуулийн эмнэлгийн профессор, AMDA (Association of Medical Doctors of Asia) -ийн гишүүн Takushi Sato нар хамтран АШУҮИС -ийн багш нар ба ЕБ-ын 93-р сургуулийн багш нарт урьдчилан сэргийлэх зорилгоор дурангийн оношлогоо эмчилгээ хийж зөвлөгөө өгөв.

Шинжилгээнд нийт 139 хүн хамрагдсанаас 109 хүнд ходоодны дуран, 20 хүнд Бүдүүн гэдэсний дурангийн шинжилгээ хийлээ. Шинжилгээний дунд Улаан хоолойн хавдар 1, Ходоодны хавдар 1, Эрт үеийн ходоодны хавдар 1, Ходоод дээд гэдэсний салстын доорх үүсгэвэр 3, Бүдүүн гэдэсний ургацагын 3 тохиолдлыг оношилж, 3 өвчтөнд дурангаар Полипэктоми эмчилгээ хийв. Түүнчлэн шинжилгээнд хамрагдагсдын 65%-д нь Хеликобактер пилорын халдварыг илрүүлж, эмчилгээний заавар зөвлөгөө өгөв.

ЦЭС

Мэдээ мэдээлэл

Фото мэдээ

ҮЙЛ ЯВДАЛ

9 Nov 2018 — "БОЛОВСРОЛЫН МАНЛАЙЛАЛ-2019" ТӨРИЙН ӨМЧИЙН ИХ, ДЭЭД СУРГУУЛИУДЫН НЭГДСЭН ҮЗЭСГЭЛЭНД УРЬЖ БАЙНА
Дуусах хугацаа: 1//11/8/2019

14 Nov 2018 — ДЭЭД БОЛОВСРОЛЫН ТУЛГАМДСАН АСУУДАЛ III эрдэм шинжилгээний хурлын зар
Дуусах хугацаа: 11/14/2019

24 Oct 2018 — "ГЭР БҮЛИЙН ХҮЧИРХИЙЛЭЛТЭЙ ТЭМЦЭХ ТУХАЙ" СУРГАЛТ
Дуусах хугацаа: 10/24/2019

第四章

緊急医療セミナー

◇緊急医療セミナー◇

概要：

2012 年 9 月より、ウランバートル市内 9 区で救急車の派遣と救急医療サービスを行っているウランバートル・エマージェンシーサービス 103 との関係が始まりました。同署の署長やスタッフを岡山に招いて行われた救急搬送に関する視察と研修を皮切りに、日本からモンゴルへ緊急医療の専門家を派遣してセミナーを行うなど、活発な交流が行われています。

2013 年度

2013 年 4 月　モンゴル救急搬送サービス 103 署長来日

2013 年 4 月 12 日から 19 日、AMDA 主催、ASIA Sogo-Fujo Network 会議にモンゴル救急搬送サービス 103 のプレヴダッシュ氏を招へいしました。同氏はウランバートルの防災対策への遅れを懸念し、AMDA へ日本における研修を要請し、岡山県岡山市の消防署、兵庫県県庁防災対策室、神戸市防災対策施設等を見学しました。これがきっかけとなり、AMDA と 103 がその後、緊急医療に関するセミナー等を通じて関係を深めていくことになります。

2014 年度

2014 年 2 月　モンゴル救急搬送サービス 103 が来岡、 岡山市長を表敬訪問

2014 年 2 月 23 日から 27 日までの間、モンゴルの救急センターよりゴトフ・ナランジャガル医師を招へいし、岡山市の協力のもと、救急医療のシステムなどさまざまな研修を行いました。研修は、岡山市消防局救急科指導のもと、岡山市西消防署、岡山大学病院高度救命救急センターおよび市内医療機関で 4 日間の日程で実施され、研修初日の 24 日には、岡山市長を表敬訪問。その後、岡山大学病院・高度救命救急センターにて三次医療機関の診療体制を視察し、西消防署における緊

急搬送研修が開始されました。24 日から 25 日にかけ、岡山市の緊急医療システムや緊急車両、医療資機材の取扱いに関する講習、外傷初療訓練、救急車に同乗し患者搬送などを研修しました。26 日には、‘ハイパーレスキューおかやま’訓練視察、西消防署情報指令課および岡南飛行場の岡山市消防航空隊見学が行われました。

研修を振り返って：ナランジャガル医師

「モンゴル 103 救急医療サービスでは医師 1 名、看護師 1 名、救急救命士 1 名がチームとなり救急搬送を行っている。今回の研修で、日本とモンゴルの救急医療システムの共通点や違い、日本の救急搬送システムの優れた点を多く学ぶことができた。

今回の研修で得た多くの知識や技術をモンゴルの人々の安心や安全を守るために役立てたい。多くの方に親切にしていただき、本当に実りの多い研修となった。協力してくださったみなさん。AMDA のみなさん、本当にありがとうございました。」

2015 年度

北九州総合病院・長嶺貴一救命救急センター長による緊急医療セミナー

2015 年 8 月 26 日から 29 日まで、103 ウランバートル エマージェンシーセンターにおいて、北九州総合病院救命救急センター長の長嶺貴一先生が救急医療の基本方針についてセミナーを行いました。

講義に集まったのは、日ごろ救急車に乗り、現場に赴く救急医で、全員35歳以下という若い医師ばかりでした。女性も多く、一日目 二日目を通してそれぞれ130名ほどが参加しました。主な講義内容は、脳卒中の初期対応 、急性心筋梗塞に対する初期対応、意識障害の鑑別・対応、出血性ショックに対する対応、外傷初期診、災害時のトリアージなど多岐に渡りました。現場の医師同士、いかにモンゴルの病院前医療が優れているか、病院前医療を行い得ていない日本でどのような弊害があるのか、症例を通じてディスカッションをしつつ確認していきました。

セミナーを担当した長嶺先生によれば、「視察段階で感じた“理想の救急医療”つまりモンゴル式病院前医療と日本式ERを合わせた医療の実施は、文化的にもモンゴルの方が実現しやすいと考えられるので、そのためには日本の医療を体験しに来ることも大切、と伝えた」ということです。

2017 年度

2017 年 9 月 AMDA 理事・佐藤拓史医師による緊急医療セミナー

輪状甲状靱帯切開術の指導

2017 年 9 月、ウランバートルエマージェンシーサービス 103 （以下 103）との協力協定に基づき、AMDA 理事・佐藤拓史医師（モンゴル国立医科大学招聘教授、消化器科スーパーバイザー）による救急医療セミナーがウランバートルエマージェンシーサービス 103 で実施され、20 ヵ所のウランバートル市保健局所属医療機関から幹部、リスクマネージメントチームを中心に約 100 名の救急医が参加し、日本の災害医療ならびに外傷治療、胸腹部超音波診断の実技指導、加えて救急車での実地指導が行われました。

また2018年3月に実施された2回目の研修では、同センターの主力10名の医師を対象に、モンゴルの救急の現場ではまだ実施されていない骨髄輸液、輪状甲状靱帯切開術、心タンポナーデの治療等について知識習得の講義に留まらず、より実践的な技術習得を目指しました。

尚、2018 年 9 月に開催されたウランバートル保健局 80 周年記念シンポジウムでは、災害時の感染症対策について、これまでの国内外での救援活動を通じての経験が 200 名の参加者を前に発表され、その内容は翌日の地元紙にも掲載されました。

Монголд хийсэн яаралтай түргэн тусламжийн эмчилгээ,
Дурангийн оншилгоо эмчилгээ сургалт

Зүүн Азийн Их Сургуулийн Анагаах ухааны салбар, доктор профессор
АШУҮИС-ийн зочин профессор, хоол боловсруулах эрхтэний эмгэгийн
оношлогооны мэргэжлийн эмч Сато Такүши

Өнгөрсөн жилийн 9 сард Улаанбаатар хотын Түргэн тусламжийн төвд Яаралтай түргэн тусламжийн талаар сургалт семинар хийсэн бөгөөд энэ жил үргэлжлүүлэн хийлээ. Тухайн үед 100 гаруй түргэн тусламжийн эмч нар сургалтанд сууж байсан. Энэ жил тус төвийн голлох 10 эмч тус бүрд нь ганцаарчилсан мэргэжлийн дадлага сургалт хийсэн.

Сургалтын агуулга: Монголд хараахан хийгдээгүй байгаа Ясны чөмөг сэлбэх
Японоос ялгаатай нь Монголын түргэн тусламжийн тэргэнд түргэний эмч сууж явдаг байна. Энэ нь Японы Doctor car гэсэн үг юм. Тиймээс яаралтай тусламж хэрэгтэй газар очсон түргэний эмчийн ур чадвараас шалтгаалан амь нас аврах магадлал өндөр болно. Энэ удаад зөвхөн мэдлэг дээшлүүлэх лекцээр зогсохгүй бодит практик дадлага болгон

эмч тус бүр тахианы яс ашиглан хагалгаа хийсэн. Мөн дадлага сургалт дуусахад, түргэний эмч нар сурсан мэдлэгээ практик дадлагаар гартаа оруулж өөртөө итгэлтэй болсон байлаа. “Багшаа, дараа жил Улаанбаатар хотоос гадна хөдөө орон нутгийн Түргэн тусламжийн газарт семинар хийгээрэй. Монголын яаралтай түргэн тусламжийн эмчилгээг сайжруулахын тулд энэ чухал сургалтыг зөвхөн бид нар сурч болохгүй.” гэсэн саналыг сонсоод би, тэдэнд энэхүү дадлага семинарыг хийх боломжийг олж авсандаа чин сэтгэлээсээ талархаж байлаа.

Монголд байх хугацаанд Монгол улсад эрүүл мэндийн алба байгуулагдсны 80 жилийн ой тохиосон билээ. 80 жилийн ойгоор АМДА-гийн хийсэн ажлыг өндрөөр үнэлэн, урилгаар илтгэл тавихаар болсон. Гамшгийн үед халдварт өвчинтэй тэмцэх арга барилын талаар өөрийн туршлага дээр тулгуурлан, 200 гаруй эмч, холбогдох хүмүүсийн өмнө илтгэл тавьлаа. Илтгэл дуусаад Монголын Гамшгийн үеэрхи эмчилгээний аюулгүй байдлыг хариуцсан холбогдох хүмүүстэй санал бодлоо солилцон, ирээдүйд холбогдож, харилцан туслах нандин холбоог үүсгэж байх нь маш чухал болохыг дахин мэдэрсэн. Олон улсын хуралд тавьсан илтгэлийн талаар, орон нутгийн сонинд хэвлэгдэн гарсан байна.

Зураг 4: Олон улсын хуралд тавьсан илтгэлийн талаар хэвлэсэн сонин
Өнгөрсөн жилээс эхлэн Монголд миний хийж буй 2 гол ажиллагаа бол 103-ын түргэний эмч нарт мэргэжлийн чадвар олгох дадлага сургалт, АШУҮИС ийн дэргэдэхи эмнэлэгт дурангийн оншилгоо эмчилгээний дадлага сургалт юм.

Энэ ажиллагаагаар дамжуулан, Монголд олон найз нөхөдтэй болсон. Монголын эрүүл мэндийн салбарыг авч явах гайхалтай чадварлаг, тэмүүлэлтэй эмч нартай ч танилцлаа. Японд олж авсан миний анагаах ухааны мэдлэг маань хил даван бусдын амийг аврах технологи болон уламжлагдан явахаар бол..... Миний хувьд маш их баяртай байх болно. Мөн АМДА нь бусад улс орны эмч нарыг урьж, Япон улсын эмнэлэгүүдэд дадлага хийлгэн, эмчилгээний ур чадвар эзэмшүүлэх төсөл хэрэгжүүлж ажиллуулдаг. АҮҮИС-д миний заасан сургалтанд сууж байсан Бадрах эмч АМДА-гаар дамжуулан, 8 сарын 1 өдрөөс 9 сарын 28 өдөр хүртэл Окаяма мужийн ОРОН НУТГААС ОРОН НУТАГТ ТЕХНОЛОГИ ДАМЖУУЛАХ ТӨСӨЛ -д хамрагдан, Окаяма Сайсэйкай эмнэлэгт дурангийн оншилгоо эмчилгээний дадлага хийлээ.

Окаяма, Улаанбаатар хоорондын орон нутгаас орон нутагт технологи нэвтрүүлэх энэхүү жижиг харилцаа маань хоёр орны харилцааны том гүүр болж өргөжинө гэж итгэж байна.

Цаашид бусад улс орны эрүүл мэндийн салбарын хөгжилд хувь нэмрээ оруулахыг хүсэх Япон эмч нартай холбоо харилцааг гүнзгийрүүлэн, олон жил уламжлал болон явагдаж байгаа Монгол дах АМДА-гийн үйл ажиллагаа улам бүр дэвшин дээшилж, урт удаан үргэлжлэн байхыг чин сэтгэлээсээ хүсч байна.

2018 年度

2018 年 8 月 AMDA 理事・佐藤拓史医師による緊急医療セミナー

2018 年度モンゴル緊急医療セミナー報告

東亜大学医療学部教授（アムダ理事）　佐藤拓史

2017 年 9 月に引き続き救命救急についてのセミナーをウランバートル、救急医療サービスセンターで実施しました。昨年は 100 名を超える救急医に対して講義しましたが、今回は個別の技術指導を中心にした研修で、同センターの主力 10 名の医師を対象にしました。研修内容としては、モンゴルの救急の現場ではまだ実施されていない骨髄輸液、輪状甲状靱帯切開術、心タンポナーデの治療等です。日本と違いモンゴルでは、全ての救急車に医師が同乗しています。いわばモンゴルの救急車は、日本のドクターカーなのです。従って救急医の現場での技術向上は、救命率を確実に上げます。

今回は知識習得の為の講義に留まらず、実際に鶏肉の骨を使って骨髄輸液の手技を一人一人の医師が実体験しました。また、輪状甲状靱帯切開の手技や心嚢穿刺、心膜開窓術の技術をシミュレーターで学びました。研修を終えた救急医たちは、新たな手技の習得を実感し自信に満ちた表情に変わっていきました。「バクシャ（日本語で先生を意味する）、来年はウランバートルだけでなく、是非地方の救命救急医にもセミナーを行って欲しい。モンゴルの救急医療の為にも、このような貴重なセミナーを我々だけが独占してはならないと思う。」と彼らからの声を聞き、私は彼らに研修をする機会を持てたことに心から感謝しました。

また今回の渡航では、AMDA のモンゴルにおける長年の活動を評価いただき、ウランバートル保健局 80 周年記念シンポジウムでの演者として招待されました。演題は、災害時の感染症対策について、これまでの国内外での救援活動を通じての経験を 200 名の参加者を前に発表しました。発表後には、モンゴルの災害医療危機管理に携わる様々な関係者との意見交換もでき、将来に繋がる協力関係を築いていくことの重要性を改めて実感しました。

国際会議での発表の内容は、翌日の地元紙にも掲載されました。昨年より継続する私のモンゴルでの活動の二つの柱は、103 における救急医への技術研修とモンゴル国立医科大学病院における内視鏡研修です。この活動を通じて、モンゴルにもたくさんの仲間が出来ています。これからのモンゴルの医療を引っ張っていく素晴らしい才能と情熱を持った医師達にも出会えました。私が日本で身につけることの出来た医療が国を超えて、命を救う技術として伝えられるとしたら、私にとって大きな幸せです。

また AMDA は、海外の医師を招聘し日本の病院で研修を受け技術を習得するといったプロジェクトも行っています。モンゴル国立医科大学で私の研修を受けたバトラッフ医師は、AMDA を通じて岡山県国際貢献ローカル トゥ ローカル 技術移転事業で 8 月 1 日～9 月 28 日の期間、岡山済生会病院にて内視鏡研修を受けました。岡山とウランバートルのローカルトゥローカルの小さな交流が将来の両国の大きな架け橋になっていくと信じています。今後は海外の医療技術の向上に貢献したいと志しを持った日本の医師達とも連携を深め、この AMDA の長年にわたるモンゴル事業が継承されることを心から願っています。

◆AMDA と佐藤医師の貢献を表彰◆

2018 年 11 月、AMDA と佐藤拓史医師の救命救急医療への貢献に対し、モンゴル、ウランバートル保健局、トゥムルバータル保健局長より感謝状が贈られました。

Certificate
of Appreciation
This certificate is presented to
AMDA
WITH DEEP APPRECATION, RESPECT AND THE GRATITUDE OF THE PARTNERSHIP FOR YOUR SUPPORT AND VALUABLE CONTRIBUTIONS TO THE EMERGENCY MEDICAL SERVICE CENTER'S HEALTH CARE FIELD
AMDA

Certificate
of Appreciation
This certificate is presented to
PROF. TAKUSHI SATO
We would like to thank you that, in framework of collabration between the AMDA and Emergency medical service center, your training for emergency's doctor organized in September 2017 and 2018,were very productive with good outcomes. Thank you for inspiring everyone around you, all your help and patience.
AMDA

2019 年度

2019 年 4 月 AMDA 理事・佐藤拓史医師による緊急医療セミナー

モンゴルにおける救命救急医療技術移転事業

東亜大学医療学部教授（アムダ理事）佐藤拓史

2017 年より始まったモンゴルウランバートルエマージェンシーサービス 103 での救命救急セミナーは今年で 3 回目となり、本年は 103 本部での講習に加え、モンゴル第二の都市オルホン県エルデネット（ウランバートルより 375Km、車で 7 時間）でも開催された。

＊　エルデネットでの講習（2019 年 4 月 27 日、28 日）

メディパス病院

エルデネット総合病院、公立病院メディパス病院の医師、地域のホームドクター、看護師など 2 日間で延べ約 100 名に対して救命救急に関する研修をおこなった。オユンハンド医師（モンゴル厚生省政策局長）、バットスフ氏（エルデネット地域診断センター、センター長）、メディパス病院長のご挨拶の後に始まった講習会は、103 で過去 2 年間にわたって行った研修のダイジェスト版として、外傷治療に必要な超音波診断（FAST）、骨髄内輸液、心嚢穿刺、外科的気道確保などの手技の習得を目指した。重症外傷のうち救命可能な症例に対して、病院に搬送する間の不可欠な救命救急の基本的なアプローチについての研修であり、1 日目は外傷におけるショックに関する講義の後、出血部位の診断に必要なエコーの実技指導を行った。普段エコー診断に慣れていない医師らはその難しさを体験した。また気胸のエコー画像の特徴についても取り上げた。

加えて地元関係者からのリクエストにより、日本の災害医療の取り組みについても講義を行った。災害医療体制の構築課程を説明し、これまでの AMDA の災害医療支援経験を踏まえながら、災害現場における CSCATTT（指揮と調整、安全確保、防御、情報、命令伝達、評価、トリアージ、治療、搬送）の重要性について述べた。最後に、医療チームとして派遣されたメンバーは誰一人として二次災害の犠牲とならないよう、派遣者の安全確保の必要性について強調した。

超音波診断（FAST）の様子

日本の災害医療について語る佐藤医師

輪状甲状靭帯の位置を触って確認

2 日目は、外科的気道確保と心嚢穿刺、骨髄内輸液についての実技をおこなった。外的気道確保として、輪状甲状靭帯切開術をとりあげ、切開する輪状甲状靭帯の位置をそれぞれ自ら確認。心嚢穿刺についてもエコーによる心嚢液貯留の確認と 18G 以上の静脈留置針の挿入の方法について説明し、2 つの手技について人体模型を使っての指導と実践を行った。また骨髄内輸液については、モンゴルではまだ一般的に行われておらず、骨髄針も国内では手に入らない現状で

ある。しかしながら、輸液のルートが取れない場合のある乳幼児を含む様々な患者に対して骨髄内輸液は、救命医として習得しておくべき手技。骨髄内輸液を実際に体験するために、中国から入手した骨髄針をモンゴル国立医科大学病院からお借りし、骨付きの鶏肉で実際に骨髄針の入る感触を全ての参加者に経験してもらった。同行した 103 のトレーニングマネージャーであるディクシー医師が過去 2 年間の講義の経験を踏まえ、今回の研修のアシスタントとして十分にその役割を果たしてくれたことは、彼自身の技術の向上を実感できるものであり、嬉しい限りであった。

参加した医師達は、「公立、民間の壁を超えて、エルデネットの救命救急医が一同に会してこのような研修が行われたこと、そしてこれまでの他の研修は講義のみであったが、今回は実践的で非常に今後の自分自身の医療技術に直結するものとして有難かった。」という感想が聞かれた。

加えて、2 年前にモンゴル国立医科大学で行った内視鏡セミナーに参加したエルデネットの内視鏡医から、入院中の患者の治療方針についてアドバイスを求められた。総胆管結石（大結石）の症例であり、EST に続きバスケット・バルーンカテーテルでの標準的な内視鏡的結石除去によっては治療困難であり、ESWL、POCS 下レーザー砕石などのアドバイスもしながら治療方針について検討した。

鶏肉を使って実際に針を入れる感覚を実感

佐藤医師のアシスタントを務めたディクシー医師

＊ウランバートルエマージェンシーサービス 103 における救命救急セミナー（5 月 3 日）

これまで 2 年間の救命救急セミナーのまとめとして、今回は OSCE を行うことにした。エマージェンシーサービス 103 の隊員である医師の主任務は、救急車での患者の搬送であり、モンゴル国内の救急車内でできる救命処置は現在のところ限られている。そのため参加した隊員医師を、救命救急センターの救命医と想定して研修をおこなった。実際の救命救急

の現場のシナリオを通し、起こりうる急変なども含め、症例を提示して人体模型を前に手順に従い、隊員自らが生命の危機を認識した診断、処置をしていく研修が OSCE である。搬送した患者の救命救急センターにおける治療を知ることによって、救急搬送中に必須の処置についての理解や救命救急医としての自覚と認識をより深めるセミナーであったと確信している。

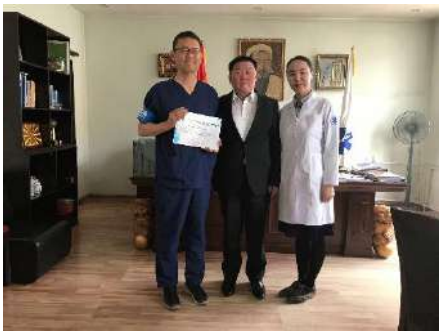

参加者からは、「実際に実習してみると、理解しているつもりでも抜け落ちることがあるから、常日頃からの救命の診察や処置の習得を徹底することが必要である」と実感していた。セミナー終了後、103 のプレヴダッシュ署長から、これまで 3 年間の技術支援に対し、確実に隊員の技術が向上していること、加えて市民からの評判も上がっていることなどの評価とともに感謝状をいただいた。2020 年には、ウランバートルエマージェンシーサービス 103 が 90 周年を迎えるので、その式典に招待し、同時にウランバートル郊外の様々な地域の救命救急に関わる医師たちを集めた研修を実現したいこと、さらには、同署がアジア開発銀行の支援により、建物は新築され、ドクターヘリの導入を見据えて機材などの充実もはかられる計画を紹介され、今後の更なる救命救急講習の継続を依頼された。

＊＊

ウランバートルエマージェンシーサービス 103 署長　プレヴダッシュ

佐藤先生には、今回、オルホン県エルデネットでの研修も行っていただきました。エルデネットは、銅鉱山で栄えたモンゴル第二の都市であり、鉱山事故、交通事故など初期外傷対応が多く求められる地域です。今回実技研修まで含めたセミナー開催は初めてであり、参加者の満足度が非常に高いセミナーでした。また、103 本部で行われた OSCE 研修に関してもこれまで 2 回の講習に参加した隊員へのより高度な実地訓練として行われ、今後の 103 の事業拡張に必須のものとなりました。AMDA と佐藤先生のこれまでのご尽力に心から感謝を申し上げ、今後も佐藤先生には引き続きご指導を賜りたいと願っております。

オルホン県保健局病院健康サービス課課長　バトムンフ・ウルトナサン

オルホン県の保健局と 103 は 2016 年から ER の共同教育プロジェクトを実施してきました。これに 150 以上の医療機関などが関わっています。今回のセミナーは非常に特徴がありました。日本から AMDA の佐藤先生にお越しいただき、事故発生時の救命救急対応について詳しく、その手技を実際に見せながら教えてくださいました。今までこのような参加型の講義はなかったので、我々には体験を積む一つの機会として非常に意義深く、大切な勉強になりました。また、モンゴルでは 32 年ぶりの防災訓練が国家レベルで行われたこともあり、日本の国内災害対応についての講義も非常にタイミングのよい研修でした。遠くからお越しくださった AMDA と佐藤先生に、厚生省政策局長オユンハンド、オルホン県地域診断センター長バットスフに代わり心よりお礼を申し上げます。

第五章

AMDA の活動における岡山とモンゴルの関わり

◇AMDA の活動における岡山とモンゴルの関わり

概要：

岡山と AMDA モンゴルの関係は深く、県の制度を利用したモンゴル人研修生の受け入れから県内の大学生や医師をモンゴルに派遣して行われた実習や健診事業まで、この 10 年間、双方の間で様々な交流が行われてきました。2019 年現在もモンゴル人医師が岡山の医療機関で三ヶ月間の研修を受けており、今後も継続して日蒙両国間の関係構築の一端を担っていくことが期待されています。

◆岡山県国際貢献『ローカル・トゥ・ローカル』技術移転事業◆

バトラッフ医師の研修員修修了式にて

「将来を担う医師に先端技術を学んでほしい」との推薦を上司から受け、モンゴル国立医科大学附属病院のムンフバヤル・バトラッフ医師が来日し、2018 年 8 月 9 日から 9 月 26 日にかけて、岡山済生会病院で技術研修を受けました。バトラッフ医師の来日は、岡山県海外技術研修員受け入れ事業の一環として実現したものです。

バトラッフ医師は、消化器内視鏡について、診断内視鏡から治療内視鏡まですべての手技に関する研修を受けました。その主眼となったのは、モンゴルで最も求められている胃がんの早期発見のための画像診断技術向上です。実際の胃カメラ検査や大腸内視鏡の研修を受けたほか、内視鏡カンファレンスに参加する機会をも得ました。バトラッフ医師は、「日本人にはお互いを助け合うという相互扶助の気持ちがあり、感動した。今後は AMDA のメンバーとして役に立てるよう学んだ技術を祖国で普及させ、患者サービスの向上に努めたい」と意欲を示しました。

修了式で表彰状を受け取るアマル先生

また 2019 年にはモンゴル国立医科大学の内視鏡医アユシ・エンフー・アマル医師が来日し、同じく岡山済生会病院で、8 月 28 日から 11 月 27 日まで約三ヶ月の内視鏡研修を受けました。

＊＊＊

岡山済生会病院の皆様と（後列左から三番目が本人）

岡山での研修を終えて

モンゴル国立医科大学内視鏡医
ムンフバヤル・　バトラッフ

モンゴル国立医科大学病院の医師としてまた講師として 6 年ほど経験を積んできた中で、一通りの技術は身に付けておりました。この研修では消化器内科の内視鏡についてより高い技術を日本の先生方から学ぶ機会となり、私の内視鏡の技術もさらに向上しました。加えて、先生方が、私に多くの専門知識もご教示くださいました。ことに早期発見の重要性逆流食道炎や肝臓がんなどの対策は我が国の最重要課題となっています。今後も更なる研鑽を積んでいきたいと思います。またこの期間に西日本豪雨災害に参加できたことも忘れられない思い出です。この度の研修にご尽力をいただきました岡山県、（一財）岡山県国際交流協会、AMDA の皆様に心から感謝を申し上げます。

Япон улсын Окаяама дахь хоол боловсруулах эрхтний эмгэгийн үеийн уян дурангийн богино хугацааны сургалт

Би Монгол улс АШУҮИС-ийн эмч, багшаар 6 жил ажилласан. Энэ хугацаанд уян дурангийн нарийн ур чадварыг сайн эзэмшээгүй байсан. Энэхүү сургалтанд хамрагдаснаар хоол боловсруулах эрхтний дурангийн оношилгоо, эмчилгээний олон чадвар эзэмшин Японы эмч, профессоруудаас суралцсан. Мөн миний дурангаар хийх ажилбарын ур чадвар болон мэдлэг нэмэгдсэн.
Эдгээр эмч нар, профессорууд миний мэдлэг, чадварыг дээшлүүлэхэд надад их тусалсан. Эндоскопи, ялангуяа ходоод, элэгний хорт хавдрын эрт оношлогоо, эмчилгээний ач холбогдлыг онцгойлон ойлголоо. Цаашид манай багш нар, AMDA-тай хамтран ажиллан, MNUMS-Сургалтын нэгдсэн эмнэлэгт мэдлэгээ, ур чадварыг сайжруулахын тулд олон ажил үргэлжлүүлэн хийнэ гэдэгт итгэж байна. Сургалтын явцад би Байгалийн гамшигт өртсөн газарт очиж сайн дурын ажилтан болсон бөгөөд

энэ нь хэзээ ч мартахгүй гайхалтай үйл явдал байлаа. Хүн ардад бага ч гэсэн сэтгэлзүйн дэмжлэг үзүүлсэндээ баяртай байна.
Би цаашдаа AMDA-ны үйл ажиллагааг сурталчилан, мөн сайн дурын ажилтай хамтран ажиллах болно. AMDA холбооны дэмжлэг, TAE Намба, OPIEF зэрэг байгууллагуудын дэмжлэгт баярлалаа. Энэ нь хүмүүст тусалдаг гайхалтай боломжуудыг надад өгсөн юм. Би ирээдүйд олон зүйл хийх болно гэдэгт итгэлтэй байна.

Чин сэтгэлээсээ,

MNUMS-Сургалтын нэгдсэн эмнэлэг
Улаанбаатар, Монгол улс
Эмч. Мөнхбаярын Бадрах

＊＊＊

モンゴル事業に寄せて

前・岡山県県民生活部部長　小林章人

認定特定非営利活動法人アムダが長きにわたりモンゴルへの支援活動を実施され、このたび活動報告書を発行されますことを、心からお喜び申し上げます。

アムダのモンゴル事業は、今年で 14 年目を迎えられましたが、その間、県では「国際貢献ローカル・トゥ・ローカル技術移転事業」を通じて、アムダとの連携を図ってまいりました。この事業は、平成 16 年に制定した「岡山県国際貢献活動の推進に関する条例」に基づいて実施するもので、私が国際課在籍時に、従来実施しておりました友好交流地域等からの海外技術研修員の受け入れに加え、新たに県内 NGO からの提案によって受け入れることとしたものであり、翌年度には当該地域へ専門家を派遣して現地指導を行う取り組みも始めました。

平成 30 年度は、33 年ぶりにモンゴルから研修員をお迎えしました。モンゴル国立医科大学のバトラッフ先生は、岡山済生会総合病院の御協力のもと、内視鏡技術の修得に励まれ、2 ヶ月と短い期間ではございましたが、院内での研修はもちろんのこと、日本語教室の受講や県内視察、アムダが実施されていた豪雨災害の避難所支援活動への同行等、大変充実した研修になったと御報告いただきました。

こうした本県の特性を生かした技術支援を展開することで、モンゴルの医療技術の向上やモンゴルと岡山県の友好交流の発展に、微力ながらも寄与できたことをうれしく思っております。

引き続き、岡山における国際貢献施策の中心的役割を担っていただくアムダの皆様と一層の連携を図りながら、「国際貢献先進県おかやま」を目指して取り組んでまいりたいと存じます。

＊＊

モンゴル事業の益々のご発展について

一般財団法人　岡山県国際交流協会
業務執行理事　肥塚秀文

伺えば、AMDA がモンゴル事業に取り組まれて今年で 12 年を迎えられたとのこと、長年に亘るご活動に深甚なる敬意を表させていただきます。

バトラッフ氏は、大学病院の医師として勤務する傍ら、大学では講師として研修医や学生を指導しておられます。今回の研修で習得した技術が病院、大学へ広く普及していくことを期待しております。

バトラッフ氏は誰にでも気軽に話しかける親しみやすい性格で、当協会ではたいへんな人気者でした。加えて積極的な行動力もあり、来日直後の研修前オリエンテーションの合間を縫って西日本豪雨被災地の総社市へボランティア活動に出掛けたというエピソードもあります。

持前の積極さは済生会病院での研修においても存分に発揮され、同病院内科診療部長（内視鏡センター長）の那須 淳一郎先生をはじめ多くの先生方から与えられた検査や施術の機会を逃さず、研修は深夜に及ぶこともあったようです。

バトラッフ氏のレポートによると、「近代的設備の整った岡山済生会総合病院での２か月間の研修は忘れがたく成果の多いものとなった。胃上部内視鏡検査 150 件、小腸内視鏡検査 130 件の診断治療にあたり、おかげで私の技術と知識は全体的に向上した。また、肝臓の病気についても診断の近代的な概念と治療法、新たな技術について学ぶことができたことは、

岡山で得た最も重要な成果である。」と報告されています。

同氏は、帰国後休む間もなくモンゴルの病院で仕事を始めたそうですが、彼の岡山県での研修がモンゴル国民の健康の向上に資するとともに、岡山県との友好の懸け橋となることを熱望してやみません。

＊＊

モンゴルから初めての研修生

岡山済生会総合病院総合教育長　浜家一雄

岡山済生会総合病院は基本方針として「済生の心を活かし、国際的視野に立って活動します」があり、過去に多くの海外研修生を受け入れております。

1985 年から 2018 年の現在まで海外からの訪問者は 30 カ国から 354 名です。職種としては看護師、病院管理職、医師などです。

バトラッフ医師は、モンゴルから初めての研修生でした。当院に 2018 年 8 月 9 日に来られ、日本の医療制度について私が説明しました。特に日本では、貧富に関係なく同様のレベルの医療が希望する病院で受けることができる点を強調しておきました。

その後、当院の内科で午前中は消化器内視鏡の実習、午後からは肝疾患の研修に励みました。当院は外国人医師が短期的に医療行為を行うための実習病院として国から認可されており、そのための医師の資格も厚労省から取得することが出来ます。従って、彼は他の日本人医師と同様の医療行為を行うことが出来ました。

帰国が近づいた 9 月 7 日には International Conference を開きました。これは当院の医師が全て英語でスピーチを行うカンファレンスであり、当院の医師 3 名の発表に続いて、バトラッフ医師にはモンゴルの医療制度、モンゴル国の紹介などをしていただきました。

また 9 月 12 日には当院付属看護専門学校で看護学生 2 年生の 80 名を対象に英語でモンゴルの紹介をしていただきました。その内容は学校のホームページに写真入りで載せております（https://www.okayamasaikango.jp/news/1665.html）。このような機会を通じて看護学

生には英語を母国語として使わない我々アジア人が意志を疎通させるための英語の大切さを学んでくれたと思います。学生の要望によりモンゴルの国歌を堂々と歌ってくれました。

バトラッフ医師の帰国後は、当院で学んだ内視鏡技術、肝疾患に関する知識で、モンゴルの医療の向上に寄与していただくことを希望いたします。また、この機会にモンゴルと日本の交流がさらに深まることを期待しております。

＊＊＊

岡山県海外技術研修員バトラッフ医師の内視鏡研修の報告

岡山済生会総合病院
内科診療部長・内視鏡センター長
那須淳一郎

バトラッフ医師の指導にあたる那須先生（写真左）

2018 年 8 月 9 日から 9 月 26 日までの期間、特定非営利活動法人 AMDA の推薦でモンゴル国立医科大学のムンフバヤル・バトラッフ先生を岡山県海外技術研修員として当院の内視鏡センターにお招きし研修していただきました。

消化器内視鏡について診断内視鏡から治療内視鏡まで、内視鏡センターを行っているすべての手技についてまず見学研修していただきました。とくに今回の研修では母国モンゴルの医療に貢献するために胃がんの早期診断について学びたいという具体的な目的がありましたので、通常観察内視鏡と特殊内視鏡観察について英文の資料・書籍を準備してレクチャーしました。胃がんの症例がある場合は現場で術者が観察のコツを説明しながら検査を行いました。治療目的の内視鏡や、緊急止血治療などでは患者介助も行っていただきました。すでに母国で医師として胃カメラは 100 例以上しているとのことでしたので、まず人体モデルで内視鏡撮影手技を確認したのちに、病院職員に対して説明と同意のもとで実際に胃カメラ検査を行いました。丁寧に細やかに消化管を観察することの重要性について学んでいただきました。さらには当初の目的以外の大腸内視鏡についても挿入からポリープ切除の治療やステント留置など多種多様な手技を学んでいただきました。

定例の内視鏡カンファレンスにも参加していただきました。当院の消化器内科の医師もカンファレンスでは内視鏡や CT 画像の読影などを極力英語で行い、討論しました。若い医師にとっても、英語でプレゼンテーションすることの重要性を認識するよい機会になりまし

た。

モンゴルの病院では消化器内科として肝疾患も担当しているので一部肝臓内科の見学も併せて行いました。超音波ガイド下腫瘍生検やラジオ波凝固術を見学しました。我々にとってもよい学びの場になり、ご推薦いただきました AMDA の皆さま、岡山県県民生活部国際課の皆さま、その他ご支援いただいた皆さまにお礼申し上げます。

＊＊

2019 年度 岡山県国際貢献 Local to Local 技術移転事業
内視鏡研修報告

モンゴル国立医科大学内視鏡医　アユシ・エンフー・アマル

2019 年 8 月 28 日から 2019 年 11 月 27 日まで約 3 か月、岡山県国際貢献 Local to Local 技術移転事業の助成をうけ、岡山済生会総合病院において内視鏡の研修をうけました。

【モンゴルとは異なるスクリーニング検査】

岡山済生会総合病院では最先端の内視鏡検査が導入されており、日々、上部消化管内視鏡検査、下部消化管内視鏡検査をはじめ、様々な症例を多数見学することができました。基本となる日本の上部消化管スクリーニング検査システムは、モンゴルが基準としているロシアの診断方法とは全く違っていました。特に「胃炎の京都分類」は私にとっては新しい診断基準であり、殊に上部消化管内視鏡検査におけるヘリコバクター感染症の診断については、この京都分類でより詳細にまとめられています。ヘリコバクターピロリ菌の検出と除菌は胃がんの予防に必須であることは周知の事実であり、胃がんの発見が遅れることの多いモンゴルではこの「胃炎の京都分類」を診断基準としていく必要性を強く感じました。内視鏡学会などでの情報共有を進めていきたいと考えています。また系統的なスクリーニング検査システムの導入も必須です。病変を正確に判断できる病理医の知識と技術の向上も課題であると思います。

【岡山済生会総合病院での研究を通して】

私は以前、2011 年から 2015 年まで日本の大学に留学していたことがあります。その時はほとんど動物実験と机上の知識習得で、病棟研修を経験することはできませんでした。しかしながら、今回は、研修の一環として、指導医のもと超音波内視鏡を実際に操作する機会を得ました。また消化管の粘膜異常を診断することに大いに役立つＮＢＩ拡大内視鏡を実際

に操作する機会も何度か得ることができました。実践的な内視鏡治療の研修を通して、出血を防ぐための止血クリップが内視鏡手術においてとても重要な役割を果たしていると実感しました。

実際に内視鏡を操作すること以外に、様々な内視鏡手術の見学も行いました。岡山済生会総合病院では ESD(内視鏡的粘膜下層剥離術)と EMR(内視鏡的粘膜切除術)を組み合わせた手術が行われていました。多くの治療症例を通じて、ESD(内視鏡的粘膜下層剥離術)においては病変に適したデバイス選択が重要で、確かな治療技術を身につける必要性を強く認識しました。ESD (内視鏡的粘膜下層剥離術) に関する知識は岡山済生会総合病院における研修以外にも、岡山国際交流協会の支援で購入していただいた書籍“Endoscopic Diagnosis of Superficial Gastric Cancer for ESD”でさらなる知識を深めることができました。 ESD については、知識としては十分に学ぶことができたので、帰国後も正しい判断をすることができると確信しています。

また EMR(内視鏡的粘膜切除術)では、大きなポリープ切除後の出血を防止するためのディスポ―ザブル結紮装置の使用法についても学びました。

加えて感染を防ぐ内視鏡の洗浄技術は、現在モンゴルでも課題となっています。この点についても岡山済生会総合病院での研修を通して、内視鏡洗浄方法の詳細な過程があることも学びました。

研修期間中、毎週火曜日午後 7 時から開催されている症例検討会議に参加させていただいたことも大きな学びとなりました。会議では、難しい症例について各医師の病変に関する考察から様々な治療法が検証され共有するといったチーム医療の大切さを強く共感しました。

さらに消化管狭窄に対するバルーン拡張やステント留置、また小腸ダブルバルーン内視鏡検査、胆膵における ERCP(内視鏡的逆行性胆道膵管造影)を見学しました。ERCP では、ステント留置、交換技術を学びました。また食道静脈瘤の待機治療として行われている EISL（内視鏡的硬化療法結紮術併用療法）を見学する機会も得ることができました。私は今回の研修で学んだ NBI(狭帯域光観察)診断、色素内視鏡、大腸内視鏡スクリーニング検査法等をモンゴルで活かしたいと考えています。

【消化器内視鏡学会総会に参加して】

研修期間中、私の指導医である伊藤先生の紹介で 11 月 21 日から 23 日にわたって神戸で行われた第 98 回日本消化器内視鏡学会総会に出席する機会に恵まれました。21 日の午前は胆汁うっ滞性肝疾患の発病や新しい治療方法に関するセッションに、午後はクローン病に関する現状と将来の見通しについてのセッションに参加しました。22 日の午前は機能性ディスペプシアにおける最新の理解や治療方法について考察を深め、さらに午後にはバイオ

メーカーの適用方法、遺伝子検査に関するセッションに参加し、消化器癌に関する診断や治療法についての討論がありました。同日午後はクローン病に関する最新の診断法、胆膵疾患の画像診断法についてのセッションに参加し、夜はハーバード大学医学部大学院のアンソニー教授の特別講義「Update on Treatment Options for Chronic Constipation」を拝聴することができました。この 3 か月間の内視鏡トレーニング研修でお世話になった岡山県庁、岡山県国際交流協会、AMDA、岡山済生会総合病院、モンゴル国立医科大学への感謝とともに、特にお世話になった岡山済生会総合病院病院長の山本先生、同病院内科医長の伊藤先生、AMDA 内視鏡プロジェクトリーダーの佐藤教授、岡山県県民生活部国際課の伊原様はじめ国際課の皆様、岡山県国際交流協会の小田様、そして AMDA 菅波理事長、難波様には重ねてお礼申し上げます。

＊＊＊

岡山済生会総合病院内科主任医長　　伊藤 守

消化器内視鏡は日本が世界をリードする数少ない医療分野です。アマル先生はそのことを良く理解してくれていましたので研修も順調に終えることができました。アマル先生は、一見消極的に見えますが要所はしっかりと押さえていて、時々専門的意見を訪ねてみると、さすがと思わされることが何度もありました。

少し時間はかかるかもしれませんが、先生方の活動の成果がモンゴルでも間違いなく花開くことと確信しております。微力ながらお手伝いできたことは自分にも良い経験となりました。

皆様方の益々の発展をお祈り申し上げます。有難うございました。

＊＊＊

◆おかやま国際塾◆

モンゴル健康科学大学でのプレゼンテーション

ハラ川の清掃

おかやま国際塾とは、県内の大学生に、国連認定 NGO の AMDA が行う国際貢献活動の企画、立案および実施のすべてに関わる機会を提供することにより、国際貢献活動への理解を深めかつ企画および管理能力を身につけてもらい、社会のグローバル化に対応できる人財を養成することを目的として実施するものです。国内研修では岡山大学法学部 黒神直純教授や AMDA 職員による講習を実施しています。2011 年度からスタートした本プログラムでは、これまでにモンゴル、インドネシア、スリランカ、フィリピンでの海外研修を実施し、参加学生は事前準備から関わり、現地の大学生との交流やホームステイ、医療施設の視察などを通して、多くを学んできました。第 1 回塾生としては岡山県内の大学生 8 名が参加し、国内で事前研修を終えた後、駐モンゴル日本大使館表敬訪問、モンゴル健康科学大学にて学生間交流、子どもの眼科検診の見学、ハルハ川戦争従軍者(白内障手術を受けた患者)との交流、ハラ川清掃などのボランティア活動、遊牧民族のゲル訪問などの海外研修活動を行いました。第 1 期生達のコメントを紹介します。

＊＊＊

おかやま国際塾 10 年目に際して

瓜生　綾乃

大学 2 年生の時に参加したおかやま国際塾から、もうすぐ 10 年経つらしい。この 10 年、自分は何をしてきたのか…歯学部を卒業し晴れて歯科医師となり 4 年目になる今、正直目の前のことでいっぱいで“国際貢献“や”僻地医療”という概念とは一旦距離を置いたところで日々目の前の患者さんと向き合っている。幼い頃思い描いていた医療従事者はもっと颯爽

として機敏な判断、確実な処置を行い患者さんから感謝され、充実した日々を送っているはずだった。しかし現実は日々診断や処置を考えては悩む日々を送っている。自分には向いていないと思うこともある。色々ありながらもなんとかやっていけているのは、支えてくれる家族や友人のおかげだ。そのほかでもない友人がおかやま国際塾で出会ったホームステイ先のホストシスターで…と続けばよかったのだが、実を言うと唯一の連絡手段である facebook も最近はまとめて読んで近況確認をするくらいでご無沙汰してしまっている。

おかやま国際塾で大きく人生が変わったことは、一緒に参加した仲間達との出会いだ。同期の川尻さん、渡部くんとは今でも親交があり、機会があればなんとか都合をつけて集まりたいと思えるかけがえのない友人達である。職種を超えて話ができ、いつでも距離感０になることができる。それはおかやま国際塾で得られた大きな財産だ。（ちなみに今でも渡部くんが表紙を作ってくれたしおりは大切に保管してある。）

思い返せば全ての始まりはおかやま国際塾であった。当時専門課程が始まる前で時間があり、国際医療に興味はあるものの何をどうすればいいか分からないでいた私に機会を与えてくれた。そしてモンゴルへ行き学生達が検診や教育に積極的に関わっている姿を見て彼らの自主性・主体性に衝撃を受けたが、自分一人であったならそれだけで終わってしまっていたと思う。恐らく「モンゴルの学生はすごいなあ～」「でも日本（というか岡山大学）にはそんなシステムないし…」と環境のせいにして片付けてしまっていた。しかし川尻さんや渡部くんと出会い、「ないなら作ってしまおう！」と一歩先に踏み出すきっかけをもらったのである。彼らと共に国際医療勉強会 ILOHA を立ち上げ、同じような志を持つ仲間と共に勉強し、フィールドワークや活動報告、災害時にはボランティア活動等も行った。国際塾と仲間達との出会いをきっかけに、『周りに期待するのではなくまず自分で動いてみる』という姿勢を学んだように思う。その他にも F－１や歯科ボランティア、留学生の受け入れ、災害救援活動など、私の中での支援参加へのハードルはぐっと下がった。

これから私はまず歯科医師として自立し、やはり「人が足りないところで力になりたい」という願いからゆくゆくは僻地で働きたいという思いがある。そのために少しずつではあるが目の前のことを一つずつステップアップしていこうと思う。最後に、素晴らしい機会を用意してくださった菅波先生をはじめ難波さん、大政さん、スタッフの方々本当にありがとうございました。今後も国際塾のますますの発展をお祈りしています。

＊＊

おかやま国際塾から学んだこと

おかやま国際塾１期生
本田（旧姓：柳浦）睦美

私は大学 2 回生の時におかやま国際塾 1 期生としてモンゴルを訪問しました。おかやま国際塾で学んだことは数え切れないほどありますが、中でも新しい世界を知ることの素晴らしさを知ることができたのは、私の人生において大きな学びとなりました。

海外への渡航経験がほとんどなかった私にとって、言葉も文化も全く違うモンゴルへ行くことはとても大きな挑戦でした。また、日程から研修の内容まですべて塾生が決めるという初めての経験もあり、ますます未知の世界に対しての不安は大きくなっていました。しかし、おかやま国際塾に参加して多くの経験をし、たくさんの人々、文化、土地に出会ったことで、一歩踏み出した世界がどれほど広く素晴らしいものであるか知ることができました。

おかやま国際塾の経験から大学卒業後、私は旅行会社に就職しました。旅行には、それまで自分の知らなかった新しい世界を知るチャンスがあります。その新しい世界で、人々、土地、伝統、文化がくれる感動と喜びをより多くの人に伝えたいと思い、「旅行」という職業を選択しました。おかやま国際塾において、私はモンゴルで出会った人々から自国の文化、歴史、伝統などを教わり、新しい考え方、価値観を学ぶことができました。その経験から、特に「人との出会い」はとても大切だと考え、できるだけ現地の方との交流を盛り込んだ企画をお客様に提案してきました。そして実施した旅行で、旅先で出会った人々との交流を通じて感動し、時に涙するお客様の姿を見て、改めて新しい世界がもたらしてくれる大きな力、そして旅の素晴らしさを感じました。

おかやま国際塾は職業を考えるきっかけを与えてくれただけでなく、とても大切なことを教えてくれました。それは「相互扶助の精神」です。相互扶助という言葉について教えていただいた時、「助けてもらいたいと思うのならば、自分も相手が困っている時に手を差し伸べなければならない」という当たり前のことに改めて気づかされました。それは支援活動においてだけでなく、日常生活でも言えることだと思っています。社会に出てからは特に人の助けに感謝することが多く、相互扶助の精神の重要性を日々実感しています。学生時代に AMDA の皆様と一緒に活動し、多くの学びを与えていただいたことに心から感謝しています。

最後に、おかやま国際塾に参加できたことを誇りに思います。一歩踏み出した「おかやま国際塾」という新しい世界が、私に進むべき道、大切なことを教えてくれました。改めておかやま国際塾で出会ったすべての方々に感謝するとともに、皆様と出会えたことを心から幸せに思います。これからも、この経験で学んだことを一生心に刻み、人との出会いに感謝しながら相互扶助の精神を忘れず生きていきたいと思います。おかやま国際塾という素晴らしい機会を与えてくださり、本当にありがとうございました。

＊＊

おかやま国際塾を振り返って

おかやま国際塾 1 期生
川尻智香

この度は、モンゴルでの活動 10 周年に際し、心よりお慶び申しあげます。

私がおかやま国際塾に参加したのは、岡山大学 2 年生に編入した 2011 年でした。当時は、ニュージーランド地震や東日本大震災の直後で AMDA 本部も活動真っ只中の時期でしたが、そんな多忙な時期にも関わらず人材育成のために国際塾を始めるとお聞きし、迷わず参加を希望しました。

当時を振り返ると、2 つの場面が鮮明に思い出されます。1 つ目は、菅波代表の講義で「困った時はお互い様」、「支援される側にもプライドがある」という言葉を聞いた瞬間です。それまでも支援についてあれこれ考えていましたが、ストンと腑におちたことを今でも覚えています。これ以後、支援というより困っている人をサポートしていくというシンプルな考え方ができるようになりました。2 つ目は、AMSA モンゴルの学生達が孤児院で子供達の健診をしていた場面です。同じ学生という立場なのに、彼らの行動力と意識の高さに衝撃を受け、受け身の自分が恥ずかしくなりました。この経験から、帰国後に国際塾のメンバーと共に、学んだことを学生の立場ながら少しでも社会に還元しようという学生団体　国際医療勉強会 ILOHA を立ち上げ、AMSA モンゴルの学生との出会いが活動の原動力になりました。

さて、国際塾から 8 年経った今、当時の経験がどのように活きているかを考えてみると、山口県の田舎の中核病院で後期研修医として働く私にとって、自分の考え方・生き方に活きていると感じます。当時、自分が良いと思ってした活動が相手の真のニーズとずれていた経験や、途上国に行った際に幸せとは何かなど、答えのないことを何度も考え、悩んでいました。医療の現場では、医療者が患者さんやご家族に治療のためにこうした方が良いという提案をしても、生活環境やこれまでの生き方により、受け入れてもらえないことも多くあります。そんな時、自分の価値観を押し付けず相手の価値観や背景を考えてみることや、他者が思う幸せは本人にとって本当の幸せかはわからないけれど、その人が少しでも幸せだったと思える治療やサポートをしていこうとスムーズに切り換えできることは、学生時代の経験や悩んだ時間があったからだと感じます。

今回、このような貴重な機会を頂き、大変感謝しております。報告書や写真を見返すうちに、当時の熱い気持ちが蘇ってきました。田舎から世界を視野に入れて、支え支えられながら精進して参りたいと思います。

＊＊

◆健診事業：高杉こどもクリニック合同医療プログラム（2014 年）◆

2014 年 8 月に高杉こどもクリニックの高杉医師がモンゴルの日本モンゴル友好病院での無料検診事業に AMDA インターナショナルとして参加してくださいました。高杉医師からの報告を一部抜粋してご紹介します。

高杉こどもクリニック　理事長・院長　高杉 尚志

モンゴルの首都ウランバートルで、2014 年 8 月 14 日から 3 日間、Japan-Mongolia Friendship Hospital（JMFH）を中心に Medical Check Up Charity Service というプロジェクトが行われました。

私は、このプロジェクトに AMDA international として日本から参加しました。JMFH は、低所得者が多く居住する地区に、2012 年、AMDA モンゴルの支部長のオユンナ医師が院長となり、開院した有床の病院です。私も、地元の岡山県総社市に 2012 年に高杉こどもクリニックを開院しましたが、その時にこれまでお世話になった方々から温かいエールと多額のお祝いを頂きました。この時に頂いたお祝いの一部を、お祝い返しをすることなく、同時期に開院する JMFH に、心電計を購入して寄贈（ペイフォワード）した縁で、それ以来、私の高杉こどもクリニックと JMFH は姉妹病院となっています。開業して丸 2 年が経過し、ようやくクリニック経営も軌道に乗ってきたので、この夏、姉妹病院の JMFH でのプロジェクトに参加することにしたのでした。今日は今回のプロジェクト「Medical Checkup Charity Service」の 1 日目、Mobile Medical Service です。近くの公立一次診療所で友人ドクターとナースが合流して、総勢 10 名くらいで JMFH 周辺の貧困者層のお家を訪問していきました。

戸別訪問検診の様子

モンゴルでは、医師の 8 割は女性だそうで、あらためてモンゴルでは医療は女性が中心であることを再認識しました。貧困層の居住地域では、舗装されていない凸凹道の両脇にトタンの粗末な塀で区画を仕切っていて、その敷地内に、ゲルや小さな掘っ立て小屋といった感じの建物が並んでいました。

要介護になっている患者さんを午前中に数名回りました。Medical Checkup Service とは言うものの、驚いたことに、患者さんに話しをして、血圧を測って、持参したポータブルの腹部エコーと心電図（誘導が不完全）を行って、これで終わりです。定期的な訪問診療ではなく、健康診断的な要素が強いのだとは思いましたが、聴診器を使った一般的な診察は全く行いませんでした。私は、小児科医で老人医療は全くの門外漢ではありますが、折角なので聴診をして、心電図や腹部エコーにコメントを言ったりしていましたが、果たして的を射ていたのかどうか不安なところです。

家族の方々は介護をしているけれど、普段、薬局で薬を買うことはあっても、めったに医者を受診することはないようでした。そして、今回の Medical Check-up Service に感謝することしきりでした。

二日目に予想外のテレビ取材がありましたが、最終日三日目の私の役目は、日本モンゴル友好病院での無料健診の小児科医です。他には内科医、眼科医、皮膚科医の診察を予定しているとの事でした。だんだん診察室の外が賑やかになってきて、子どもを抱えた日本人と同じ顔のお母さんが、ドアを開けて、モンゴル語で「×××、△△△、〇〇〇」と話しかけてくれますが、たぶん「まだ診察は始まらないの？」ってことだろうと思うのですが、モンゴル語ではしゃべれず、チョット待って下さいねというポーズで答えることしか出来ません。そうこうしているうちに、外の廊下は、患者さんで一杯になってきたころに、私のとても大事な助っ人、通訳をしてくれる AMSA の医学生さんが到着して、診察が始まりました。

最初は、JMFH にいる職員の子ども 2 人の健診でした。それから始まって、ただ物珍しい日本人小児科医に診てもらいたいという健診の児に混じって、2 歳脳性麻痺児の相談、原因不明の皮膚毛細血管拡張症と低身長のある 8 歳児、4 カ月の口唇裂の児、新生児時期の脳梗塞後でてんかん発作が続く 13 歳児など、午前中に 20 名強、昼食を挟んで、午後 4 時頃までに計 32 名の診療でした。

昨日から、私の下手な英語を辛抱強く聴いて、モンゴル語で適切に話してくれる AMSA の医学生に本当に感謝です。志の高い彼らが時間を見つけては私に話しかけてくれて、自分のモチベーションが高くなりましたし、彼らにも少しでも、何らかの影響を与えられていたなら嬉しく思いました。全ての診療が終わる頃、夕立の合間に、今日のプロジェクトに参加した全員で集合写真をとり、無事の成功を皆で喜んだのは言うまでもありません。

診察の様子

検診に協力してくださった地元の医療関係者

第六章

その他関連事業

◇その他関連事業

事業一覧（時系列順）：

2011 年 5 月　モンゴル医師団研修

2011 年 5 月、検眼研修で来日していたモンゴル医師団が、約二週間の研修を終え帰国の途につきました。アムダおよびモンゴル眼科協会の後援で来日した医師団（眼科医二名、検眼士一名）は、東京眼鏡専門学校、岡山のワールドオプティカルカレッジ、川崎医療福 祉大学医療技術部感覚矯正学科、岡山労災病院等を視察し、検眼の手法や弱視に 関する専門知識を学びました。一行は、未だ検眼の手法が確立されていないモンゴルにおいて、自国の検眼士の水準を高めるべく、熱心に専門家の話に聞き入っていました。また岡山市にある市立芳田小学校も訪問。2010 年、アムダがモンゴル国内での事業に関心を寄せ、モンゴルの子ども達に眼鏡を提供すべく募金活動をしてくれたことに対し、校長をはじめ関係者各位に直接お礼を述べました。今回の研修に参加したモンゴル眼科協会会長のブルガン医師は、「多くの方々が 本当にモンゴルの将来に希望を持ってご指導して下さったことに心から感謝している。モンゴル国内の関係者に今回習得した内容について情報共有することが、皆様への恩返しと認識している」と謝意を述べられました。

2012 年 2 月　モンゴル国保健省事務局長　エンフバト氏来岡

モンゴル国保健省事務局長、シャグダルスレン・エンフバト氏が、高知大学で開催された第 30 回日本国際保健医療学会西日本地方会にて基調講演(「モンゴルでの保健医療の現状」)を行うため 2012 年 2 月 29 日から 3 月 5 日まで来日。同氏は、モンゴル国政府留学生として来日し、1997 年にモンゴルで初めて日本の医学博士号(高知大学大学院)を取得。日本に朝青龍を招聘した功労者でもあります。2011 年にはモンゴル国保健福祉行政 90 周年記念勲章がモンゴル保健省を代表して同氏より AMDA に送られました。モンゴルにおける AMDA の活動に対してご理解とご協力をいただいており、今回

の来日でも AMDA 菅波代表とモンゴルにおける事業について話し合うとともに、岡山大学病院心臓血管病院外科の見学、AMSA 岡山ならびに岡山国際塾の学生とのディスカッションにも参加されました。

2012 年 8 月　日本モンゴル友好病院開院

日本モンゴル国交樹立 40 周年の 2012 年 8 月 26 日、AMDA モンゴル支部の内科医・オユンチメグ医師が、Japan Mongolia Friendship Hospital（日本モンゴル友好病院）を開院しました。同病院は、構想から 12 年の年月を経て、モンゴル、ウランバートルのダンバダルジィア地区に、内科、眼科、歯科、小児科、婦人科などとともに 30 床の入院施設を備えた病院です。オユンチメグ医師は、成功の５０％は始める事と、この開院を参加者とともによろこび、今後、高齢者が多いこの地域の医療に役に立ちたいと抱負をのべました。日本から参加したＡＭＤＡ　菅波代表も、日本モンゴル友好病院の役割は、1、災害拠点病院、2、次世代教育病院、3、日本とモンゴルの友好促進の 3 つを挙げ、相互扶助の理念を具現化していってほしいと希望と期待を述べました。また、この開院式にあたり、岡山県総社市の高杉こどもクリニックとの姉妹医院協定が結ばれました。

2012 年 7 月　オルホン県バヤンウンドゥル郡の洪水被害に対する生活支援活動

2012 年 7 月 13 日から 14 日、ウランバートルから 400 キロ離れたオルホン県バヤンウンドゥル郡（日本語表記なし）で、強い雨の影響で鉄砲水が発生し、建物が損壊、道路や農地も被害を受けました。AMDA はモンゴル赤十字と協働で復興医療支援活動をすべく、本部より看護師 1 名を派遣、被災地のオルコン県エルデネト市で、AMDA からはお米、小麦粉、砂糖、塩、モンゴル赤十字からは毛布、ストーブが被災家族に渡されました。家を流され精神的にもストレスを抱えた被災者の方々のために、赤十字エルデネット支部を中心として、支援物資の配布の他に、歌や馬頭琴の演奏も組み込まれたセレモニーが開かれ、その後セレモニー会場まで来ることができない家族を訪問し、直接支援物資を手渡しました。

2012 年 8 月　モンゴル赤十字と協力協定を締結

2012 年 8 月 27 日、AMDA はモンゴル赤十字と協力協定を締結しました。この協定は、モンゴル赤十字とともに、災害救援活動を中心に、AMDA 多国籍医師団への参加、応急処置や献血に携わるボランティアの相互交流事業などを協力しておこない、将来の災害に備えることを目的に締結されました。当日は、R.サムダンドブジ（SAMDAN-DOBJI Rabdangyn）モンゴル赤十字総裁と AMDA 菅波代表がお互いに協力協定書に署名をし、今後の活動の可能性について意見交換をしました。

2014 年 9 月　モンゴル国「北極星勲章」を AMDA 菅波代表が受賞

AMDA のこれまでのモンゴルにおける活動が評価され、モンゴル大統領令第 100 号により、菅波代表の「北極星勲章」叙勲が決まりました。これは、モンゴル国が外国人に出す最高位の勲章です。2014 年 9 月 19 日、駐日モンゴル国大使館において叙勲式が行われ、フレルバータル駐日大使より「北極星勲章」を賜りました。

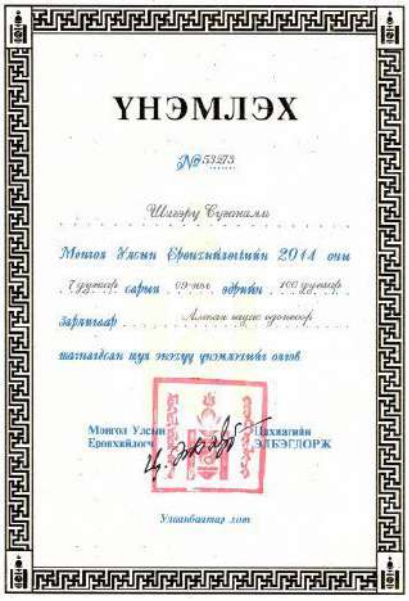

和訳

授　勲　証

第　53273　号

菅波　茂　殿

菅殿は、2014 年 7 月 9　日付のモンゴル国大統領令第 100 号により、北極星勲章を叙されたので、この証書を授与する。

モンゴル国大統領　ツァヒアギン・エルベグドルジ

ウランバートル市

2017 年 5 月 サジー植樹プロジェクト in ウブルハンガイ県グチンウス村

2016 年、モンゴル・ウブルハンガイ県グチンウス村ナンギルラクチャー村長と約束したサジー（正式名はシーバックソーン）の植樹プロジェクトが動き出しました。サジーは、ユーラシア大陸の中北部に野生するグミ科の植物でビタミン C が豊富で ビタミン A やビタミン E を含みます。2017 年 5 月に 1 ヘクタールに 1,000 本植樹されました。目的は、沙漠緑化と村の地域振興と人材育成で、同年 7 月初旬にも村人全員で定植準備を行いました。植樹から 1 年、厳しい気候の元で 1,000 本のうち 300 本ほどが枯れてしまいましたが、2018 年 8 月 19 日に日本の NGO 団体 Aizenkai のメンバー達がサジー農園を見学して 36 本の苗を植えました。

＊＊

人類愛善会モンゴルセンター会長
サムダン・ツェデンダムバ

人類愛善会モンゴルセンターは AMDA と 2008 年から多くの活動で協働してきました。特に私の古里であり、モンゴル国第一号世界連邦都市宣言自治体でもあるウブルハンガイ県グチンウス村で 2016 年、2017 年に 360 名の眼科検診を実施しました。この 2 年間の眼科検診に協力して頂いた AMDA、モンゴル眼科協会、City Optic、大本本部・人類愛善会、グチンウス村庁舎、グチンウス村学校の皆さまに心より御礼申し上げます。また 2017 年に AMDA・人類愛善会支援グチンウス村大地のサジープロジェクトが実現できたことに AMDA・人類愛善会の皆さまにグチンウス村村民を代表して感謝を申し上げます。今後も AMDA と多くの活動で協働を続けたいと思います。良いことが広がりますように。

Мэндчилгээ

Айзэнкай Монгол төвийн тэргүүн С.Цэдэндамба

Айзэнкай Монгол төв, АМДА байгууллага нь 2008 оноос эхлэн хамтран ажиллаж ирсэн билээ. Энэ хугацаанд олон үйл хэргийг хамтдаа хийж бүтээсэн байна.

Үүний дундаас миний төрөлх орон нутаг болох Өвөрхангай аймгийн Гучин-Ус суманд ЕБС-н бага ангийн хүүхдийн хараа шалгах үзлэгийг 2016, 2017 онуудад зохион байгуулж нийт 364 хүнд үзлэг хийж, зөвлөгөө өгч ажилласан АМДА, Монголын нүдний эмч нарын холбоо, City Optics, Айзэнкай нийгэмлэг, Гучин-Ус сумын ЗДТГ, ЕБС болон бүх оролцсон хүмүүст дахин талархал илэрхийлж байна.

Мөн 2017 онд Гучин-Ус сумын нутгийн иргэдийн санаачлагийг дэмжин АМДА болон Айзэнкай нийгэмлэгийн санхүүжилтээр “Эх газрын чацаргана” төсөл бодит биелэгдсэнд миний бие болоод сумын иргэд бүгд чин сэтгэлээсээ талархаж байгаа билээ. Цаашид ч АМДА байгууллагатай хамтран ажиллахыг хүсч байна.

Сайн үйлс бүхэн дэлгэрэх болтугай.

2018 年 8 月　モンゴル人医師達が AMDA 西日本豪雨災害支援活動に参加

2018 年 8 月、豪雨被害に見舞われた岡山県真備町にて、岡山済生会病院で内視鏡研修の為来日していたモンゴル国立医科大学のバトラッフ医師、ならびにウランバートルエマージェンシーサービス 103 から来日していたアディスヤスレン医師がそれぞれ被災地の現状を視察し、地元支援者とともにボランティアに対する熱中症対応活動に参加しました。

＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊＊

バトラッフ医師によるレポート

モンゴル公立医科大学病院
ムンフバヤル・バトラッフ

私は、岡山県国際貢献助成プログラムに AMDA から推薦を受け、岡山済生会総合病院で 2 か月間の内視鏡研修の機会に恵まれました。医師として私は、自国での災害発生時には必ず現地へ救援に向かいます。今回は、私の来岡直後に西日本豪雨災害が起こり、被害を受けた真備町や総社市の避難所で AMDA の支援活動に参加しました。そこではこの災害によって自宅を失った方、愛する家族を亡くされた方が多くおられました。

自然災害に対する備えが万全でも、実際の被災状況を予測することは大変難しい。今回の災害も同様ですが、ボランティアの方々の様々な支援は大変尊い活動であると感じています。災害後、被災者の方々は精神的に落ち込み、また身体的にも傷を負われているのを目の当たりにし、今回私が被災者の方々の助けになれたことは、大変光栄なことでした。

皆様が私を歓迎してくださり、モンゴルと日本は、例えれば血の繋がりはなくとも兄弟であるかのような絆を感じています。医師として、モンゴル人として、今後も災害被災者の方々の支援を継続するとともに AMDA の尊い活動に心からの敬意を込めて感謝いたします。

Миний бие Япон улсын Окаяама хотод ирээд хэд хонож байна. Хэдхэн хоногийн өмнө энэ хотод байгалийн гамшиг болсныг бид бүгд мэднэ. Одоогийн байдлаар 3 монгол залуу, 2 монгол эмч сайн дурын ажилд оролцсон, олон улсын 100 гаран сайн дурын хүмүүс ирж ажиллаж байгаа ч эрүүл мэндийн салбараас сэтгэл зүйч эмч маш их хэрэгтэй, хэрэгцээтэй байдгыг харлаа. Орон гэргүй болсон, хамгийн дотны хүмүүсээ алдсан гээд олон хүмүүсийн хамгийн их гунигтай нь хүүхдүүд байлаа. Хүүхэд бүхэн аз жаргалтай, сайн сайхан, цог золбоотой байгаасай.
（本人の Facebook 投稿より抜粋）

＊＊

アディヤスレン医師によるレポート

ウランバートルエマージェンシーサービス 103
アルタンザガス・アディヤスレン

はじめに、今回の支援活動の参加報告ができることを大変嬉しく思っております。私は 2012 年から緊急医療サービスセンターに勤務しており、私の部署はこの 5 年間 AMDA と合同で医療支援活動をしています。その活動の一つに AMDA 多国籍医師団による災害時の緊急救援活動があります。私が初めて参加したのは、2013 年の台風第 30 号によって被害を受

けたフィリピンでの支援活動でした。そして今回、AMDA の西日本豪雨災害支援活動への参加が私の 2 度目の支援活動です。

まず、これらの機会を与えてくれた AMDA へ感謝をお伝えしたいと思います。そして、今回訪れた避難所の被災者の方々にまず必要なのは精神的サポートだと感じています。真備公民館薗分館ではご年配の避難者の方にモンゴルの歌を歌って差し上げました。それは避難者の方にも私にとっても、忘れることのできないひと時です。

その後訪問した岡田小学校では、AMDA の皆様が被災者の方々にできる限りの支援をするべく活動されていました。今回の支援活動で共に活動して下さった皆様に、心から感謝申し上げます。そしてまた岡山県を訪れる日を、楽しみにしております。

Зовох цагт нөхрийн чанар" гэдгийн тод жишээ. Манай Нийслэлийн Яаралтай Тусламжийн Газар Хамтын ажилгаатай Японы АМДА Олон Улсын байгууллагын зохион байгуулж буй хүмүүнлэгийн тусламжийн багт эмч Адьасүрэнгийн Алтанзагас Монголоос зорин очиж Баруун бүсийн бороoны үерээс үүдсэн гамшигт өртсөн иргэдэд яаралтай тусламж үзүүлээд эхэллээ. Нийслэлийн 103-ын эмч хамт олондоо талархал илэрхийлье.

2018 年 9 月　AMDA 菅波代表、エンフボルト国家議長と面会

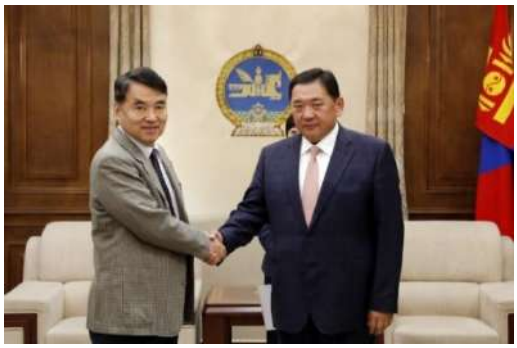

2018 年 9 月、エンフボルド国家議長は AMDA 菅波代表と対面。その際にエンフボルド国家議長は、次のように述べました。

「日本はモンゴルの民主主義を長年にわたり支え、投資、援助も続けてきた国です。私達は心から感謝しています。中でも、健康、医療機関に関してもっとも援助いただきました。AMDA が 10 年間モンゴルで子供の目を守るための眼科健診、眼科医師の技術を高める研修などのプロジェクトを行われたことにも心から感謝申し上げます。これからも、モンゴルの医師達の技術、技能を磨き、日本の医療を伝え、学ぶ機会を頂きたいと願っています。」

これに対して 菅波代表は、「今回の面会目的の 90%は、東日本大震災の際、モンゴルがいち早く日本への支援を表明してくださったことに関して心からのお礼をエンフボルト国家議長にお伝えしすることです。そして、私達は 8 年間、子供の眼科健診、目の病気を予防するプロジェクトを行ってきました。広大な草原、視界の広いモンゴルではこどもは視力がよいと思っていました。しかし、結果は正反対でした。目の病気、視力低下などを早めに発見し、正しい治療をすれば治ります。そのためには、定期的な眼科健診は必須です。私達は、眼科医師の研修、技術向上に力をいれています。モンゴルでの子どもの眼科健診が進むように、この事業に対する国家予算をくださるようにお願いをいたします。」と述べました。エンフボルト国家議長は、 2011 年の東日本大震災の際、「被災者にモンゴルから支援物を送るのを担当していたことを思い出されます」と答え、モンゴルの子どもの眼科健診事業を国家予算に組み込むよう配慮していきたいと述べました。

2018 年 10 月　モンゴル再生医療センターと連携協力協定を締結

AMDA は 2018 年 10 月 9 日、モンゴルの首都ウランバートルにある不妊症専門病院・RMC（モンゴル再生医療センター）と連携協力協定を締結しました。協定では、災害などの際、医療福祉面で被災者らをサポートするほか、RMC は AMDA の多国籍医師団に協力するなど相互扶助を通して世界平和に貢献するとしています。

AMDA 本部で行われた締結式では、菅波茂理事長と RMC のノムンダリ院長が協定書に署名。ノムンダリ院長は「締結ができ、本当に心強い。AMDA の理念である相互扶助の精神を生かして活動していきたい」とあいさつ。菅波理事長は「締結に当たり、不妊症の臨床技術に優れた倉敷成人病センター及び岡山二人クリニック、そして医療機器メーカー株式会社アステックには大変お世話になった。感謝したい」と述べました。

ノムンダリ院長は、高校時代の 1 年半、広島市に留学。モンゴル国立医科大学に在学中には、AMDA がモンゴルで取り組んだ眼科健診で通訳を務めてもらうなど菅波理事長とは 1O 年を超す交流があります。西日本豪雨の際は 1,000 ドルのご寄付を頂きました。RMC は 2017 年、モンゴルでは 3 番目の不妊症専門病院として設立。患者数は年間で約 1,000 人。モンゴルでは約 10%が不妊症とされています。

2019 年 9 月 蒙・保健大臣より AMDA 理事・佐藤医師に名誉勲章、AMDA に蒙・国立医科大学から感謝状

2019 年 9 月 10 日、佐藤拓史医師のこれまでのモンゴルにおける内視鏡技術および救命救急技術移転への貢献が認められ、モンゴル保健大臣より名誉勲章が授与されました。またモンゴル国立医科大学からは、日本モンゴル教育病院への医療技術支援に対して感謝状が授与されました。

保健省、サランゲレル保健大臣からの佐藤医師への名誉勲章は、AMDA の長年にわたるモンゴルでの医療活動の一環として佐藤医師が 2017 年よりモンゴル国立医科大学で内視鏡技術向上を目的に講義や実技講習を実施し、加えてウランバートル救急サービス 103 では、救命救急の技術を実践的に指導してきたことが認められ、今回の叙勲に至りました。この名誉勲章は、モンゴルの保健医療分野に貢献した外国人に授与されるものです。

（勲章賞状本文より）

佐藤拓史殿

国民の健康保護のために協力し、貢献されたことに対して、モンゴル国保健省はこれを高く評価し、勲章を授与します。

モンゴル国保健大臣 サランザレル

この叙勲を保健大臣に代わり伝達したモンゴル国立医科大学バトウンダラフ副学長は、過去の佐藤医師の活動に加え、今年 3 月の日本モンゴル教育病院の開院を前にして国立医科大学病院で行われた内視鏡技術指導、ウランバートルから車で 7 時間、375Km のオルホン県エルデネットで 2 日間にわたって行った救急医療技術ならびに災害救急についての講義と実技指導が、モンゴルの医師たちに非常に有意義であったこと、そして来年もヘンティ県やアルハンガイ県での救急医療技術、モンゴル国立医科大学での内視鏡技術に関する佐藤医師の協力に期待感を示しました。

佐藤医師のコメント

「この身に余る叙勲を受け、モンゴルの未来へ繋がる AMDA らしい医療支援活動の継続性に対して、大きな責任を自覚しております。医療支援活動の中で本当に必要なことをその国の人々と話し合いながら、その要請に応えて行ける医療専門家チームを充実させていくことが不可欠です。様々な方面から力をお貸しいただき、AMDA らしい活動ができていることを改めて実感しています。日頃から AMDA を支援していただいている方々に深く感謝致します。」

また、同日、モンゴル国立医科大学ツォルモン学長からは、2008 年以来、AMDA が行ってきた AMSA（アジア医学生連絡協議会、菅波代表が学生時代に 1980 年に設立した団体）への事業協力ならびに 2017 年からの佐藤医師の内視鏡技術支援、岡山県済生会病院でのモンゴル人内視鏡医研修事業など、大学教育における AMDA の協力が、優秀な医学生の学びや成長につながり、学生が世界に視野を広げるきっかけとなったこと、研修医のみならず、内視鏡専門医の技術の向上に大いに貢献していることに対する感謝とともに感謝状が渡されました。同席していた同大学病院オトゴンバヤル病院長は、「私自身も佐藤医師の内視鏡検査をうけた経験があり日本の高度な技術を実感しています。今後も AMDA には幅広い医療分野での協力を期待しています。」と述べられました。さらには、2008 年からモンゴル事業を担当する AMDA 理事 難波妙にもモンゴル国立医科大学より大学教育に貢献した人に贈られるメダルが授与されました。

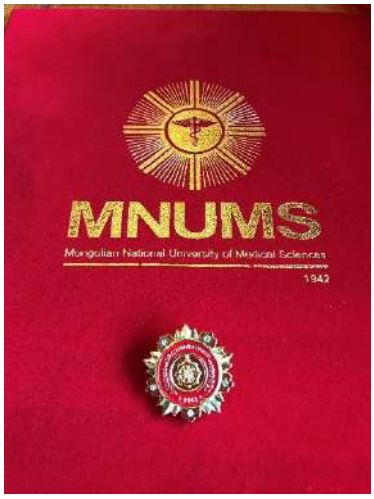

付録：
新聞掲載記事
AMDA モンゴル事業年表
編集後記

新聞掲載記事：

夢童（菅波代表による毎日新聞への寄稿）

モンゴル支部設立を大統領に要請（2006 年 8 月）

菅 波 代 表 発 信 集

地域のニュース　2006年（平成18年）9月8日（金曜日）

（第3種郵便物認可）　毎日新聞

夢童（ゆめ もうわ）

菅波 茂

8月12日。草原に象徴されるモンゴルの首都ウランバートルにある大統領官邸内のパオで、ナムバリーン・エンフバヤル大統領と会った。小泉純一郎首相が大統領に会見した翌日だった。

大統領は茶色に緑がかった瞳の精悍な48歳。このパオは大統領が休日にくつろぐ私的な執務室である。約10㍍の円形の内部には一般的な家具に加えて、執務机、応接セット、テレビ、パソコンなどが整然とあでやかな絨毯の上に置かれていた。

緊張しながら大統領にお願いした。AMDAモンゴル支部の設立、モンゴル国立大学との協定、そして災害医療センターを想定したAMDAピースセンター設立に関する要望である。前向きな返答を得た。2泊3日の強行軍が報われた。

私が宿泊した迎賓館は大統領官邸の前にある。社会主義政権時に建てられたソ連様式の大きくて威圧的な建築物である。シャンデリアの輝く豪華なホール、天井が高く広い空間にぽつんと食卓が置かれた食堂、そしてそれぞれの宿泊室はスイートルーム形式である。

大統領官邸、首相官邸と迎賓館はセットでウランバートル郊外の山奥にある谷間に建てられ、厳重に警護されていた。小泉首相一行は、不便な位置にある迎賓館を避けて、もっと便利な市内にある高級ホテルを利用した。おかげで私は貴重な経験をすることができた。

モンゴル支部を必要としたのは、AMDAがロシア連邦、朝鮮民主主義人民共和国そして中華人民共和国などで実施した過去の救援活動に、モンゴル支部があればもっとダイナミックな活動の展開が可能だったからである。例えば、サハリン大地震救援（95年5月）、北朝鮮大洪水救援（98年4月）、ロシア連邦・サハ共和国大洪水救援（98年6月）、中国雲南省大地震救援（96年2月）、中国貴州省洪水救援（96年7月）、中国河北省大地震救援（98年1月）などである。

モンゴル支部設立を大統領に要請

AMDA多国籍医師団は東南アジアや西南アジアにおける自然災害救援活動に必要な体制を整備してきた。次は東アジアやユーラシア大陸における災害救援体制の整備である。この視点からモンゴル支部設立は不可欠である。

AMDAピースセンターの設立予定地は、ウランバートル市郊外に241年前に建設されたモンゴル最古のダムバダルジャン寺院境内である。最盛期には数百人いた僧侶も、現在は荒廃して30人である。モンゴルでは社会主義革命政権下、1万人以上の僧侶が殺され、チベット仏教は徹底的に弾圧された。

この寺院も第二次世界大戦後は日本人抑留者の病院として使用された。帰国を願いながら異国の地で病に倒れた同胞を治療してきた抑留者仲間の医師がいる。現在81歳である。モンゴル全土における抑留者の死者に関する情報を収集した貴重な資料館を、身銭を切って境内に建設している。当時の苛酷な状況下、医師として同胞を死なせないことを大前提として治療したために、過剰治療行為として自らが監獄に入れられた経験談は涙なくしては聞けなかった。

AMDAピースセンターとして孤児院、診療所そして救援センターなどを予定している。この寺院は慰霊祭と医療活動を組み合わせた「AMDA魂と医療のプログラム」にふさわしい場所と考えた。ユーラシア大陸における活動拠点としてモンゴル支部の拡充を図っていきたい。

（AMDA代表）

＝題字は筆者

おかやま国際塾 in モンゴル（2011 年 8 月）

おかやま国際塾 in モンゴル

夢童（ゆめちゃうわ）

菅波 茂

2011年8月23日から30日までの8日間、おかやま国際塾第1期生の8名がモンゴルで研修した。AMDAの提唱する市民参加型人道支援外交の一環である。目的は多くの人たちに日本を好きになってもらうと共に、塾生たちに異文化の人たちとの多様性の共存を熟考し、将来的に実現してもらうことである。「相互扶助による世界平和への信頼形成」が最終目標である。これは現場での相互扶助プログラムの集積が必要と考えている。

モンゴル側の受け入れは健康科学大学、AMDAモンゴル支部、AMSAモンゴル支部そしてモンゴル眼科医協会だった。ちなみに、おかやま国際塾の海外教育フィールドの場の3条件を紹介する。一つは市民参加型人道支援外交プログラム、二つは受入体制の整備、三つが治安と医療の確保の整備である。

人道支援プログラムとしてモンゴル眼科医協会と連携。一つは72年前のノモンハン事件（モンゴル側ではハルハ河戦争と命名）関係者の白内障手術を昨年に実施。同時に、ノモンハン事件に関係したモンゴルと日本の双方の戦死者のためにモンゴルのチベット仏教の総本山であるガンダン寺と日本の宗教法人「大本」と共に合同慰霊祭を毎年実施している。

二つ目は子どもたちの弱視、遠視、乱視などの早期発見と治療のための検眼士育成プログラムである。社会主義から資本主義に転換したモンゴルでは、多くの眼科医が収入の多い眼の手術に没頭したために検眼士育成が遅れて、子どもたちに多くの不利益をもたらしている現状がある。モンゴル眼科医協会と検眼士養成学校設立の準備を進めている。更に、AMDAモンゴル支部長のオユンチメグ医師は本年の10月に日本―モンゴル友好病院開設をめざしている。東大国際保健修士課程に学んだ医師である。もちろん、大の親日家である。

日本大使館で、城所卓雄特命全権大使から東日本大震災被災者に対するモンゴル政府の世界で一番迅速だった対応と市民の方々が募金のみならず、被災者のために日本大使館前でロウソクをともしての慰霊がされた話などをお聞きした。モンゴルの人たちの本当に親日的な行為が日本のメディアで日本の人たちに紹介されていないことを残念がっておられた。

モンゴル健康科学大学にて

なお、阪神大震災の時に、モンゴル政府の緊急対応の大臣が伊丹空港に5000枚の毛布を20分間の滞在で引き渡して帰途に就いたのは城所大使の助言だったとのお話は印象的だった。城所大使の外務省在職時に経験された長年に渡る人道支援に関する豊富な秘話をぜひ出版していただきたいとお願いした。

おかやま国際塾の海外教育研修の場をモンゴル以外にも拡充していきたい。3条件を満たしている国としては、インドネシア、バングラデシュ、スリランカ、ネパール、インドなど複数の国が候補地である。来る米国発の世界大恐慌により経済覇権は欧米から日本、インドそして中国を軸とするアジアに移行する。コミュニケーション能力形成が重要である。最高のコミュニケーションは信頼形成である。

世界で最も嫌われていない国の一つとして日本の果たす役割は何なのか。おかやま国際塾はモンゴルでその一歩を開始した。「相互扶助による世界平和への信頼形成」を実施する人材育成にどのように寄与できるのか。AMDA国際ネットワークを最大限に活用していただければ最大の喜びである。

（AMDAグループ代表）

モンゴル眼科健診（2016 年 8 月）

夢童 ゆめわらわ

菅波 茂

モンゴルの子どもの目を救え

2016年8月31日、モンゴル首都のウランバートルからゴビ沙漠の大草原を四輪駆動車で10時間走り続け、南西約500㌔にあるウブルハンガイ県グチンウス村に到着した。人類愛善会の推進する世界連邦都市宣言自治体モンゴル第1号である。人口は460世帯で2300人。

9月1日は小中学校の入学式。華やかな式の後にグチンウス村幼稚園から高校生、成人の村人まで2221人の眼科検診をうけた。

川崎医療福祉大学感覚矯正学科教授の高崎裕子先生と学生4人、日本視能訓練士協会顧問の守田好江先生が実施した。

検診したのは幼児、小学生の167人と中高生・成人の54人。幼児、小学生では外斜視4人、内斜視3人、眼振（目が揺れ動く症状）1人、角膜の傷1人。6～10歳の小学生で視力良好者は124人、視力不良者は16人、不明は1人。点眼をして屈折検査（眼鏡処方の準備）をしたのは15人で、そのうち13人に眼鏡処方箋を渡した。中高生は17人を検診し、眼鏡処方箋を渡したのは4人。成人は37人を検診し、そのうち19人がレフラクトメータ（遠視、近視、乱視の度数）の検査をうけた。

同行していたAMDAシンガポール支部長のドンラウ先生と相談。シンガポール、日本そしてモンゴルのAMSA医学生を中核として眼科検診が役に立つ高血圧と糖尿病を加えた検診プログラムの実施を決めた。AMSA医学生国際交流プログラムでもある。

ちなみにAMSAは「Asian Medical Student Association」の略で1980年に設立された。最初は4カ国から始まり、現在は13カ国の医学生が参加、毎年の総会には400人の医学生が集っている。アジアで大学序列ナンバーワンとされるシンガポール大学の医学部には300人のAMSAメンバーがいる。

モンゴルで実施された子どもたちの眼科検診

9月5日。モンゴル保健省内で「子どもたちの眼を強化するフォーラム」がビャンバスレン保健副大臣やエンフバット保健局長の参加のもとに開催された。主催はAMDAとモンゴル眼科協会。次の3点が結論となった。①子どもの眼の日を設定。学校検診の普及②検眼士制度の設立③フォーラムの毎年開催。来年はモンゴル家庭医協会との共催予定――。

モンゴルでは眼科医の数は181人、家庭医の数は957人である。小中学生の検診事業の推進と普及には家庭医との協力体制は不可欠である。更に、モンゴル出身力士らにキャンペーンへの協力をしてもらう案も出ている。エンフバット保健局長は高知医科大学大学院生の時に、若き朝青龍が高知市にある明徳義塾高校に留学するきっかけを作ったとされている。

ナンギルラクチャー村長(43)と「Land of 果樹サジ」構想を決定した。サジの正式名はシーバックソーン。ユーラシア大陸の中北部に野生するグミ科の植物。ビタミンCが豊富でビタミンAやビタミンEを含む。ジャムや果実酒として食用されている。目的は沙漠緑化、村の職起こし、利益による人材育成である。

グチンウスとは30カ所の水の意味。ダンザワ村長は5年前から村内で試験的育成に成功。村から500㍍の位置を流れる川沿いを活用する構想である。2年目からはサジの苗に水を補給する必要がなくなる。3カ年計画で目標は4000本。1本の苗は1500円。ホームページを通して世界中に協力を呼びかける考えである。

AMDAは7年前からモンゴルでプロジェクトを継続して実施している。一番大切な信頼にもとづく人間関係の確立に手応えを感じている。モンゴルの子どもの眼を救う検診プロジェクトに「Land of 果樹サジ」構想を加え、プライマリケアプログラムとして包括すると共に、AMDAとAMSAの連携する国際協力プログラムとしても位置付けたい。

今後ともに皆様方のご理解とご支援をいただければ望外の喜びである。

（AMDAグループ代表）

一日一題（山陽新聞・2018 年 7 月 10 日）

2018年(平成30年)7月10日 火曜日 山陽新聞

一日一題

共に勤しむ

AMDA理事 難波 妙

AMDAがモンゴルで眼科事業を開始したのは、2010年。最初は、旧日本軍とソ連・モンゴル軍が衝突したノモンハン事件（1939年）の関係者に白内障手術を無償で実施した。

その前年、初めて会ったある女性医師は、表情一つ変えず頭ごなしに「何しに来たのか」と聞いた。そして「単に白内障の手術数だけを事業実績とするなら帰って」と私に言い放った。これがブルガン医師。彼女の鋭い眼光が私を突き刺す。私の思い上がった「善意」は拒絶された。

「他国による白内障支援事業で、医師は手術だけして帰った。患者を集めさせられたが、術前術後のケアは全くなし。こんな自己満足な事業を『支援』とする団体なら国連の資格を持っていてもお断り」と、にべもない。

ブルガン医師の祖母はモンゴル初の眼科医。祖母と彼女の共著である眼科の専門書は、今も多くのモンゴル眼科医のバイブルとなっている。「モンゴルの眼科」を世代を超えて支えてきたのだ。だからこそ、偽善的事業は我慢ならなかったのだろう。

「AMDAは、モンゴルの医師に手術をしていただきたいと考えている。それが患者にとって一番安心に決まっているから」と私は答えた。

白内障手術は無事に終わった。涙ながらに感謝する患者さんに、私はブルガン医師と2人でもらい泣きした。その後は子どもの眼科健診の大切さを訴え続け、昨年9月にはついに保健省から「子どもの目の日」が正式に発表された。こうして約7年にわたり、共に勤しんできた。彼女は現在、保健省眼科部門のトップだ。

「勤しむ」という言葉の美しさについて、国語学者の故金田一春彦先生の講演で拝聴した。「この言葉には、働くことを喜びとする感性がある」と説明されたように記憶している。ブルガン医師は私に「共に勤しむ」喜びと手応えを自らの姿勢でもって教えてくれた。

2018・7・10

記事に登場したブルガン医師

ウランバートル・エマージェンシーサービス 103 で行われた第二回緊急医療セミナーについて報じる現地有力紙『Daily News』（2018 年 9 月 21 日）

16 2018.09.21 БАЯСАН №188(6031) ӨДРИЙН СОНИН

ЦАГ УЕ

Гамшгийн үед хэрхэн ажиллах талаар япон эмчээс туршлага судаллаа

"Харанхуйд хүн үзэх, гэрэлтэйд үзэх хоёр их ялгаатай юм билээ" гэж Такуши Сато эмч хэллээ. Тэрбээр Блю Скайд болсон "Эмнэлгийн халдварын хяналт ба сэргийлэлт" Герман-Монголын хамтарсан симпозиумд гамшгийн үеийн эмчийн тусламжийн талаар ярьсан юм. Такуши Сато бол Азийн эмч нарын холбоо(AMDA)-ны гишүүн, олон улс оронд гамшгийн үеийн тусламж үзүүлсэн туршлагатай нэгэн. Энэ удаа Японы өмнөд хэсэгт орших Кумамото мужид 2016 онд болсон газар хөдлөлтийн үеэр хэрхэн тусламж үзүүлсэн талаараа тайлбарлав. Дэлхий нийтээр гамшгийн давтамж ихэссэн учраас манай эмч нар ч энэ сэдвээр "номын дуу" сонсох болсон юм. Дэлгэцэн дээрх гамшгийн нөхцөл байдлыг харуулсан зургууд, хэл үгсэн эмчийн яриа сонсогчдын анхаарлыг ихэд татав. Тухайн үед уг газар хөдлөлтийн нөлөөгөөр гал түймэр гарах болон цунами үүсэх аюул нүүрлээд байгаа талаар хэвлэлүүд мэдээлж байсан юм.

"Цунамигаас ялгаатай нь газар хөдлөлтийн үед машинаар тээвэр хийж болдог" хэмээн тэр онцлов. Газар хөдлөлтөөс хойш хоёр хоногийн дараа цахилгаан ирсэн учраас эмч үзлэг хийхдээ уурхайчин шиг хамгаалалтын малгайн дээрх гэрлээ ашиглажээ. Газар хөдлөлтөөс хойш хэд хоногийн дараа л шаардлагатай эм тариа ирсэн гэнэ. Эмч нар газар хөдлөлтийн голомт болсон Машико хотын бага сургуулийн байранд үзлэг хийж байв. "5 баллаас дээш газар хөдлөлт 24 удаа болсон бол жижиг чичиргээ 1000 хол давсан газар хөдлөлт тухайн үед болсон юм. Аврах ажилтнаас өөрсдийн дураар хийнэ гэж байхгүй. Тодорхой зохион байгуулалтад ордог. Газар хөдлөлтөөс хэд хоногийн дараа том баг байгуулж чадсан. Газар хөдлөлт үргэлжилсээр байсан ч AMDA-гийн баг нэг хүний ч гэсэн амь аврахыг хичээж байлаа. Японы цэргийн машинууд ус эвэж, эвэрийн жорлонгууд байрлуулсан. Хоргодох байранд газар унтаж байсан хүмүүст ор засч өгсөн. Цаасан хайрцагаар ор хийдэг. Тэргэнцэртэй хүмүүс болон ахмад настнуудад зориулсан эвэрийн жорлонгууд авчирсан. Кумамотогийн газар хөдлөлтийн үеэр 21 хоногийн турш аврах ажилтнаар явуулсан юм. Гэмтэл бэртэл хамгийн их тохиолдож байлаа. Газар хөдлөлтийн дараа хүмүүс гэрээсээ юм авах гэж очдог. Байнга чичиргээтэй байсан учраас гэртээ очсон хүмүүс дахин бэртэж байсан хэрэг. Хөөр дахь долоо хоногоос амьсгалын замын өвчлөл ихэссэн. Арьсны болон хоол боловсруулах замын өвчлөл, халдварт өвчин аажмаар нэмэгдсэн. Орчны байдал тогтворжихоод амьсгалын замын өвчлөл буурдаг. Бид дөрөвдүгээр сарын 25-наас эхлэзд халдвараас сэргийлэхийн тулд хөл хорио тогтоосон. Газар хөдлөлтийн үед халдвараас урьдчилан сэргийлэх нь чухал. Азаар энэ үед томуугийн тархалт бага байсан. Ялгаад гэхээр халдварт өвчний сэжигтэй бүх хүнийг тусгаарлах өрөөнд оруулсан учраас халдвар тархаагүй. Үйл ажиллагаа бүрийг хариуцсан хүн томилсон. Хүүхдийг халдваргүйжүүлэх уусмалаар угааж байв. Ус хангалттай нөхцөлд ингэх боломжтой. Энэ газрын жорлонгууд нь бохирдсон байлаа. Үүний улмаас бие засч чадахгүй болж өтгөн нь хатсан настнууд олширсон. Жорлонгуудыг ариутгаж цэвэрлэж байлаа. Нойргүйдсэн настнууд бас нэмэгдсэн. Мэргэжлийн эмч сэтгэл зүйн зөвлөгөө өгдөг. Хоргодох байранд жижиг гэлтгүй өөрчлөлт хийж чадсан. Хоргодох байранд байгаа хүмүүсийг шим тэжээлтэй сурталчлах, тамирчдын 2011 онд Японы зүүн хэсэгт болсон том газар хөдлөлтийн үеийн туршлагад үндэслэсэн юм. Орон байргүй болсон хүмүүс машиндаа хэсэг хугацаанд амьдарч байв. Бид машинтай хүмүүст ч үзлэг хийж өвчний сэжигтэй хүмүүсийг тусгаарласан. Дөрөв дэх долоо хоногоос хоргодох байранд хүмүүсийг тусгаарласан хаалт босгож тав тух бий болгосон. Энэ үед орон нутгийн эмнэлэг өвчтөнүүдээ хүлээн авах боломжтой болгоо.

Хоргодох байранд ажилласан туршлагаасаа онцлохоод өвчлөл долоо хоног бүрээр ялгаатай байдаг. Ямар өвчлөл нэмэгдэж байгаагаас шалтгаалан тухайн мэргэжлийн хүмүүсийг ажиллуулах шаардлагатай хэмээн зөвлөв.

Сато Такуши Азийн эмч нарын холбооны шугамаар Монголд гурван удаа ирж ажиллажээ. Тэрбээр нийслэлийн Яаралтай тусламжийн төвийн эмч нарт ч мөн гамшгийн үеийн эмнэлгийн тусламжийн талаар сургалт хийжээ. Тус холбооныхон Монголын Нүдний эмч нарын нийгэмлэгтэй хамтран 2010 онд Халх голын дайнд оролцсон ахмад дайчдад нүдний болор суулгах хагалгаа үнэгүй хийсэн юм. Мөн "Монгол хүүхдүүдийн нүдийг хамгаалъя" төслийг энэ үеэс хэрэгжүүлж иржээ. "Монгол эмч нарыг сургаж байгаад баярлалаа" гэж түүнд хэлэхэд "Цаашдаа ч Монголд олон удаа ирэх болно" хэмээн инээмсэглэв. Сато Такуши эмч Монголоос буцахдаа ааруул авч явна гэсэн шүү.

Б.ЯНЖМАА

Ирэх бямба гаригт д УАШТ болно

"Эв нэгдэл дуатлон 2018" УАШТ-ний зохион байгуулагчид өчигдөр "Өдрийн сонин"-ы Хэлэх эрхийн танхимд хэвлэлийн бага хурал хийлээ. Уг тэмцээнийг "Iron-man" клуб, НАМЗХ, Монголын триатлоны холбоо хамтран зохион байгуулж байгаа юм. Триатлоны спортын нэг төрөл болох Дуатлоны улсын аварга шалгаруулах тэмцээн энэ сарын 22-ны бямба гаригт Улаанбаатар хотноо болох ажээ. Энэ удаагийн тэмцээний гол зорилго нь Триатлон, Дуатлоны спортыг олон нийтэд сурталчлах, тамирчдын ур чадварыг нэмэгдүүлэх, Триатлон, Акуатлон болон Дуатлоны спортоор хичээллэх тамирчдыг сонгон шалгаруулах, нийслэлийн залуучуудын цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэх, спорт амралтыг дэлгэрүүлэх гэдгийг зохион байгуулагчид онцоллоо.

Монголын триатлоны холбооны шүүгч М.Цэнгүүн "Дуатлон нь "Гүйлт дугуй гүйлт"-ийн төрлийг нэгтгэсэн спорт юм. Дуатлоны спортын төрөөр Монгол Улсад анх 2007 онд улсын аварга шалгаруулах тэмцээн зохион байгуулсан бөгөөд сүүлийн жилүүдэд хүүхэд залуус энэ спортыг их сонирхож, хичээллэх болсон. Энэ жил 350 тамирчин оролцох болоо уу гэсэн таамаглал байгаа. Одоогоор 300 тамирчин бүртгүүлээд байна. Тэмцээн элит, өсвөр үе, сонирхогч, сонирхогч-спринт, мини дуатлон, багийн буухиа гэсэн ангиллаар явагдана. Элит ангилал таван км гүйлт, 20 км дугуй, 2.5 км гүйлтээр замаа туулж барианд орно. Бусад ангиллуудын туулах замын уртыг тухайн түвшинд тааруулан гаргасан. Бариа, гарааны хэсэг "Чингис хаан" зочид буудлын зүүн талд байрлаж. Тамирчид эхлээд гүйлтийн маршрут

Н.Ганболд: Агаарын тээврийнх онгоцтой болло

Өчигдөр Үндэсний агаарын тээвэрлэгч "МИАТ" ТӨХК-ийн сургалтын зориулалттай дадлагын байгууламжийн нээлт боллоо. Энэхүү байгууламжинд агаарын хөлгийн үйлчлэгч, нисэгчдийн тогтмол хийдэг авран хамгаалах, зарлан мэдээлэх зэрэг олон төрлийн сургалтыг зохион байгуулах юм байна. Энэ талаар Монголын үрэгний агаарын тээврийн компаний тэргүүн дэд захирал Н.Ганболдоос тодруулла.

-Агаарын хөлгийн нисэгч, үйлчлэгчид өөрийн гэсэн сургалтын дадлагын байгууламжтай боллоо. Энэ ямар ач холбогдолтой вэ?

явж суралцдаг байсан 200 сая төгрөгийг хэмнэх болно. Жилийн 200 сая төгрөг хэмнэнэ гэсэн үг. Гадаршаа нэг удаа төлбөр төлж суралцдаг

エンフボルド国家議長、AMDA 菅波代表と面会（2018 年 9 月）

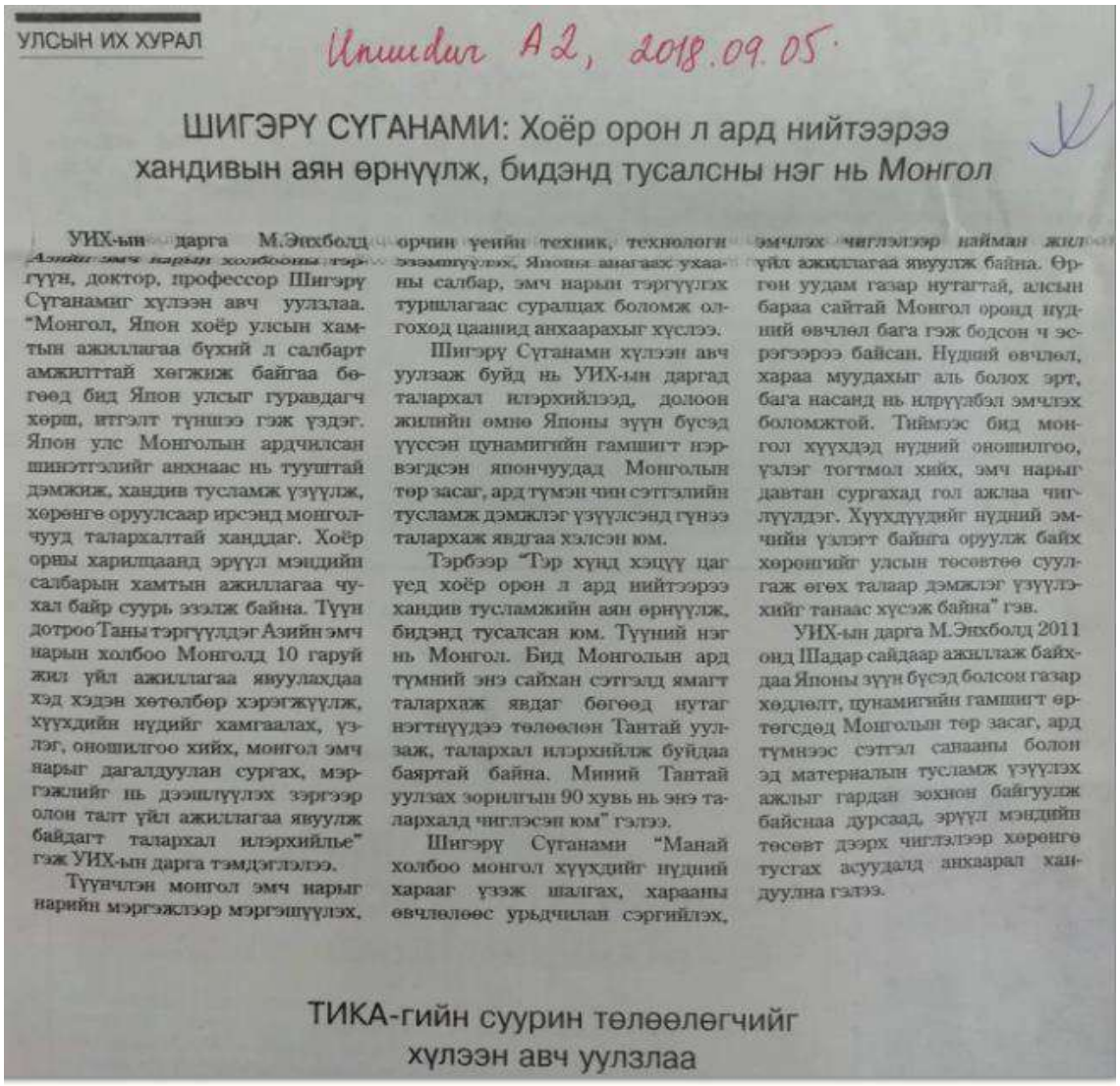

УЛСЫН ИХ ХУРАЛ

Unuudur A2, 2018.09.05.

ШИГЭРҮ СҮГАНАМИ: Хоёр орон л ард нийтээрээ хандивын аян өрнүүлж, бидэнд тусалсны нэг нь Монгол

УИХ-ын дарга М.Энхболд Азийн эмч нарын холбооны тэргүүн, доктор, профессор Шигэрү Сүганамиг хүлээн авч уулзлаа. "Монгол, Япон хоёр улсын хамтын ажиллагаа бүхий л салбарт амжилттай хөгжиж байгаа бөгөөд бид Япон улсыг гуравдагч хөрш, итгэлт түншээ гэж үздэг. Япон улс Монголын ардчилсан шинэтгэлийг анхнаас нь туушгай дэмжиж, хандив тусламж үзүүлж, хөрөнгө оруулсаар ирсэнд монголчууд талархалтай ханддаг. Хоёр орны харилцаанд эрүүл мэндийн салбарын хамтын ажиллагаа чухал байр суурь эзэлж байна. Түүн дотроо Таны тэргүүлдэг Азийн эмч нарын холбоо Монголд 10 гаруй жил үйл ажиллагаа явуулахдаа хэд хэдэн хөтөлбөр хэрэгжүүлж, хүүхдийн нүдийг хамгаалах, үзлэг, оношилгоо хийх, монгол эмч нарыг дагалдуулан сургах, мэргэжлийг нь дээшлүүлэх зэргээр олон талт үйл ажиллагаа явуулж байдагт талархал илэрхийлье" гэж УИХ-ын дарга тэмдэглэлээ.

Түүнчлэн монгол эмч нарыг нарийн мэргэжлээр мэргэшүүлэх, орчин үеийн техник, технологи эзэмшүүлэх, Японы анагаах ухааны салбар, эмч нарын тэргүүлэх туршлагаас сурахыг оролоход цаашид анхаарахыг хүслээ.

Шигэрү Сүганами хүлээн авч уулзаж буйд нь УИХ-ын даргад талархал илэрхийлээд, долоон жилийн өмнө Японы зүүн бүсэд үүссэн цунамигийн гамшигт нэрвэгдсэн япончуудад Монголын төр засаг, ард түмэн чин сэтгэлийн тусламж дэмжлэг үзүүлсэнд гүнээ талархаж явдгаа хэлсэн юм.

Тэрбээр "Тэр хүнд хэцүү цаг үед хоёр орон л ард нийтээрээ хандив тусламжийн аян өрнүүлж, бидэнд тусалсан юм. Түүний нэг нь Монгол. Бид Монголын ард түмний энэ сайхан сэтгэлд ямагт талархаж явдаг бөгөөд нутаг нэгтнүүдээ төлөөлөн Тантай уулзаж, талархал илэрхийлж буйдаа баяртай байна. Миний Тантай уулзах зорилгын 90 хувь нь энэ талархалд чиглэсэн юм" гэлээ.

Шигэрү Сүганами "Манай холбоо монгол хүүхдийг нүдний хараар үзэж шалгах, харааны өвчлөлөөс урьдчилан сэргийлэх, эмчлэх чиглэлээр найман жил үйл ажиллагаа явуулж байна. Өргөн уудам газар нутагтай, алсын бараа сайтай Монгол оронд нүдний өвчлөл бага гэж бодсон ч эсрэгээрээ байсан. Нүдний өвчлөл, хараа муудахыг аль болох эрт, бага насанд нь илрүүлбэл эмчлэх боломжтой. Тиймээс бид монгол хүүхдэд нүдний оношилгоо, үзлэг тогтмол хийх, эмч нарыг давтан сургахад гол анхаарлаа чиглүүлдэг. Хүүхдүүдийг нүдний эмчийн үзлэгт байнга оруулж байх хөрөнгийг улсын төсөвтөө суулгаж өгөх талаар дэмжлэг үзүүлэхийг танаас хүсэж байна" гэв.

УИХ-ын дарга М.Энхболд 2011 онд Шадар сайдаар ажиллаж байхдаа Японы зүүн бүсэд болсон газар хөдлөлт, цунамигийн гамшигт өртөгсдөд Монголын төр засаг, ард түмнээс сэтгэл санааны болон эд материалын тусламж үзүүлэх ажлыг гардан зохион байгуулж байсныг дурсаад, эрүүл мэндийн төсөвт дээрх чиглэлээр хөрөнгө тусгах асуудалд анхаарал хандуулна гэлээ.

ТИКА-гийн суурин төлөөлөгчийг хүлээн авч уулзлаа

AMDA

モンゴル事業年表

2006～2019

2006 年	
8 月 12 日	AMDA 菅波理事長、エンフバヤル元モンゴル大統領に面会。AMDA の活動を紹介し、協力を求める
2007 年	
10 月	モンゴル健康科学大学（後のモンゴル国立医科大学医学部）と菅波奨学金に関する合意書の調印
2009 年	
8 月 18 日	第 1 回菅波奨学金（3 名）
8 月 20 日～22 日	眼科事業　白内障手術事前調査
2010 年	
6 月 23 日～7 月 1 日	第 1 次医療奉仕団（白内障手術と検眼技術向上セミナー）（内田豪技術師）（日本国際協力財団助成）
8 月 22 日	第 2 次医療奉仕団（内科検診と白内障手術後の聞取調査）（清水直樹医師）
9 月 3 日	第 2 回菅波奨学金（7 名）
9 月 7 日	モンゴル健康科学大学（後のモンゴル国立医科大学医学部）との協力協定締結
2011 年	
5 月 22 日～6 月 4 日	モンゴルより眼科医 2 名と眼鏡技術師を日本に招聘
6 月 13 日～19 日	検眼技術向上セミナーと白内障手術患者 1 年後のフォローアップ（日本国際協力財団助成）
8 月 17 日	第 3 回菅波奨学金（7 名）

2012 年	
2 月 29 日～3 月 5 日	モンゴル保健省エンフバト事務局長、高知大学で基調講演
7 月 13 日～14 日	オルホン県バヤンウンドゥル郡の洪水被害に対する生活支援活動（モンゴル赤十字との共同事業）
8 月 26 日	日本モンゴル友好病院開院
8 月 27 日	モンゴル赤十字との協力協定締結 第 4 回菅波奨学金（7 名）
8 月 29 日～31 日	岡山県国際貢献 Local to Local 技術移転事業 第 1 回眼科健診事業（高﨑裕子准教授/視能訓練士）
2013 年	
4 月 12 日～19 日	ウランバートルエマージェンシーメディカルセンター所長を AMDA 主催 ASIA Sogo-Fujo Network 会議に招聘
4 月 15 日	ウランバートルエマージェンシーメディカルサービスセンターとの協力協定締結
9 月 8 日～13 日	岡山県国際貢献 Local to Local 技術移転事業 第 2 回眼科健診事業（高﨑裕子准教授/視能訓練士、守田好江先生/視能訓練士）
9 月 13 日	第 5 回菅波奨学金
2014 年	
2 月 23 日～27 日	ウランバートルエマージェンシーセンター医師、岡山市で救急医療研修
8 月 14 日～17 日	日本モンゴル友好病院近郊における内科検診事業（高杉尚志医師）
9 月 8 日～12 日	岡山県国際貢献 Local to Local 技術移転事業 第 3 回眼科健診事業（高﨑裕子准教授/視能訓練士、守田好江先生/視能訓練士）
9 月 13 日	第 6 回菅波奨学金
9 月 19 日	モンゴル国、北極星勲章を AMDA 菅波理事長に授与
2015 年	
8 月 26 日～29 日	岡山県国際貢献 Local to Local 技術移転事業 第 4 回眼科健診事業 ブルガン県（高﨑裕子教授/視能訓練士、守田好江先生/視能訓練士）
9 月 4 日	ウランバートルエマージェンシーサービスで救命救急に関するセミナー（長嶺貴一医師）
9 月 10 日	第 7 回菅波奨学金

2016 年	
9 月 1 日	ウブルハンガイ県グチンウス村での眼科健診事業 （高﨑裕子教授/視能訓練士、守田好江先生/視能訓練士）
9 月 3 日	ウランバートルでの眼科健診事業
9 月 5 日	モンゴル保健省での子どもの目の健康に関するパネルディスカッション（高﨑裕子教授/視能訓練士、守田好江先生/視能訓練士、AMDA 菅波理事長、AMDA シンガポール支部長ドン・ラオ医師）
9 月 6 日	第 8 回菅波奨学金
2017 年	
5 月	ウブルハンガイ県グチンウス村にサジー（シーバックソーン）植樹プロジェクト開始
9 月 1 日	上記グチンウス村での眼科健診事業（高﨑裕子教授/視能訓練士、守田好江先生/視能訓練士）
9 月 4 日	第 9 回菅波奨学金
9 月 8 日	AMSA での講義「海外医療支援。事例を通してその国の理解へ」（佐藤拓史医師）
9 月 9 日～10 日	ウランバートルエマージェンシーサービスで救命救急に関するセミナー（佐藤拓史医師）
9 月 11 日～12 日	第 1 回モンゴル国立医科大学内視鏡技術研修（佐藤拓史医師）
9 月 13 日	ダンバダルジャ地区での超音波検査（佐藤拓史医師）
9 月 15 日	モンゴル保健省が子どもの目の日を正式に制定することを発表
2018 年	
3 月 15 日～26 日	第 2 回モンゴル国立医科大学内視鏡技術研修（佐藤拓史医師）
8 月 5 日	モンゴル国立医科大学医師 1 名、AMDA 西日本豪雨災害被災者支援活動に参加
8 月 9 日	ウランバートルエマージェンシーセンターより医師 1 名、AMDA 西日本豪雨災害被災者支援活動に参加
8 月 9 日～9 月 26 日	岡山県国際貢献 Local to Local 事業 モンゴル国立医科大学より内視鏡医が岡山済生会総合病院にて研修
9 月 3 日	モンゴル保健省副大臣より AMDA と高﨑裕子教授、守田好江先生に感謝状授与
9 月 4 日	AMDA 菅波理事長、エンフボルト国家議長と面会
9 月 5 日	第 10 回菅波奨学金
9 月 17 日～18 日	ウランバートルエマージェンシーサービスで救命救急に関するセミナー（佐藤拓史医師）
9 月 19 日	ウランバートル保健局 80 周年記念シンポジウム発表（佐藤拓史医師）
10 月 4 日	モンゴル眼科診療 90 周年記念式典（高﨑裕子教授/視能訓練士）

10 月 9 日	モンゴル再生医療センターと連携協力協定締結
2019 年	
4 月 27 日、28 日	エルデネット総合病院における救命救急に関するセミナー（佐藤拓史医師）
4 月 29 日～5 月 2 日	第 3 回モンゴル国立医科大学内視鏡技術研修（佐藤拓史医師）
5 月 3 日	ウランバートルエマージェンシーセンターにおける救命救急に関するセミナー（佐藤拓史医師）
8 月 23 日～11 月 27 日	岡山県国際貢献 Local to Local 事業 モンゴル国立医科大学より内視鏡医が岡山済生会総合病院にて研修
9 月 10 日	モンゴル保健省保健大臣、AMDA 理事佐藤拓史医師へ名誉勲章を授与 モンゴル国立医科大学より AMDA へ感謝状
9 月 12 日	第 11 回菅波奨学金

編集後記：

AMDA 理事
世界平和パートナーシップ構想支援局長
モンゴル関連事業担当
難波　妙

「見える」を求めて「見えたもの」

今、これまでのモンゴルでの活動を振り返ると「見える」を追求し続けてきたように思います。お年寄りの白内障手術も、子どもの眼科健診も然り、そして内視鏡も文字通り臓器を可視化する技術です。加えて救命救急も急患の全身の状態を正しく見極めることが命を繋ぐ鍵となります。これら 10 年以上にわたってモンゴルの関係者とともに「見える」を追い求めたどりついたものは「見えない」大切なものが見えたことです。国や世代を超えて年月を重ねながら、学びを通して、お互いの心に今あるのは、尊敬と信頼という目には見えない光です。この長い年月、両国で心を合わせてご尽力いただいた多くの皆様に心から感謝を申し上げるとともに、さらに深くこの光を求めて歩むことができればと願っております。

尚、本誌の作成を始めてから、AMDA の本部がある岡山県を襲った西日本豪雨をはじめとする災害対応などもあり、2 年の月日が過ぎてしまいました。ご寄稿頂いた方々のお肩書は、その時点でのものです。発刊まで時間がかかりましたことをお詫びいたします。

ТАЭ НАМБА **AMDA** гүйцэтгэх захирал**,** Дэлхийн энх тайван хамтын ажиллагааны газрын дарга, Монголыг хариуцсан захирал

“ХАРАХ ЗҮЙЛ” –ЭЭР ДАМЖУУЛЖ “ОЛЖ ХАРСАН” ЭРХЭМ ҮНЭ ЦЭНЭ.

Өнөөг хүртэл Монголд явуулж ирсэн үйл ажиллагаануудыг эргэн харахад бид "харагдах" зүйлийн төлөө явж ирлээ. Ахмад дайчдын гэр бүл болох настангуудад болорын үнэгүй хагалгааг нүд нь сайн “хардаг”болгохын төлөө хийж, хүүхдийн нүдийг сайн “хардаг” болгохын төлөө хүүхдийн харааг хамгаалах хөтөлбөр хэрэгжүүлж, хоол боловсруулах эрхтэн доторхи өвчлөл эмгэгийг олж “харахын” тулд дурангийн нарийвсчилсан үзлэг оношлогоо сургалт явуулж ирлээ. Үүнээс гадна Түргэн тусламжийн дуудлагын үеээр эмнэлэгийн яаралтай тусламж үзүүлэхэд өвчтөний өвчинг олж “харах” мэргэжлийн өндөр түвшиний үзлэг хийж сургалтыг зохион байгуулж ирлээ.

Хамгийн удаан үргэлжилсэн АМДА-гаас зохион байгуулдаг “Оюун ухаан ба Анагаах ухаан” хөтөлбөр нь жил бүр Монголын Бурхан Шашинтны Төв болох Гандантэгчинлэн хийдтэй болон Японы шашины байгууллагатай хамтран “Дэлхийн Энх тайвны төлөөх залбирал” хөтөлбөр юм. Гандан хийдийн Төв дуганад байдаг Мэгжид Жанрайсиг Бурхан нь дөрвөн мутрынхаа хоёрт нь хүний мэлмийг барьж, биеийн болон мунхаг харанхуйн өвчин зэргийг баруун мутартаа барьсан рашаанаар ариусгаж мөнгөн толиндоо олж “харан” анагаадаг гэх гайхамшигт тайлбарыг сонсож байв. Монгол найз нөхөдтэйгээ хамтдаа 10 гаруй жилийн турш дээрхи нүдэнд үзэгдэх зүйлсийг олж “харж” ирсэн ч "үл харагдах" нандин чухал зүйлийг ч олж “харсан” юм. Угсаа үндэс, хил соёл өөр ч нэгэн гэр бүл мэт олон жил ажиллаж, харилцан суралцаж ирсэн нь Та бидний зүрх сэтгэлд буй Хүндэтгэл, Итгэлийн “үл харагдах” гэрэл юм. Сум мэт хурдан өнгрөвч удаан хугацааны туршид хамтран ажилласан Монгол Японы олон хүмүүст чин сэтгэлээсээ талархал илэрхийлж, энэ Гэрлийг чиглэн цааш хамтдаа алхана гэдэгт найдаж байна.

相互扶助

З о в о х цагт нөхрийн чанар танигдана.

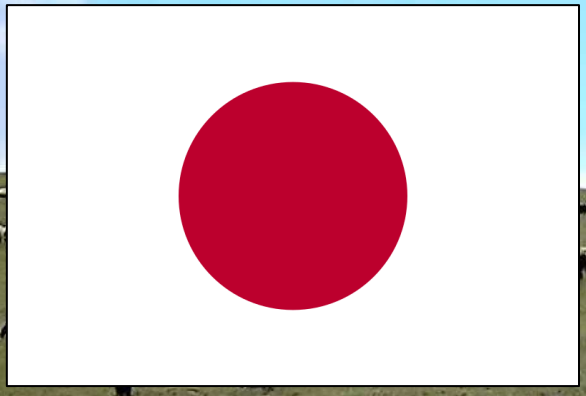

特定非営利活動法人 AMDA

〒700-0013 岡山市北区伊福町 3-31-1

Tel: 086-252-7700/ Fax: 086-252-7717

https://amda.or.jp/

member@amda.or.jp

Association of Medical Doctors of Asia (AMDA)

3-31-1 Ifukuchou, Kitaku, Okayama City, Okayama

700-0013 Japan

Tel: +81-86-252-7700/ Fax: +81-252-7717

https://en.amda.or.jp/

amda_info1984@amdainternational.com

<2020 年 5 月発行>